

**DZIAŁANIA
ZREALIZOWANE W 2025 r.
I REALIZOWANE W 2026 r.**

Wydział ds. Turystyki

OPRACOWANIE WŁASNE

WYDZIAŁ DS. TURYSTYKI

Luty, 2026 r.

Spis treści

1. POLITYKA I GOSPODARKA TURYSTYCZNA	7
Badania Ruchu Turystycznego w Krakowie	7
Big data oraz pozostałe badania rynku turystycznego	14
Respect Kraków	16
City Helpers	18
Burmistrz Nocny i Komisja Zrównoważonej Gospodarki Nocy	20
Współpraca z branżą turystyczną	22
Turystyczny najem krótkoterminowy	57
2. WSPÓŁPRACA Z KOMISJĄ PROMOCJI I TURYSTYKI PRZY RADZIE MIASTA KRAKOWA	69
3. PROJEKTY REALIZOWANE ZE ŹRÓDEŁ ZEWNĘTRZNYCH	71
4. DZIAŁANIA KRAKÓW CONVENTION BUREAU	76
Raport „Branża spotkań w Krakowie 2024”	76
Raport GDS Index	77
Wsparcie wydarzeń	78
Targi, wizyty inspekcyjne (MICE)	81
5. MARKETING TURYSTYCZNY	83
Produkty Turystyczne	83
Park Edukacyjny Branice	88
Szlaki turystyczne	89
Działania promocyjne na lotnisku Kraków-Balice	93
Turystyka medyczna w Krakowie	94
Turystyka kulinarna	94
Nasze wydawnictwa	96
Targi konsumenckie i branżowe (leisure)	100
Wizyty dziennikarskie	102
Współpraca patronacka z załogą ORP „Kraków”	104
Kraków w rankingach 2025 r.	104
Działania informacyjno - promocyjne Wydziału ds. Turystyki na stronach internetowych i mediach społecznościowych	106
6. DZIAŁANIA DO REALIZACJI W 2026 R.	109

1. POLITYKA I GOSPODARKA TURYSTYCZNA

Badania Ruchu Turystycznego w Krakowie

Miasto Kraków, we współpracy z Małopolską Organizacją Turystyczną, od 2003 roku systematycznie monitoruje ruch turystyczny w Krakowie. Badania prowadzone są przez ekspertów Międzyuczelnianego Zespołu Naukowego Małopolskiej Organizacji Turystycznej i bazują na autorskiej metodzie, pozwalającej od 20 lat na szczegółową analizę zmian w zakresie liczby i struktury ruchu turystycznego w Krakowie. Dzięki połączeniu danych ilościowych i jakościowych oraz ciągłości obserwacji, wyniki analiz stanowią istotną podstawę do formułowania działań wspierających rozwój turystyki zrównoważonej w stolicy województwa małopolskiego i w Polsce.

Pełny raport za rok 2024 ukazał się w grudniu 2025 roku. W marcu opublikowano infografikę, w języku polskim i angielskim, prezentującą dane o ruchu turystycznym w 2024 roku.

- https://turystykakrakow.pl/badania_i_analizy/275010,artykul,ruch_turystyczny_w_krakowie.html
- https://www.bip.krakow.pl/?sub_dok_id=58088

Jako cele szczegółowe raportu wskazano m.in.:

- określenie szacunkowej liczby gości odwiedzających miasto, z podziałem na turystów i odwiedzających jednodniowych
- określenie struktury i dynamiki ruchu turystycznego w mieście,
- określenie szacunkowych wpływów z bezpośrednich wydatków odwiedzających, z rozbiorem na odwiedzającego krajowego i zagranicznego,
- określenie cech społeczno-demograficznych odwiedzającego krajowego i zagranicznego (m.in. wiek, płeć, pochodzenie, wykształcenie, status materialny, wykorzystywane źródła informacji o mieście, częstotliwość podróży do miasta, cele podróży, charakter podróży, sposób organizacji podróży, środek transportu, długość pobytu, miejsce noclegu, upodobania itp.),
- określenie rankingu najczęściej odwiedzanych atrakcji i produktów turystycznych,
- ocenę oferty turystycznej miasta,
- ocenę wysokości cen w stosunku do jakości świadczonych usług,
- ocenę stopnia zadowolenia z pobytu w mieście.

	2020	2021	2022*	2023	2024
Odwiedzający ogółem	9,25 mln	7,38 mln	8,4 mln	13,74 mln	14,72 mln
Odwiedzający krajowi	8,51 mln	6,61 mln	7,9 mln	11,28 mln	12,39 mln
Odwiedzający zagraniczni	0,74 mln	0,77 mln	0,5 mln	2,46 mln	2,33 mln

*w 2022 r. ze względu na niejednoznaczny charakter pobytu, z badań ruchu turystycznego wykreślono mieszkańców Ukrainy

W 2024 roku Kraków odwiedziło 14 720 000 osób, w tym 800 000 gości z zagranicy (wyłączając obywateli Ukrainy)

Wśród odwiedzających znaleźli się obywatele następujących krajów: Wielka Brytania 20,6%; Niemcy 9,7%; Włochy 7,6%; USA 6,7%; Francja 4,8%; Hiszpania 4,0%; Ukraina 4,0%, Słowacja 3,3%, Norwegia 3,1%, Czechy 3,1%, Austria 2,9%, Niderlandy 2,9%, Szwecja 2,8%.

Kluczowe rynki, z których pochodzą odwiedzający Kraków pozostają od lat te same: Wielka Brytania, Niemcy, Włochy, USA, Francja i Hiszpania. W 2024 roku odwiedzający z tych krajów stanowili łącznie blisko 1/2 całości przyjeżdżających do Krakowa.

W 2024 roku odnotowano wyraźny wzrost liczby odwiedzających krajowych – niemal o 10% w porównaniu z 2023 rokiem. Jednocześnie liczba gości zagranicznych, z uwzględnieniem Ukraińców, zmniejszyła się o około 5% względem roku poprzedniego.

	2020	2021	2022	2023	2024
Turyści ogółem	4,18 mln	6,04 mln	5,36 mln	7,05 mln	7,95 mln
Turyści krajowi	3,51 mln	5,37 mln	4,92 mln	6,29 mln	6,42 mln
Turyści zagraniczni	0,67 mln	0,67 mln	0,44 mln	0,76 mln	1,53 mln

Wśród odwiedzających Kraków gości ponad połowę (54%) stanowią turyści (osoby które korzystają z oferty turystycznej miasta oraz noclegu). Grupa ta liczy 7 950 000 osób, z czego 6 420 000 to turyści krajowi, a 1 530 000 to turyści zagraniczni. W stosunku do 2023 roku zauważalny jest wzrost liczby turystów ogółem o 12,8%.

	2020	2021	2022	2023	2024
Odwiedzający jednodniowi ogółem	5,065 mln	1,34 mln	4,08 mln	6,08 mln	6,77 mln
Odwiedzający jednodniowi krajowi	5,000 mln	1,24 mln	2,98 mln	4,99 mln	5,97 mln
Odwiedzający jednodniowi zagraniczni	0,065 mln	0,10 mln	1,1 mln	1,09 mln	0,80 mln

W 2024 roku **najczęściej wskazywaną przez odwiedzających** (36,9 %) długością pobytu w Krakowie były **2-3 noce**. Mniej, bo 24,3% odwiedzających przebywało w Krakowie 1 noc. Trzecią pod względem liczebności grupą byli turyści, którzy przyjechali na 4-7 nocy (15,6%).

Długość pobytu	2020	2021	2022	2023	2024
Do 3 godzin	14,2%	3,3%	5,3%	6,1%	3,9%
1 dzień (bez noclegu)	31,4%	9,7%	12,1%	12,8%	12,2%
Kilka dni bez noclegu	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	1%
1 noc	14,2%	23,0%	20,2%	16,9%	24,3%
2-3 noce	10,3%	31,6%	30,1%	29,9%	36,9%
4-7 nocy	8,5%	17,3%	21,9%	28,1%	15,6%
Więcej niż 7 nocy	3,5%	5,4%	5,2%	4,2%	3,8%
Brak inf.	17,9%	9,8%	5,3%	1,9%	2,3%

Wśród odwiedzających krajowych, najczęściej wybierany był pobyt na 1 noc, stanowiąc 34,5%. W dalszej kolejności wskazywano pobyt obejmujący 2-3 noce (32,6%) oraz 1 dzień bez noclegu (18,1%). Odwiedzający krajowi, którzy nie nocowali w Krakowie, lub spędzili w nim tylko kilka godzin stanowią łącznie 23,2%.

Długość pobytu*	Odwiedzający krajowi					Odwiedzający zagraniczni				
	2020	2021	2022	2023	2024	2020	2021	2022	2023	2024
Do 3h	17,5%	4,5%	5%	7,3%	5,1%	4,1%	2,2%	6%	3,4%	2,0%
1 dzień (bez noclegu)	40,4%	11,3%	12,2%	15,4%	18,1%	3,0%	8,2%	8,9%	6,9%	2,8%
1 noc	17,5%	22,4%	22%	19,3%	34,5%	3,0%	23,5%	10,8%	11,5%	7,9%
2-3 noce	8,4%	33,3%	29,8%	28,7%	32,6%	15,8%	30,1%	33,1%	32,7%	43,8%
4-7 nocy	4,3%	10,8%	21,4%	25,0%	4,9%	22,3%	23,0%	26,7%	35,2%	33,0%
Powyżej 7 nocy	1,2%	8,8%	4,2%	2,7%	1,2%	10,9%	2,3%	10,4%	7,7%	8,0%
Brak inf.	10,7%	8,8%	5,4%	1,6%	2,8%	40,9%	10,7%	4,1%	2,6%	1,4%

W przypadku odwiedzających zagranicznych najczęściej wskazywany był pobyt obejmujący 2-3 noce, stanowiąc 43,8% odpowiedzi. Drugim, największym wskazaniem (33%) był pobyt pomiędzy 4-7 nocami. Pobyt obejmujący 1 dzień bez noclegu (2,8%) oraz do 3h (2,0%) wskazała mniejsza liczba odwiedzających zagranicznych. Odwiedzający zagraniczni, którzy nie nocowali w Krakowie, lub spędzili w nim tylko kilka godzin stanowią łącznie 4,8%. Zauważyć można, że w porównaniu do 2022 roku turyści zagraniczni co raz częściej decydują się na dłuższe pobyty, obejmujące nawet powyżej 7 nocy.

Wydatki gości (przed oraz w czasie pobytu):

Średnie wydatki (zł/osobę)	2020		2021		2022		2023		2024	
	przed	w czasie	przed	w czasie	przed	w czasie	przed	w czasie	przed	w czasie
O. krajowi	195	255	480	502	771	509	1129	669	437	438
razem	450		982		1280		1798		875	
O. zagraniczni	782	756	570	652	1200	1044	918	1115	1089	1174
razem	1538		1222		2244		2033		2263	

W 2024 roku zauważyć można spadek wydatków u odwiedzających krajowych. W tej grupie odwiedzających, średnie wydatki w 2024 roku zmniejszyły się w porównaniu do roku poprzedniego o 48,7%. Zaś wśród odwiedzających zagranicznych zauważalny jest wzrost wydatków gości o 11,3%.

	2020	2021	2022	2023	2024
Dochód z tytułu przyjazdów	4,5 mld zł	6,3 mld zł	6,7 mld zł	10,6 mld zł	9,05 mld zł

Szacunkowe wpływy Krakowa z turystyki (w rozumieniu podmiotów funkcjonujących w mieście, które w ten czy inny sposób obsługiwały uczestników ruchu turystycznego) wyniosły w **2024 roku 9,05 mld zł**. Kwota ta okazała się o **14,6% niższa** od tej z **2023 roku**. Związane jest to ze wzrostem udziału odwiedzających krajowych, których wydatki w stosunku do 2023 roku spadły.

Ocena jakości usług turystycznych

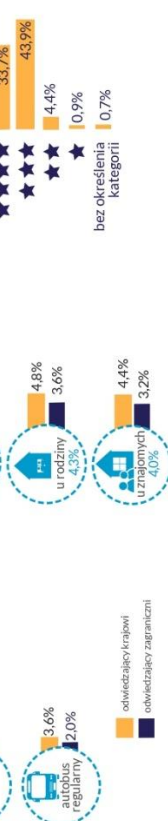
Odwiedzający	2020	2021	2022	2023	2024
Krajowi	3,90	4,05	4,33	4,26	4,41
Zagraniczni	4,07	3,88	4,19	4,19	4,38

Coroczne badania ruchu turystycznego przedstawiają subiektywne odczucia odwiedzających Kraków. Szczególną uwagę poświęca się ocenie jakości usług turystycznych oferowanych w mieście. **W 2024 roku ocena oferty turystycznej przez odwiedzających krajowych wzrosła (4,26%) w porównaniu do roku poprzedniego, taką samą tendencję można zauważyć wśród odwiedzających zagranicznych**

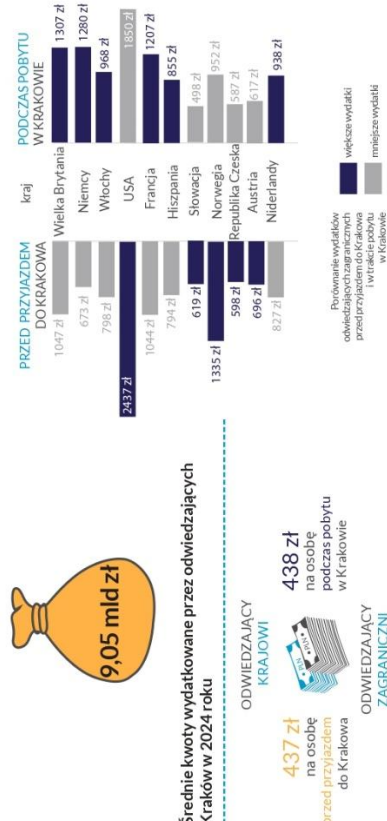
Struktura procentowa turystów
nocyjących w Krakowie w 2024 r.
w hotelach wg kategorii

Kwota, jaką odwiedzający wydali podczas pobytu w Krakowie w 2024 r.

Średnie kwoty wydatkowane przez odwiedzających Kraków w 2024 roku

Big data oraz pozostałe badania rynku turystycznego

W 2025 roku Wydział ds. Turystyki wdrożył **nowe metody pozyskiwania danych dotyczących ruchu turystycznego**, w tym danych z **aplikacji mobilnych oraz kart płatniczych**. Działania te miały na celu poszerzenie zakresu informacji wykorzystywanych w corocznym raporcie Ruchu Turystycznego.

Zakup danych typu big data stanowi **strategiczną inwestycję**, umożliwiającą miastu bieżące monitorowanie ruchu turystycznego oraz gospodarki nocy, a w konsekwencji podejmowanie trafniejszych decyzji w tych obszarach. Pozyskane informacje pozwolą lepiej poznać profil odwiedzających, w tym m.in. ich pochodzenie, najczęściej wybierane atrakcje, trasy przemieszczania się oraz poziom wydatków. Na tej podstawie możliwe będzie bardziej precyzyjne kierowanie działań promocyjnych do wybranych rynków, a także prognozowanie natężenia ruchu turystycznego w poszczególnych miesiącach, co wesprze planowanie transportu publicznego oraz usług miejskich. Dodatkowym efektem będzie możliwość rzetelnego oszacowania rzeczywistej wartości ekonomicznej turystyki i gospodarki nocy w Krakowie. Włączenie tego typu danych do procesów decyzyjnych znacząco zwiększy ich skuteczność dzięki większej aktualności i dokładności w porównaniu z tradycyjnymi metodami badawczymi.

Dzięki danym pozyskanym z aplikacji mobilnych wiemy już, że w okresie od stycznia do października 2025 r. **liczba odwiedzających była szacunkowo o 450 tys. wyższa niż w analogicznym okresie 2024 r.** Mimo zwiększonego ruchu turystycznego nadal **przeważają odwiedzający krajowi**. W analizowanych dziesięciu miesiącach **turyści (nocujący) stanowili większość, choć w porównaniu z 2024 r. wzrósł udział odwiedzających jednodniowych**. Najwięcej turystów pojawiło się w sezonie wakacyjnym, natomiast najrzadziej wybieranym miesiącem – zarówno wśród krajowych, jak i zagranicznych odwiedzających – był marzec. **Wśród gości zagranicznych dominują osoby nocujące**. Poziom ruchu zagranicznego wciąż nie powrócił do wartości z 2019 r. **Od stycznia do października 2025 r. ponad 200 tys. odwiedzających z zagranicy przyjechało do Krakowa głównie w okresach styczeń–luty oraz czerwiec–wrzesień.**

Analiza krajów pochodzenia turystów zagranicznych pokazuje, że struktura narodowościowa pozostaje zbliżona do obserwowanej w poprzednich latach. **Tradycyjnie najwięcej odwiedzających pochodziło z Wielkiej Brytanii i Niemiec, a podobnie jak w 2024 r. trzecie miejsce zajęli goście ze Stanów Zjednoczonych**. W porównaniu z rokiem ubiegłym **wzrosła liczba odwiedzających z krajów sąsiednich – szczególnie ze Słowacji i Czech**. Wyraźne wzrosty odnotowano również wśród gości z Izraela oraz Zjednoczonych Emiratów Arabskich. Ruch z Francji utrzymał się na zbliżonym poziomie, natomiast **nieco zwiększył się udział odwiedzających z Hiszpanii oraz Włoch**, przy czym w przypadku włoskich odwiedzających zaobserwowano szczególnie silną dynamikę wzrostu.

Wśród odwiedzających krajowych, podobnie jak w poprzednim roku, **dominują osoby z Mazowsza**. Na drugim miejscu znajdują się **regionalni goście z Małopolski** – przy zbliżonych wynikach w pierwszym i drugim kwartale, istotny wzrost liczby odwiedzin odnotowano w okresie letnim (III kwartał). Podobny trend widoczny jest wśród odwiedzających z Podkarpacia, gdzie również wyraźnie zwiększył się ruch w trzecim kwartale. **Kraków chętnie odwiedzają także mieszkańcy województwa śląskiego, a istotny udział w ruchu krajowym**

mają również odwiedzający z województw łódzkiego, wielkopolskiego, pomorskiego i dolnośląskiego.

Na podstawie danych pozyskanych z aplikacji mobilnych **przeprowadziliśmy analizę uczestników pięciu wybranych wydarzeń zrealizowanych w 2025 roku: Festiwalu Muzyki Filmowej, Festiwalu Conrada, Memoriału Wagnera, koncertu Pitbulla oraz Cracovia Maratonu.**

Analiza wykazała, że spośród wszystkich badanych wydarzeń **to właśnie Cracovia Maraton przyciągnął największą liczbę uczestników z zagranicy**, choć ich udział nadal pozostawał stosunkowo niewielki i **wynosił około 5%**. W tej grupie najliczniej reprezentowani byli goście z **Niemiec i Wielkiej Brytanii**. Warto odnotować, że liczba uczestników z Łotwy przewyższyła frekwencję gości z sąsiednich Czech i Słowacji.

Uzupełnieniem tego podejścia było wykorzystanie narzędzia **Google Places API** do badań w zakresie gospodarki nocy. Dostarcza ono szczegółowych danych na temat podmiotów funkcjonujących w sektorze nocnego życia miasta, takich jak restauracje, bary, kluby oraz inne miejsca rozrywki. Zastosowanie tego rozwiązania pozwoliło na stworzenie spójnej i kompleksowej bazy danych, stanowiącej podstawę do pogłębionych analiz skali, struktury oraz dynamiki rozwoju gospodarki nocnej w Krakowie.

W 2025 roku zaprezentowano również pierwszą część wyników badań dr. Roberta Pawlusińskiego, poświęconych całościowej analizie gospodarki nocy w Krakowie. Badania te realizowane są na zlecenie Wydziału ds. Turystyki w ramach projektu „Tourism in Balance”, finansowanego z programu Interreg Europa. Problematyka ta stanowi istotny element operacjonalizacji „Polityki zrównoważonej turystyki Krakowa na lata 2021–2028”, a jednocześnie jeden z obszarów generujących napięcia pomiędzy mieszkańcami a osobami odwiedzającymi miasto. Wyniki badań, uzupełnione o bieżące analizy i obserwacje, stanowią podstawę działań Burmistrza Nocnego oraz Komisji Zrównoważonej Gospodarki Nocy w zakresie przygotowania długofalowej strategii zarządzania tym obszarem.

W ramach projektu Tourism in Balance przeprowadzono wśród mieszkańców badanie ankietowe dotyczące **Indeksu Irytacji Doxeya**, który opisuje postawy społeczności lokalnych wobec turystów. Uzyskane wyniki pozwolą lepiej zrozumieć odczucia i potrzeby mieszkańców oraz stanowić będą podstawę do planowania działań sprzyjających harmonijnemu rozwojowi Krakowa. Respondenci oceniali m.in. wpływ turystyki na jakość życia w swoich dzielnicach. Wyniki wraz z ich interpretacją będą znane na początku 2026 r.

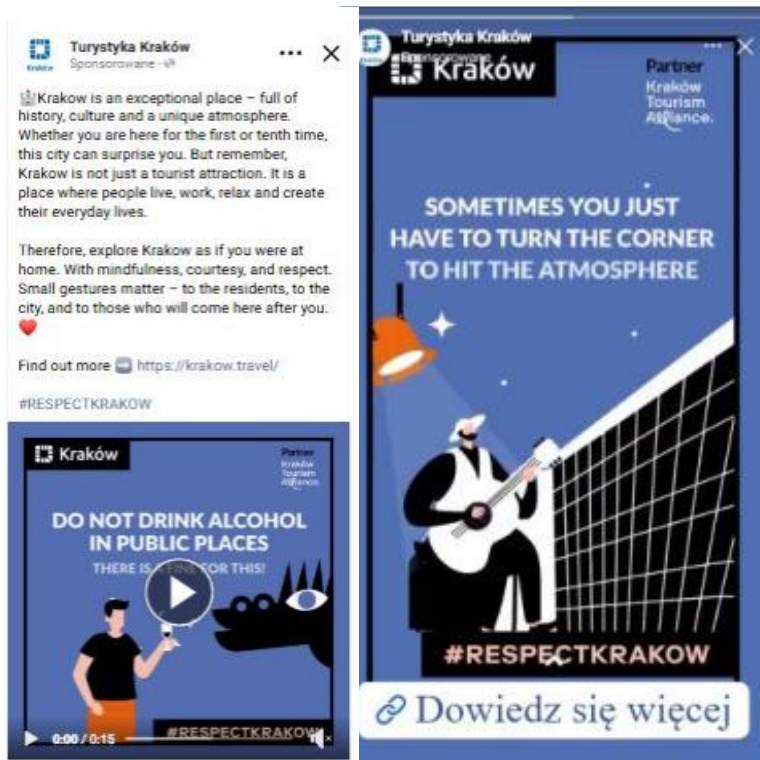
We współpracy z Centrum Obsługi Informatycznej Urzędu Miasta Krakowa, dane o rynku turystycznym dodawane są na portalu Otwarte Dane, gdzie można je wizualizować oraz pobrać w dowolnym formacie. Link do portalu: <https://tinyurl.com/3ywk294z>

Respect Kraków

Inicjatywa „Respect Kraków” została zapoczątkowana w 2019 roku, kiedy to miasto odnotowało rekordowy wzrost ruchu turystycznego. Program ten wpisuje się w założenia „Polityki zrównoważonej turystyki Krakowa na lata 2021 - 2028”, kładąc nacisk na dialog i współpracę pomiędzy kluczowymi uczestnikami rynku turystycznego: mieszkańcami, turystami i przedsiębiorcami. Celem programu jest wypracowanie kompromisu pomiędzy różnymi potrzebami tych grup.

Kraków, jako miasto wpisane na listę UNESCO, zaprasza do odkrywania swoich atrakcji, oferując bogaty wachlarz doświadczeń kulturalnych i turystycznych w przyjaznej oraz bezpiecznej atmosferze. Jednocześnie przypomina o podstawowych zasadach współżycia społecznego, takich jak poszanowanie ciszy nocnej, dbałość o porządek, odpowiedni ubiór w przestrzeni publicznej oraz zakaz spożywania alkoholu w miejscach ogólnodostępnych. Miasto promuje także ekologiczne podejście do transportu, zachęcając do odpowiedzialnego korzystania z hulajnóg i rowerów, oraz popularyzuje proekologiczne postawy w codziennym życiu.

Filmy dostępne w serwisie YouTube: <https://tinyurl.com/3s6ubn5x>

Kampania internetowa:

Podobnie jak w poprzednich edycjach, kampania informacyjno-promocyjna Respect Kraków prowadzona była przez Wydział ds. Turystyki w mediach społecznościowych Meta, TikTok oraz YouTube. Przekaz kierowano do gości z Polski i zagranicy, zachęcając ich do wizyty w Krakowie, a tych przebywających w mieście informowano o obowiązujących zasadach.

W 2025 roku kampania dotarła do liczego grona odbiorców, generując ponad 13 mln wyświetleń we wszystkich kanałach komunikacji.

W odpowiedzi na rosnące zainteresowanie stolicą Małopolski, które wynika z Raportu Badań Ruchu Turystycznego, wśród turystów, działania podzielono równomiernie pomiędzy odbiorców zagranicznych oraz gości krajowych i mieszkańców miasta, co umożliwiło lepsze dotarcie do wszystkich grup.

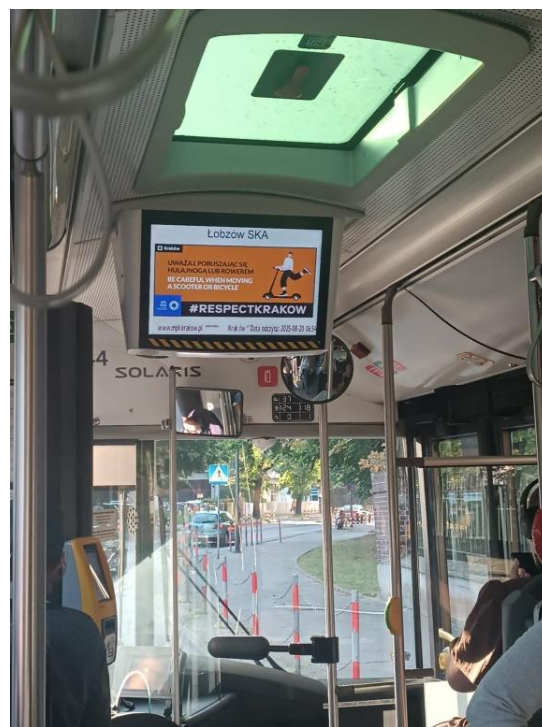
Jesienią 2025 roku uruchomiono również dedykowaną projektowi witrynę **landingpage Respect Kraków**, na której zamieszczono podstawowe informacje o mieście i kampanii, adresy punktów informacyjnych oraz materiały informacyjne dotyczące Krakowa. Dostęp do strony jest ułatwiony m.in. dzięki umieszczeniu kodu QR w materiałach informacyjno – promocyjnych przygotowanych przez Wydział ds. Turystyki.

Link: <https://respectkrakow.um.krakow.pl/>

Kampania outdoorowa

Równoległe do kampanii internetowej prowadzono intensywną kampanię outdoorową. Oprócz klasycznych nośników, takich jak Bus TV, przystanki i automaty Krakowskiej Karty Miejskiej czy digital citylightów, wprowadzono nowości: reklamy na tyłach autobusów, oparciach siedzeń

w tramwajach oraz citylighty na Dworcu Głównym PKP. Kolejny rok hasła kampanii Respect Kraków były wyświetlane także w hali odbioru bagażu krakowskiego lotniska. Istotnym elementem były materiały dystrybuowane w obiektach najmu krótkoterminowego, gdzie

goście mogli znaleźć ulotki, plakaty i kody QR. Aktywnie **włączono także lokalny biznes i mieszkańców**, którzy dystrybuowali materiały, wskazując na pozytywny wpływ jasnych zasad na atmosferę w centrum miasta.

City Helpers

Nieodłącznym elementem Respect Kraków pozostają City Helpers, czyli miejscy pomocnicy. Projekt realizowany był we współpracy ze Stowarzyszeniem Organizacją Turystycznego Stołecznego Królewskiego Miasta Krakowa, które było odpowiedzialne za działania organizacyjne i częściową promocję. Koncepcja projektu, założenia, harmonogram i aspekt badawczy opracowane zostały przez Wydział ds. Turystyki. W sezonie 2025, podczas piątej edycji programu, patrole działały od połowy czerwca do połowy września, codziennie w godzinach 18:00–1:00, a w weekendy nawet do 2:00.

Ten harmonogram, wprowadzony na podstawie doświadczeń z poprzednich edycji oraz w odpowiedzi na głos mieszkańców, lepiej odpowiadał nocnemu rytmowi Starego Miasta i Kazimierza. W roku 2025 patrole działały również na Bulwarach Wiślanych.

Zadania City Helpersów obejmowały udzielanie informacji turystom, wskazywanie atrakcji, pomoc w odnalezieniu drogi, a także reagowanie na zachowania zakłócające spokój mieszkańców – hałas, zaśmiecanie czy spożywanie alkoholu w niedozwolonych miejscach. Helpersi monitorowali także przestrzeganie reulaminu Parków Kulturowych. We współpracy z Wodociągami Krakowskimi, City Helpersi aktywnie promowali postawy proekologiczne, rozdając biodegradowalne bidony i zachęcając do picia kranowianki. Pomagali w redukcji hałasu, oferując „opony ciszy” do walizek. Rowery cargo udostępnione przez Zarząd Transportu

Publicznego i elektryczne hulajnogi zapewniało im szybkie przemieszczanie się po mieście. Elektroniczne translatory udostępnione przez Vasco Electronics (umożliwiające komunikację w ponad 100 językach) oraz defibrylatory udostępnione przez Fundację Ratuj Życie (która także przeszkoliła zespół z pierwszej pomocy) czyniły ich realnym wsparciem w nagłych sytuacjach.

W ramach projektu prowadzono także badania nad gospodarką nocy, które miały na celu zdiagnozowanie funkcjonowania miasta po zmroku. **W godzinach 22:00–02:00**, wykorzystując dedykowaną aplikację, **Helpers** zgromadzili **ponad 500 obserwacji dotyczących źródeł hałasu, czystości oraz funkcjonowania miasta w różnych lokalizacjach centrum**. Zostaną one wykorzystane w badaniach nad gospodarką nocy w Krakowie. Wstępne wnioski z obserwacji wskazują, że największym wyzwaniem w centrum nocą pozostaje hałas oraz spożywanie alkoholu w miejscach publicznych. **Jednocześnie głównym źródłem hałasu są krzyki i rozmowy ludzi – co ciekawe głównie w języku polskim, co wskazuje na odpowiedzialność za porządek nie tylko po stronie zagranicznych gości, ale także odwiedzających krajowych i mieszkańców miasta.**

Burmistrz Nocny i Komisja Zrównoważonej Gospodarki Nocy

Dążąc do zrównoważonego rozwoju gospodarki nocy, na mocy **Zarządzenia nr 2153/2024 Prezydenta Miasta Krakowa z dnia 7 sierpnia 2024 roku** powołano zespół zdaniowy pn. **Komisja Zrównoważonej Gospodarki**. Przewodniczącym Komisji został pierwszy w Krakowie Burmistrz Nocny.

W 2025 roku Burmistrz Nocny, we współpracy z Komisją Zrównoważonej Gospodarki Nocy, zainicjował szereg działań mających na celu efektywne wykorzystanie zasobów i możliwości Gminy Miejskiej Krakowa. W ramach tych działań odbyły się rozmowy z dyrektorami oraz przedstawicielami wielu jednostek publicznych, co pozwoliło na wypracowanie spójnych rozwiązań dla funkcjonowania miasta w godzinach wieczorno-nocnych. Kluczowym elementem była **koordynacja współpracy z Policją i Strażą Miejską**.

Zespół Burmistrza Nocnego uczestniczył w 18 nocnych akcjach prowadzonych przez służby, a w okresie letnim współpracował z patrolami City Helpersów. Ich zadaniem było wskazywanie miejsc, w których dochodziło do naruszeń porządku publicznego, co znacząco zwiększyło skuteczność interwencji. Dzięki takiemu zintegrowanemu podejściu zauważalnie poprawiła się sytuacja w centrum miasta w godzinach nocnych.

Z inicjatywy Burmistrza Nocnego i Komisji Nocy nawiązano również współpracę pomiędzy służbami miejskimi i państwowymi – Strażą Miejską, Policją, Strażą Graniczną, Inspekcją Transportu Drogowego, Służbą Celno-Skarbową oraz Państwową Inspekcją Pracy. Celem tych działań było przeciwdziałanie nielegalnym praktykom w nocnym transporcie pasażerskim. Równolegle Burmistrz Nocny prowadził rozmowy i negocjacje z 24 podmiotami gospodarczymi, budując fundament dla dalszego rozwoju bezpiecznej i zrównoważonej gospodarki nocnej w Krakowie.

Komisja Zrównoważonej Gospodarki Nocy odgrywa kluczową rolę w monitorowaniu i analizie funkcjonowania nocnej gospodarki miasta. Dane pozyskiwane są z różnych źródeł – od Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego Urzędu Miasta Krakowa, Straży Miejskiej i Policji, aż po opracowania naukowe, w tym prace dra Roberta Pawlusińskiego (pełni rolę eksperta w Komisji Zrównoważonej Gospodarki Nocy).

Link do protokołów: <https://tinyurl.com/mrtjkbph>

Informacje o działaniach Komisji: <https://tinyurl.com/4rc3tyty>

W roku 2025 odbyło się 11 posiedzeń Komisji Zrównoważonej Gospodarki Nocy, podczas których przyjęto 18 uchwał, obejmujących m.in.: kwestie dofinansowania publicznych toalet, zakazu porannej sprzedaży detalicznej alkoholu na terenie Krakowa, zmiany organizacji ruchu taksówek w rejonie Placu Szczepańskiego w godzinach nocnych, rekomendacji utworzenia

programu Lokal Przyjazny Sąsiedztwu, ustawowego wyodrębnienia lokali gastronomicznych o dominującej funkcji alkoholowej. Skierowano pismo do Rzecznika Praw Obywatelskich oraz Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji dotyczące problematyki zgromadzeń publicznych. Uchwały Komisji zostały przekazane do władz centralnych oraz do odpowiednich jednostek miejskich i wydziałów celem realizacji. Członkowie 3 grup roboczych, działających w obszarze Komisji, spotkali się łącznie na 31 posiedzeniach.

W drodze dialogu pomiędzy branżą gastronomiczną a mieszkańcami wypracowano zestaw **dobrych praktyk dla przedsiębiorców z branży gastronomicznej**, obejmujących m.in. zapewnienie izolacji akustycznej lokalu, sprzątanie ogródków z poszanowaniem ciszy nocnej, zwracanie uwagi gościom zachowującym się nieodpowiednio. Podpisano porozumienie z wszystkim organizatorami wydarzeń Pub Crawl, zmierzające do minimalizacji negatywnych skutków, m.in. poprzez proaktywne dyscyplinowanie uczestników takich wycieczek oraz ich lepszą organizację, która ma minimalizować uciążliwość tego typu aktywności.

9 kwietnia 2025 r. odbyło się uroczyste posiedzenie Komisji Zrównoważonej Gospodarki Nocy, w którym udział wzięli burmistrzowie nocni oraz członkowie zespołów zajmujących się gospodarką nocy z miast takich jak: **Berlin, Dublin, Genewa, Lipsk, Manchester, Wiedeń i Wilno**. Wśród zaproszonych gości znalazła się także **Andreina Seijas – ceniona w świecie badaczka opracowująca strategię zarządzania gospodarką nocy dla Barcelony i Sydney**.

Podczas spotkania rozmawiano o doświadczeniach i wyzwaniach w zakresie funkcjonowania miast w porze nocne. Uczestnicy spotkania podpisali list intencyjny dotyczący nawiązania stałej współpracy w celu wymiany wiedzy i doświadczeń w zakresie zrównoważonej gospodarki nocy. Współpraca z partnerami z zagranicy stanowi cenne źródło inspiracji dla dalszych działań Komisji Zrównoważonej Gospodarki Nocy oraz Burmistrza Nocnego w Krakowie. Spotkanie to

zaowocowało m.in. zaproszenie zespołu Burmistrza Nocnego na międzynarodową konferencję Stad nacht Acht w Berlinie, poświęconej polityce i życiu nocnemu miast europejskich.

W ramach swojej działalności Burmistrz Nocny uczestniczył w licznych konferencjach i spotkaniach, m.in. w debacie **Fundacji Instytutu Dialogu Obywatelskiego**, dotyczącej problematyki hałasu.

Współpraca z branżą turystyczną

Międzynarodowa konferencja Miasta Historyczne 3.0

W dniach **10–11 kwietnia 2025 roku w Krakowie** odbyła się **IV Międzynarodowa Konferencja „Miasta Historyczne 3.0”**, której motywem przewodnim była rola turystyki w zrównoważonej transformacji miast. Wydarzenie, zorganizowane przez Wydział ds. Turystyki, zgromadziło przedstawicieli samorządów, ekspertów i praktyków z całej Europy, w tym z miast takich jak **Braga, Berlin czy Barcelona**, a także z **polskich ośrodków – Lublina i Zamościa**. Dyskusje koncentrowały się na wyzwaniach, jakie niesie dynamiczny rozwój turystyki w miastach historycznych oraz na sposobach pogodzenia ochrony dziedzictwa kulturowego z potrzebami mieszkańców i oczekiwaniami odwiedzających.

Podczas otwarcia konferencji podkreślono konieczność poszukiwania realnego balansu między turystyką, jakością życia i zrównoważonym rozwojem. Wystąpienia ekspertów wskazywały na potrzebę zmiany perspektywy – od tradycyjnego modelu turystyki „3.0”, w którym turystyka

staje się narzędziem wspierającym transformację miast w kierunku bardziej przyjaznym środowisku i mieszkańcom.

Program konferencji obejmował cztery kluczowe panele tematyczne:

- Gen Tour – kim są turyści odwiedzający miasta historyczne?;
- Dziedzictwo przyrodnicze a turystyka w miastach historycznych – w poszukiwaniu synergii;
- W kierunku zrównoważonej gospodarki nocnej;
- Zrównoważony miejski place-making i twórcze interwencje.

Jako pierwszy głos zabrał **Stanisław Mazur, Zastępca Prezydenta Miasta Krakowa**, który **podkreślił aktualność i znaczenie podejmowanej tematyki**. Zwrócił uwagę, że projekt Miasta Historyczne 3.0 zrodził się z potrzeby stworzenia przestrzeni dialogu – forum, w którym samorządy, środowisko naukowe oraz praktycy mogliby wspólnie wymieniać doświadczenia związane z zarządzaniem dziedzictwem i przestrzenią miejską.

Następnie uczestników powitał **dr hab. Piotr Zmyślony**, autor koncepcji programowej konferencji. **W swojej prezentacji przedstawił strukturę i zakres poszczególnych bloków tematycznych, nawiązując jednocześnie do wcześniejszych edycji wydarzenia**. Przypomniął, że choć konferencja ewoluowała wraz z nowymi wyzwaniami, w centrum tych poszukiwań niezmiennie pozostawała turystyka. Jak podkreślił, odpowiednio zarządzana i wpisana w długofalowe strategie rozwoju miast, może ona stać się nie problemem, lecz ważnym sprzymierzeńcem w procesie ich transformacji.

Pierwsze dyskusje konferencyjne odbyły się w ramach panelu I, zatytułowanego „Gen Tour – kim są turyści odwiedzający miasta historyczne?”, w całości poświęconego współczesnej turystyce

w miastach o bogatym dziedzictwie kulturowym. **Panel moderował dr Bartłomiej Walas, ekspert w zakresie polityki i marketingu turystycznego.** Uczestnicy debatowali nad zmieniającymi się oczekiwaniami i zachowaniami turystów, ze szczególnym uwzględnieniem najmłodszych pokoleń. Dyskusja koncentrowała się na tym, w jaki sposób miasta mogą projektować ofertę odpowiadającą potrzebom generacji Z, dla której kluczowe są autentyczność, zrównoważony rozwój oraz lokalność. Wskazano również, że mimo coraz większej dostępności danych, miasta historyczne nadal dysponują ograniczoną wiedzą o odwiedzających, a pogłębione badania ich motywacji i sposobów doświadczania miasta są niezbędne dla skutecznej dywersyfikacji ruchu turystycznego i rozwoju oferty miejskiej.

Następnie zaprezentowano studium przypadku Wilna, które przedstawił Anton Nikitin, Dyrektor ds. Zrównoważonego Rozwoju Miasta Wilno. Wystąpienie ukazało miasto jako przykład konsekwentnie realizowanej polityki zrównoważonego rozwoju, docenionej tytułem Zielonej Stolicy Europy 2025. Zwrócono uwagę na inwestycje w zieloną infrastrukturę, rozwój transportu publicznego i rowerowego, wykorzystanie odnawialnych źródeł energii oraz działania edukacyjne, które wspólnie przekładają się na poprawę jakości życia mieszkańców i stanowią inspirację dla innych miast europejskich.

Drugi panel konferencji, zatytułowany „Dziedzictwo przyrodnicze a turystyka w miastach historycznych – w poszukiwaniu synergii”, dotyczył aspektów środowiskowych turystyki miejskiej. Panel, moderowany przez dr hab. Martę Derek, koncentrował się na łączeniu ochrony przyrody z zachowaniem dziedzictwa kulturowego. Dyskutowano o rozwoju turystyki eko - kulturowej, unikaniu nadmiernej komercjalizacji oraz o współczesnych trendach w projektowaniu zieleni miejskiej, opartych na podejściu naturalistycznym i poszanowaniu istniejącej przyrody, traktowanej jako integralny element miasta, wspólny dla mieszkańców i turystów.

Pierwszy dzień wydarzenia zakończył uroczystą kolacją w Pałacu Wielopolskich, po której uczestnicy udali się na spacer studyjny z Jackiem Jordanem, Burmistrzem Nocnym Krakowa. Trasa rozpoczęła się przed Magistratem, skąd podążając Traktem Królewskim, grupa dotarła na Kazimierz. Podczas spaceru Burmistrz Nocny opowiadał o historii miasta oraz jego nocnym życiu, co stało się wstępem do dyskusji zaplanowanej na drugi dzień konferencji.

Drugi dzień konferencji otworzył wykład dr Andreiny Seijas poświęcony zrównoważonej gospodarce nocnej miast. Prelegentka podkreśliła, że nocne życie obejmuje różnorodne aktywności mieszkańców i turystów oraz wymaga zarządzania uwzględniającego aspekty społeczne, środowiskowe i ekonomiczne. Wskazała, że dobrze zaplanowana, inkluzywna i zdecentralizowana gospodarka nocna może wspierać turystykę, lokalną kulturę i rynek pracy, czego przykładami są Paryż i Barcelona. Zwróciła także uwagę na wpływ zmian klimatu i potrzebę nowych narzędzi planowania, takich jak m.in. funkcja nocnego burmistrza.

Kolejnym punktem programu było studium przypadku Berlina, zaprezentowane przez Emiko Gejic z Berlin Club Commission, ukazujące znaczenie kultury klubowej jako elementu tożsamości miasta oraz ważnego czynnika gospodarczego i turystycznego. Przedstawiono działania organizacji na rzecz wsparcia sceny klubowej, m.in. fundusz izolacji akustycznej, programy antydyskryminacyjne, inicjatywy plenerowe oraz pierwszą strategię gospodarki nocnej Berlina z 2023 roku.

Następnie odbył się trzeci panel zatytułowany „W kierunku zrównoważonej gospodarki nocnej”. Panel moderowany był przez dr. hab. Piotra Zmyślonego, potrzeby odpowiedzialnego rozwoju życia nocnego w miastach historycznych, opartego na inkluzywności, bezpieczeństwie, wsparciu lokalnych artystów i równowadze między ekspresją kulturową a potrzebami społeczności.

W dalszej kolejności Trīn Tyrs Ojari przedstawiła transformację przemysłowej dzielnicy Telliskivi w Tallinnie w tętniące życiem centrum kultury, kreatywności i przedsiębiorczości. Zachowano historyczny charakter zabudowań, a rozwój oparty był na metodzie „learning by doing” i potrzebach lokalnej społeczności. Dzielnica, pozbawiona funkcji mieszkalnej, łączy galerie, teatry, muzeum, przestrzenie dla mikrofirm i lokale gastronomiczne, jednocześnie oferując przystępne czynsze i równowagę między funkcjami komercyjnymi a kulturalnymi. Telliskivi łączy lokalność, autentyczność i estetykę „shabby chic”, tworząc miejsce harmonijne wpisane w miejską tkankę atrakcyjne zarówno dla mieszkańców i turystów.

Ostatni panel o temacie „Zrównoważony miejski place-making i twórcze interwencje”, moderowany był przez **Łukasza Harata**. Dyskusja pokazała przykłady rewitalizacji miejskich przestrzeni z udziałem mieszkańców, podkreślając rolę partycypacji w tworzeniu atrakcyjnych i funkcjonalnych przestrzeni miejskich. Rozważano ideę placemakingu jako wspólnego kreowania przestrzeni, która oferuje turystom kulturowym autentyczne doświadczenia zakorzenione w lokalnym kontekście. Oddolne inicjatywy, takie jak centra kultury, zrewitalizowane podwórka czy artystyczne interwencje, umożliwiają kontakt z codziennym życiem miasta i jego mieszkańcami, pełniąc rolę „bram” do współczesnej tożsamości Krakowa.

Podkreślono, że zrównoważony placemaking wymaga współpracy mieszkańców, artystów i odwiedzających, opartej na dialogu, transparentności i współodpowiedzialności. Kluczem do sukcesu jest tworzenie przestrzeni dostępnych i nieinwazyjnych, które unikają zarówno elitarności, jak i masowości.

Kraków został zaprezentowany jako miasto łączące dziedzictwo z nowoczesnością i aktywnie uczestniczące w międzynarodowej wymianie doświadczeń w zakresie turystyki, dziedzictwa, partycypacji, klimatu i gospodarki nocnej. Podczas zamknięcia konferencji **Aleksander Miszański, Prezydent Miasta Krakowa, podkreślił znaczenie równowagi między mieszkańcami a turystami.** Wydarzenie uwidoczniło rolę współpracy międzynarodowej w opracowywaniu skalowalnych i efektywnych rozwiązań dla miast o podobnych wyzwaniach. Uczestnicy wskazali, że przyszłość miast historycznych opiera się na balansie między ochroną a dostępnością, lokalnością a globalnością oraz tradycją a innowacją. Turystyka, odpowiedzialnie włączona w strategię miejskie, może wspierać rozwój odpornych, otwartych i inkluzywnych miast, a polityki miejskie powinny bazować na danych, promować lokalność, różnorodność kulturową i przyrodniczą oraz wspierać innowacyjne formy aktywności dziennej i nocnej.

Strona projektu Miasta Historyczne 3.0: <https://historicalcity.eu/>

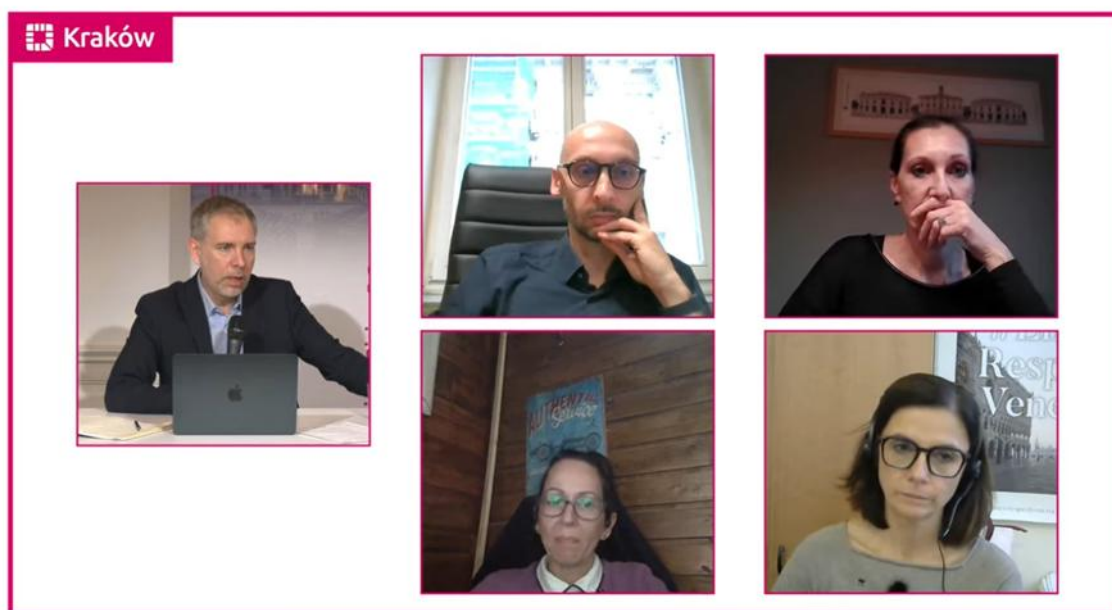
Webinar Miasta Historyczne 3.0

28 października 2025 r. Wydział ds. Turystyki zorganizował pierwszy webinar z serii **Miasta Historyczne 3.0** pt. „*New cultural tourism spaces in historical cities: where sustainability meets creativity*”, zorganizowany w ramach projektu **SCT HUB – Codesign the Future of Sustainable Cultural Tourism**.

Wydarzenie otworzyła Natalia Kulec-Greń, Dyrektor Wydziału ds. Turystyki UMK. Główną prelegentką była **dr Melanie Kay Smith z Budapest University of Economics and Business**, która omówiła relacje między kreatywnością, zrównoważonym rozwojem i technologią w miastach

historycznych. Podkreśliła, że turystyka kulturowa powinna wspierać jakość życia mieszkańców, dobrostan miejski i więzi społeczne, a technologie służyć pogłębianiu doświadczeń kulturowych, nie ich zastępowaniu. Na przykładach m.in. Budapesztu, Berlina, Amsterdamu i Lizbony wskazała na rosnące znaczenie lokalnej kreatywności, współpracy i dialogu z mieszkańcami. Zaznaczyła także, że miasta Europy Środkowo-Wschodniej mają szczególny potencjał, by łączyć dziedzictwo z nowoczesnością w sposób zrównoważony i otwarty.

Panel dyskusyjny, zatytułowany „Cities Talking: Reinventing Cultural Tourism”, moderował **dr hab. Piotr Zmysłony, prof. Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu**. W rozmowie uczestniczyli przedstawiciele miast: Krakowa, Poznania, Alby Lulii i Wenecji, dzieląc się doświadczeniami w zakresie zrównoważonej i innowacyjnej turystyki kulturowej.

Podczas panelu dyskusyjnego uczestnicy zastanawiali się, jak historyczne miasta mogą rozwijać turystykę w sposób łączący interesy mieszkańców, gości i samorządów. Dyskusja zaowocowała wstępną listą dobrych praktyk oraz działań, których warto unikać, przy czym podkreślano, że **skuteczna polityka turystyczna wymaga długofalowego myślenia i partnerskiej współpracy ze społecznościami lokalnymi**. Ich głos, coraz bardziej świadomie kształtujący otoczenie, powinien być uwzględniany w procesach planowania. W rozmowie pojawiły się także wątki związane z **idea „miasta piętnastominutowego”**, rolą **edukacji kulturowej** oraz **wspieraniem lokalnych przedsiębiorców, rzemieślników i inicjatyw sąsiedzkich**.

Międzynarodowe seminarium: najem krótkoterminowy w miastach turystycznych – równowaga między turystyką a lokalną społecznością

Kraków, będąc aktywnym członkiem Sojuszu Miast Europejskich, był organizatorem międzynarodowego seminarium „Najem krótkoterminowy w miastach turystycznych – równowaga między turystyką, a lokalną społecznością”, które odbyło się 12 czerwca roku w Sali Miedzianej Muzeum Krakowa. Było to pierwsze w Polsce tak duże wydarzenie, którego tematem był najem krótkoterminowy. Seminarium zorganizowane zostało w ramach projektu Miasta Historyczne 3.0.

Uczestnikami wydarzenia byli zaproszeni goście: przedstawiciele administracji samorządowej i rządowej, Radni Miasta Krakowa, przedstawiciele instytucji działających w Zespole Zadaniowym ds. usług hotelarskich świadczonych w obiektach niekategoryzowanych na terenie Gminy Miejskiej Kraków, działającego przy Prezydencie Miasta Krakowa, środowiska eksperckie, przedsiębiorcy z sektora turystycznego oraz reprezentanci europejskich stolic. **Wydarzenie to stanowiło doskonałą okazję do wymiany doświadczeń oraz wysłuchania wystąpień zagranicznych przedstawicieli miast, takich jak: Amsterdam, Paryż czy Wiedeń.** Ważną częścią seminarium był panel dyskusyjny, w którym brali udział przedstawiciele przedsiębiorców, organizacji turystycznych, samorządu, jak i mieszkańców Krakowa.

Podczas seminarium wypracowano cztery rekomendacje:

1. Stworzenie ustawowej jasnej definicji najmu krótkoterminowego jako działalności gospodarczej lub innej aktywności zarobkowej.
2. Przygotowanie kompleksowej ustawy regulującej najem krótkoterminowy, przewidującej:
 - jasne zasady licencjonowania;
 - limity wynajmu (np. liczba lokali, liczba dni);
 - okresy przejściowe dla obecnych wynajmujących.
3. Powiązanie najmu krótkoterminowego z polityką mieszkaniową poprzez:
 - mechanizmy kontroli jakości i dostępności.
 - zaangażowanie gmin w proces wydawania licencji.
4. Zapewnienie, aby nowe regulacje nie naruszały praw nabytych osób wynajmujących lokale krótkoterminowo.

Forum Turystyki w Krakowie

Forum Turystyki odbyło się 11 grudnia 2025 r., w Międzynarodowym Centrum Kultury w Krakowie. Wydarzenie otworzył Aleksander Miszański, Prezydent Miasta Krakowa, który przywitał wszystkich gości oraz uczestników Forum. Podkreślił, że Miasto dąży do tego, aby turyści mogli cieszyć się pobytem w Krakowie, nie naruszając przy tym jego autentycznego charakteru ani codziennego komfortu mieszkańców.

Następnie gości **powitała Natalia Kulec – Greń, Dyrektor Wydziału ds. Turystyki UMK**. Przedstawiła kompleksowe podsumowanie **działań Wydziału oraz kluczowe trendy kształtujące ruch turystyczny w Krakowie**. Prezentując dane pokazała, jak zmienia się profil i liczba odwiedzających Kraków, a także podała przykłady analiz konkretnych wydarzeń miejskich, m.in. Jarmarku Bożonarodzeniowego i Cracovia Maratonu, które pozwoliły zweryfikować obiegowe opinie na temat ich uczestników. **Zwróciła uwagę, że miasto konsekwentnie rozwija model zrównoważonej turystyki, oparty na partnerstwie z mieszkańcami, przedsiębiorcami oraz reprezentantami odwiedzających zrzeszonych w samorządach gospodarczych**. Dane pozyskiwane z aplikacji mobilnych potwierdzają wzrost liczby odwiedzających w okresie styczeń–październik 2025 roku, przy jednoczesnym bardziej równomiernym rozłożeniu ruchu turystycznego w porównaniu do ubiegłego roku. Wciąż dominują goście krajowi oraz turyści z Niemiec, Wielkiej Brytanii i USA, a coraz większą aktywność wykazują również odwiedzający z Czech, Słowacji, Zjednoczonych Emiratów Arabskich i Izraela.

Omówiła szeroki zakres badań i analiz stanowiących podstawę miejskiej polityki turystycznej, obejmujących m.in. coroczne badania ruchu turystycznego, zastosowanie modelu Doxeya w analizie relacji mieszkańców z turystami oraz zagadnienia związane z funkcjonowaniem

gospodarki nocy. Zapowiedziała także realizację badań impaktowych, dotyczących wpływu ekonomicznego turystyki i branży spotkań na gospodarkę Krakowa, a także pogłębione analizy w obszarze gospodarki nocy, uwzględniające funkcjonowanie przedsiębiorców.

W swoim wystąpieniu zaprezentowała również projekty finansowane ze środków zewnętrznych, takie jak SCT HUB i Tourism in Balance. Przedstawiła działania związane z gospodarką nocy, w tym prace Komisji Zrównoważonej Gospodarki Nocy i inicjatywy Burmistrza Nocnego.

Dyrektor Kulec-Greń podkreśliła również znaczący wzrost pozycji Krakowa w rankingach zrównoważonego rozwoju, m.in. awans w GDS Index (na 53. miejsce) oraz rolę kampanii Respect Kraków. **Wśród najważniejszych tematów znalazły się także działania dotyczące turystycznego najmu krótkoterminowego, wsparcie przemysłu spotkań przez Kraków Convention Bureau oraz rozwój produktów turystycznych i materiałów promocyjnych miasta.** Na koniec podkreśliła gotowość do dalszej współpracy z branżą i mieszkańcami oraz zachęciła do korzystania z miejskich zasobów informacyjnych (portal otwarte dane w Krakowie).

Tematykę związaną z działaniami Wydziału ds. Turystyki, kontynuowała **Beata Wilk-Woderska, Kierownik Referatu Marketingu Turystycznego.** Przedstawiła turystyczny bilans 2025 roku, ze szczególnym uwzględnieniem informacji jak Kraków tworzy i promuje produkty turystyczne. **Podkreśliła szeroki zakres współpracy Wydziału ds. Turystyki z organizacjami pozarządowymi, stowarzyszeniami branżowymi oraz jednostkami miejskimi.** Wskazała, że w ciągu roku zrealizowano ponad 500 projektów, obejmujących m.in. tworzenie nowych i dalszy rozwój istniejących produktów turystycznych, wsparcie konkursów miejskich czy kreowanie i produkcję materiałów informacyjno - promocyjnych, .

Omówiła otwarte konkursy ofert dla NGO: dotyczące Dni Twierdzy Kraków, szlaku lokalnych produktów oraz szerokiego wsparcia projektów turystycznych. Zapowiedziała również zwiększenie wsparcia dla organizacji pozarządowych do 1 mln zł w roku 2026 oraz uruchomienie nowych konkursów, w tym na realizację projektu City Helpers.

Podkreśliła intensywne działania promocyjne – obecność Krakowa w prasie branżowej, organizację 60 wizyt studyjnych z udziałem gości z 17 krajów oraz udział w 18 wydarzeniach targowych na trzech kontynentach. **Wskazała także na rozwój kluczowych produktów turystycznych, takich jak Twierdza Kraków, Szlak Krakowianek czy Smoczy Szlak, które cieszą się rosnącym zainteresowaniem wśród mieszkańców i odwiedzających.**

Mówiła o nowych i aktualizowanych szlakach oraz bogatej ofercie wydawniczej miasta, liczącej 200 tysięcy egzemplarzy materiałów w 19 językach, o powstających publikacjach dla rodzin z dziećmi oraz broszurze poświęconej ofercie wieczornej Krakowa.

Następnie Agata Bisping z Krakowskiego Biura Festiwalowego (Obserwatorium Trendów dla Kultury) zaprezentowała założenia projektu SCT HUB (Co-Design the Future of Sustainable Cultural Tourism) i wnioski po pierwszym roku działania projektu. Jest on realizowany w ścisłym partnerstwie pomiędzy Krakowskim Biurem Festiwalowym, Krakow Tourism Alliance, Uniwersytetem Jagiellońskim, Agencją Rozwoju Miasta Krakowa oraz Fundacją Polish Heritage, a jego liderem jest Miasto Kraków. W projekcie uczestniczą także miasta transferowe: Braga, Wenecja i Alba Iulia.

Prelegentka zaznaczyła, że Kraków traktowany jest w tym projekcie jako „living lab” (żywe laboratorium), czyli miejsce testowania innowacyjnych rozwiązań w tkance. Kluczowym zasobem w tym procesie są dane i technologia. – *To, że mamy dane, nie oznacza, że potrafimy z nich*

korzystać – zauważyła ekspertka. Jednym z celów SCT HUB jest uporządkowanie ogromu informacji, jakimi dysponuje miasto i wykorzystanie sztucznej inteligencji (AI) do wsparcia miejskich decydentów oraz przedsiębiorców. Ambicje projektu wykraczają poza granice Małopolski. **Wypracowany w Krakowie model zrównoważonej turystyki kulturowej – oparty na współodpowiedzialności turysty i mieszkańca – ma być w przyszłości transferowany do innych miast historycznych na świecie, które zmagają się z podobnymi wyzwaniami.**

Podczas Forum Turystyki wręczono także prestiżowe nagrody Odys, przyznawane w Krakowie i Małopolsce od 1995 roku, za szczególne osiągnięcia w dziedzinie turystyki. Są to wyróżnienia dla najlepszych usług, produktów i ofert turystycznych w Małopolsce, promujące jakość w branży turystycznej.

Nagrody Odys otrzymali:

- Centrum Edukacji Lotniczej Kraków Airport
- Małopolskie Centrum Nauki Cogiteon
- Gamescape Sp. z o. o.
- Stowarzyszenie Przewodników Turystycznych w Krakowie
- Koło Grodzkie PTTK Kraków im. Ludomira Sawickiego
- Malediva Cafe Bar (wyróżnienie)
- GOJUMP MEGAPARK (wyróżnienie)

Złotymi Odysami Kapituły nagrodzono:

- Redyk w Szczawnicy - Miasto i Gmina Szczawnica
- Nosalowy Dwór Resort & SPA
- Hotel Szczawnica Park Resort & Spa

- Fundacja Muzeum Dominikanów w Krakowie (wyróżnienie)
- Stowarzyszenie Adventure (wyróżnienie)

Kolejnym punktem wydarzenia było wystąpienie zatytułowanym „Kraków the Great”, **Nina Kowalewska – Motlik**, ekspertka w dziedzinie branding i marketingu narodowego, przedstawiła perspektywę międzynarodową dotyczącą potencjału promocyjnego miasta. Podkreśliła, że choć Polska wciąż nie posiada silnej, jednoznacznej marki narodowej, Kraków jest rozpoznawalny globalnie i postrzegany jako destynacja o wyjątkowym dziedzictwie i silnej tożsamości.

Prelegentka skupiła się na segmencie tzw. **quiet luxury** – **zamożnych turystów poszukujących spokoju, autentyczności, kontaktu z lokalną kulturą oraz subtelного, nienachalnego luksusu**. Wskazała, że Kraków ma naturalne predyspozycje do przyciągania tej grupy dzięki kulturze, historii, rzemiosłu i kameralności przestrzeni.

Zwróciła uwagę, że **miasto może rozwijać ofertę premium bez kosztownych inwestycji, koncentrując się na jakości usług, profesjonalnej obsłudze i unikatowych doświadczeniach opartych na lokalności**.

Na zakończenie Forum Turystyki odbyła się debata krakowska zatytułowana „Od hejnału do hashtagu – jak mówić o Krakowie po krakowsku”. Moderatorem panelu była **Gabriela Jelonek** – dziennikarka telewizyjna oraz radiowa, a w rozmowie udział wzięli: aktor **Mateusz Janicki**, ekspertka kulinarna **Anna Starmach**, **Tomasz Janowski** ze Stowarzyszenia Lepszy Kraków, ekspertka ds. branding **Nina Kowalewska-Motlik** oraz dyrektor Departamentu Marki Kraków UMK, **Daniel Wiśniowski**.

Jednym z kluczowych wątków poruszonych podczas debaty **była kwestia wiarygodności przekazu. Paneliści zgodnie stwierdzili, że w dobie cyfrowej turystyki, największą wartością miasta jest jego autentyczność.** Debatę otworzyło fundamentalne pytanie: czym właściwie jest dzisiejszy Kraków? Mateusz Janicki, znany aktor i rodowity Krakus, podkreślał, że miasto to przede wszystkim ludzie i nieuchwytny „vibe”, którego nie da się zapisać w strategii marketingowej. **To właśnie unikalna atmosfera, tworzona przez mieszkańców i lokalnych twórców, stanowi o sile przyciągania Krakowa, a nie wykreowane na potrzeby marketingu hasła.** W podobnym tonie wypowiadał się Tomasz Janowski ze Stowarzyszenia Lepszy Kraków, wskazując na konieczność budowania narracji o mieście w oparciu o szacunek do jego stałych mieszkańców. Zrównoważona turystyka to taka, w której komfort życia krakowian idzie w parze z atrakcyjnością oferty dla gości.

O roli kulinariów w budowaniu wizerunku mówiła Anna Starmach. Ekspertka zauważyła, że **współczesna turystyka coraz częściej opiera się na doświadczeniach kulinarnych.** Kraków ma w tym zakresie ogromny potencjał. Starmach podkreślała jednak, że promocja powinna opierać się na jakości i lokalnych produktach, a „smakowanie Krakowa” to nie tylko wizyty w restauracjach, ale także kultura targowisk i tradycyjnych wypieków, jak symboliczny obwarzanek.

Spojrzenie z perspektywy globalnego marketingu wniosła Nina Kowalewska-Motlik. Według niej Kraków posiada wszelkie atuty, by pozycjonować się jako marka premium – miasto oferujące kulturę wysoką i unikalne dziedzictwo, a nie tylko tanią rozrywkę. W jej opinii, komunikacja powinna być celowana w świadomego odbiorcę, który potrafi docenić głębię historyczną i kulturową miasta. **Perspektywę miejską przedstawił Daniel Wiśniowski, dyrektor Departamentu Marki Kraków.** Odnosząc się do tytułu debaty, wskazał, że „hejnał”

i „hashtag” nie muszą stać w sprzeczności. **Wyzwanie polega na tym, by używać nowoczesnych narzędzi komunikacji do opowiadania o tradycyjnych wartościach w sposób zrozumiały dla młodego pokolenia, nie tracąc przy tym powagi i dziedzictwa miejsca.**

Uczestnicy debaty zgodnie uznali, że **kluczem do sukcesu jest stawianie na autentyczność, wysoką jakość oferty oraz komfort mieszkańców, którzy są naturalnymi ambasadorami miasta.** Podkreślono również potencjał turystyki kulinarnej oraz konieczność umiejętnego łączenia historycznego dziedzictwa z nowoczesną narracją, co pozwoli przyciągnąć świadomych i wymagających turystów.

Forum Turystyki 2025 pokazało, że rozwój turystyki powinien w Krakowie opierać się na jakości, autentyczności i równowadze między potrzebami gości a komfortem mieszkańców. Prezentacje i rozmowy pokazały, że miasto podejmuje działania na rzecz bardziej zrównoważonej oferty turystycznej jednocześnie wskazując na potrzebę pogłębionej współpracy z interesariuszami przy rozwoju turystyki „premium”, opartej na dziedzictwie kulturowym i nowoczesnej komunikacji. W ten sposób stolica Małopolski będzie w stanie nie tylko przyciągać coraz bardziej wymagających turystów, ale także umacnia swoją pozycję na mapie miast inspirujących do świadomej i odpowiedzialnej turystyki.

Kraków Network 2.0

Projekt Kraków Network, pierwotnie rozwijany przez Krakowskie Biuro Festiwalowe, a następnie spółkę Kraków5020, został w 2025 roku przekazany do struktur Urzędu Miasta Krakowa. Obecnie funkcjonuje w ramach Wydziału ds. Turystyki, w Biurze Kongresów pod **nowym szyldem Kraków Network 2.0.** Projekt Kraków Network 2.0 w dalszym ciągu koncentruje się na budowaniu zintegrowanej społeczności podmiotów z sektora MICE, które poprzez współpracę dążą do zwiększenia liczby wydarzeń biznesowych i naukowych odbywających się w Krakowie.

9 czerwca 2025 r. w Centrum Kongresowym ICE Kraków odbyło się inauguracyjne spotkanie projektu Kraków Network 2.0, koordynowanego przez Kraków Convention Bureau (Wydział ds. Turystyki UMK). Wydarzenie zgromadziło blisko 150 przedstawicieli krakowskiej branży MICE, ekspertów z kraju i zagranicy, przedstawicieli uczelni wyższych oraz miejskich instytucji kultury. **Spotkanie uroczyście otworzył Prezydent Miasta Krakowa, Aleksander Miszański,** który w swoim wystąpieniu nadał całemu wydarzeniu **wyraźny ton strategiczny.** W krótkim, ale niezwykle treściwym przemówieniu wskazał, że branża spotkań i wydarzeń jest nie tylko istotnym elementem lokalnej gospodarki, ale również ważnym narzędziem budowania prestiżu miasta w Polsce i na świecie. **Prezydent podkreślił również, że miasto chce stawiać na jakość, a nie wyłącznie ilość.** Zaznaczył, że **nowoczesna polityka turystyczna musi być oparta na danych, współodpowiedzialności, otwartym dialogu i efektywnej współpracy międzysektorowej.** Tuż po wystąpieniu Prezydenta głos zabrała Katarzyna Olesiak, **Prezes Agencji Rozwoju Miasta Krakowa,** zarządcy Centrum Kongresowego ICE Kraków – flagowego obiektu konferencyjnego miasta. W swoim przemówieniu podkreśliła, że ICE Kraków, gospodarz projektu, nie jest jedynie miejscem wydarzeń, ale platformą współpracy i dialogu, która z roku na rok coraz silniej angażuje się w rozwój branży spotkań.

Następnie głos zabrała **Natalia Kulec-Greń, Dyrektor Wydziału ds. Turystyki Urzędu Miasta Krakowa**, która skupiła się na strategicznych założeniach Kraków Network 2.0 oraz jego znaczeniu dla rozwoju turystyki w mieście. **Dyrektor zaznaczyła, że nowa odsłona inicjatywy nie jest jedynie kontynuacją dotychczasowych działań, lecz fundamentem długofalowej współpracy międzysektorowej, która ma realny wpływ na jakość i kierunek rozwoju turystyki w Krakowie.** Projekt wpisuje się bezpośrednio w aktualizowaną "Strategia Rozwoju Krakowa Tu chcę żyć. Kraków 2030", uwzględniającą zmieniające się oczekiwania gości, trendy zrównoważonego rozwoju oraz potrzeby lokalnych społeczności.

Małgorzata Przygórska-Skowron, Kierownik Biura Kongresów, przypomniała, że Kraków Network od 10 lat integruje branżę spotkań, turystyki, nauki i kultury, wspierając rozwój miasta jako ośrodka kongresowego. **Obecna odsłona – Kraków Network 2.0 – kontynuuje tę ideę, już pod koordynacją Miasta Krakowa i w ścisłym powiązaniu ze strategią turystyczną.**

Podziękowała uczestnikom wiosennych ankiet, które pomogły opracować nowy program, oraz liderom poprzedniej edycji za budowę silnej społeczności branżowej. **Podkreśliła, że najważniejsze filary projektu pozostają niezmiennie: networking, integracja i edukacja.**

Celem Kraków Network 2.0 jest dalsze wzmacnianie współpracy międzysektorowej, zwiększanie liczby i jakości wydarzeń oraz umacnianie pozycji Krakowa jako lidera branży MICE. Projekt ma także znaczenie strategiczne – wspiera rozwój lokalnego ekosystemu współpracy i promocję miasta na arenie międzynarodowej.

O nowej strategii informacji turystycznej w Krakowie

Kolejnym ważnym punktem programu było wystąpienie **Olgi Potempy, reprezentującej Krakow Tourism Alliance – lokalną organizację turystyczną**. Jej prezentacja skupiła się na **ambitnym projekcie Zintegrowanego Systemu Informacji Turystycznej**, który ma całkowicie zmienić sposób, w jaki turyści korzystają z oferty Krakowa.

Wśród kluczowych działań znalazły się:

- Wprowadzenie sprzedaży produktów i usług turystycznych w stacjonarnych punktach informacji – nie tylko informacja, ale również realna obsługa gości,
- Wyprodukowanie nowej mapy turystycznej, dostosowanej do aktualnej oferty i struktury miasta,
- Zmiana lokalizacji głównego punktu informacji – nowa siedziba znajdzie się w reprezentacyjnym Pałacu Potockich,
- Nowa identyfikacja wizualna punktów informacji turystycznej – spójna, nowoczesna i atrakcyjna dla odwiedzających.

Najważniejszym jednak komponentem projektu jest **Krakowska Karta Turysty**, której pilotaż ruszy 1 maja i potrwa do końca grudnia 2025 r. Projekt ten uzyskał dofinansowanie z Ministerstwa Sportu i Turystyki.

W ramach nowej odsłony Kraków Network 2.0 zaprezentowano także dwa **projekty tematyczne o charakterze otwartym**, do których mogą dołączyć wszyscy zainteresowani członkowie sieci – niezależnie od profilu działalności czy reprezentowanego sektora.

- **Zrównoważony rozwój w branży MICE** - projekt, koordynowany przez Annę Jędrochę (Symposium Cracoviense), koncentruje się na wprowadzeniu realnych zmian w sposobie organizowania wydarzeń – zgodnie z ideą zrównoważonego rozwoju.
- **Kraków Science & Business Bridge** - ten projekt, realizowany przez Grupę Akademicką (Krzysztof Borodako, Elżbieta Jagłowska), stwarza szerokie możliwości współpracy na styku nauki i biznesu. Ma charakter interdyscyplinarny

Ważną częścią spotkania były **prezentacje gości z Czech, Serbii i Węgier**, którzy reprezentowali europejski projekt **Empowering Open Innovation Tourism Networks** finansowanym przez Fundusz Wyszehradzki, skoncentrowany na współpracy transgranicznej, rozwijaniu innowacyjnych sieci w sektorze turystyki i wspieraniu lokalnych ekosystemów. Ich wystąpienia dostarczyły cennych inspiracji i porównań dla krakowskich działań.

Po części prezentacyjnej odbyło się pełne energii i praktycznej wiedzy wystąpienie Michała Zalewskiego (Dobrze Powiedziane): „**Od dźwięku do wpływu. Jak mówić, żeby nas słuchano?**”. Z humorem, pasją i ogromną precyzją prelegent zaprezentował mechanizmy skutecznego mówienia w kontekście wystąpień publicznych, spotkań branżowych i relacji z mediami.

Spotkanie 9 czerwca potwierdziło, że **Kraków Network 2.0** to nie tylko kontynuacja sprawdzonej formuły, ale przede wszystkim krok naprzód – ku bardziej systemowej, transparentnej i zrównoważonej współpracy między sektorem publicznym, prywatnym

i akademickim. Dzięki wspólnemu zaangażowaniu, Kraków umacnia swoją pozycję jako lider innowacyjnej turystyki biznesowej w regionie.

Drugie spotkanie Kraków Network 2.0

Spotkanie Kraków Network 2.0. miało miejsce 21 października 2025 roku w Centrum Kongresowym ICE Kraków. Po raz drugi prowadzone w nowej formule przez miasto Kraków, wydarzenie poświęcone było krakowskiej ofercie premium. Zgodnie z trendem MICE – Legacy (dziedzictwo) – jego celem było stworzenie mapy miejsc premium, która mogłaby pozostać trwałą wartością dla uczestników.

Na początku wydarzenia uczestników powitała **Aleksandra Pytlik, Dyrektor Biura Sprzedaży i Obsługi w Centrum Kongresowym ICE Kraków**, reprezentująca także operatora Agencji Rozwoju Miasta Krakowa. Przypomniała, że cykl Kraków Network odbywa się od dziesięciu lat, a tegoroczne spotkanie było jego trzydziestą trzecią edycją organizowaną w ICE Kraków. Dyrektor podkreśliła rolę zespołu Centrum Kongresowego i Biura Kongresów w przygotowaniu wydarzenia oraz zachęciła gości do aktywnego udziału w panelach, dyskusjach i nawiązywania kontaktów z nowymi członkami Networku.

Oficjalnego otwarcia dokonały **Natalia Kulec-Greń, Dyrektor Wydziału ds. Turystyki**, oraz **Małgorzata Przygórska-Skowron, Kierownik Biura Kongresów**, pełniąca rolę moderatora spotkania. Podkreślono, że **inicjatywa Kraków Network 2.0 pozostaje istotnym forum wymiany wiedzy i doświadczeń, poruszającym tematy kluczowe nie tylko dla turystyki, ale także dla strategicznego rozwoju miasta**. Natalia Kulec-Greń zaznaczyła, że **Miasto traktuje**

jakość jako priorytet, ponieważ wyznacza ona kierunki dalszego rozwoju, integrując naukę, biznes, innowacje oraz satysfakcję mieszkańców i odwiedzających.

W ramach oficjalnej części **Radosław Kociumbas, Prezes Krakowskiej Izby Turystyki**, ogłosił nabór do konkursu **ODYS 2025**, organizowanego od 1995 roku, skierowanego do osób świadczących produkty i usługi w szeroko pojętej branży turystycznej, mającego na celu budowę i prezentację marki.

Część merytoryczną rozpoczął **Rafał Romanowski, redaktor naczelny magazynu Re:view**, przedstawiając Wiedeń jako benchmark dla Krakowa, co miało sprowokować do refleksji nad krakowską ofertą premium. Romanowski, pracujący z marką Wiedeń od kilku lat, podkreślił, że miasto aktywnie dąży do transformacji, ponieważ samo stawianie na cesarski i nobliwy wizerunek oraz dziedzictwo kulturalne i historyczne jest drogą donikąd w dobie cyfrowej.

Kluczowe cechy wiedeńskiego produktu premium to:

1. **Zadbana i czysta tkanka miejska:** Miasto jest odremontowane od lat. Środki kierowane są również do dzielnic peryferyjnych (np. Favoriten), aby nie sprawiały wrażenia zaniedbania czy braku nadzoru.
2. **Dostępność i brak elitarności:** Sfera premium znajduje się „praktycznie pod ręką”. Miejsca takie jak kompleks pałacowy Hofburg są otwarte, tworząc ekosystem wewnątrz starówki miejskiej, przez który swobodnie przechodzą piesi.
3. **Dwa komplementarne tory rozwoju:** Wiedeń konsekwentnie łączy dziedzictwo historyczne i kulturalne ze swoim nowoczesnym obliczem, promując się jako wibrujący hub nowych technologii (np. konferencja Vienna Up). Skupia się na sektorach wysoko usytuowanych, takich jak biotech, a nie na outsourcingu.

4. Całe miasto jako produkt premium: Nawet nietypowe obiekty, takie jak spalarnia śmieci projektu Hundertwassera, są otwarte dla turystów i stanowią ikony miasta. Wiedeńskie kawiarnie są promowane jako „najstarsze w świecie przestrzenie co-workingowe”.

Wiedeń regularnie zajmuje czołowe miejsca w rankingach The Economist Most Reliable City, co świadczy o globalnym konsensusie. Romanowski podkreślił, że Wiedeń aktywnie szuka współpracy i patrzy na Kraków, ucząc się na jego sukcesach.

Studia Przypadku: Konferencje Budujące Markę Krakowa

Przedstawiono dwa przykłady topowych, cyklicznych konferencji, które z powodzeniem odbywają się w Krakowie od lat:

MIRCIM (McMaster International Review Conference of Internal Medicine): dr. n. med. Piotr Gajewski, współautor podręcznika Interna Szczeklika, przedstawił konferencję jako jedno z najbardziej prestiżowych na świecie wydarzeń edukacyjnych w medycynie.

- Wydarzenie ma rangę porównywalną lub wyższą niż Światowy Kongres Medycyny Wewnętrznej, gromadząc co roku około 100 profesorów z około 70 krajów.
- W ramach wydarzenia odbywa się finał Światowego Konkursu dla Młodych Talentów oraz zaplanowana jest trzydniowa konferencja o sztucznej inteligencji w medycynie organizowana z University of Oxford.
- Sukces i Lojalność: Utrzymanie konferencji w Krakowie, mimo konkurencyjnych ofert (np. z Dubaju czy Paryża), opiera się na unikatowości wydarzenia, bliskich kontaktach międzynarodowych oraz na wyjątkowym traktowaniu prelegentów i uczestników (tzw. Red Carpet Treatment). Prelegenci pracują za sam zwrot kosztów lotu ekonomicznego i zakwaterowanie, ale czują się szczególnie potraktowani.

- **Lokalne Wsparcie:** Wydarzenie o tej skali wymaga gigantycznego budżetu, który nie mógłby się spiąć bez kluczowego wsparcia Urzędu Miasta i Urzędu Marszałkowskiego.

Kongres Invest Cuffs: Dariusz Starowicz (CEO StarComp i Fundacji Invest Cuffs) opowiedział o kongresie, który w 2025 roku zgromadził ponad 8000 uczestników i 250 prelegentów.

- **Kraków jako Premium:** W ocenie Starowicza, Kraków jest miastem premium, ponieważ oferuje atrakcje poza eventowe (restauracje, puby, kawiarnie), które są kluczowe dla networkingu.
- **Plany Rozwoju (Invest Week):** Z uwagi na wyczerpanie pojemności (capacity) Centrum Kongresowego ICE Kraków, Fundacja Invest Cuffs planuje rozszerzyć wydarzenie do Invest Week (cały tydzień wydarzeń i side eventów), wzorem Wiednia i Paryża.
- **Apel o Synergię:** Zaapelował o synergię nie tylko z Urzędem Miasta, ale przede wszystkim z lokalnym biznesem (kawiarniami, restauracjami), aby wykorzystać obecność 8000 uczestników. Zapowiedział również działania mające na celu ściągnięcie zagranicznego biznesu, w tym z Dubaju.

Panel, moderowany przez **Rafała Stanowskiego (Stradom House Autograph Collection)**, skupił się na tym, czy Kraków jest gotowy, by zostać destynacją premium. Stanowski zdefiniował premium jako wyższą jakość za wyższą cenę, a luxury jako jakość ponad cenę, wskazując, że Kraków mierzy w to pierwsze. Uczestnikami panelu byli: **Radosław Fronc Prezes Grupy MSHG**, **Łukasz Maźnica z Agencji Hearts and Heads**, **Lidia Wandas-Wilczura z 5 EVENTS**, **Tomasz Schweda**, **Filip Płodzień, Dyrektor Marketingu Leisure MICE w Warszawskiej Organizacji Turystycznej** oraz **Przemysław Walaszczyk, Dyrektor Wydziału Komunikacji Społecznej w Urzędzie Miasta Krakowa**.

Radosław Fronc i inni eksperci zaapelowali do miasta o „nieoczywistą inicjatywę”, która aktywowałaby przedsiębiorców do współfinansowania i podnoszenia jakości ekosystemu.

Fronc podkreślił, że miasto powinno wykorzystywać gości, którzy już tu przyjechali (np. uczestników MIRCIM), w celu uczynienia ich ambasadorami rekomendującymi Kraków, na co potrzeba „systemu nawigacji” i „departamentu” wysokich kompetencji.

Małgorzata Przygórska-Skowron oraz Natalia Kulec-Greń zgodziły się, że **miasto nie może „uciągnąć wszystkiego”** i zachęcili przedsiębiorców do zrzeszania się w **Lokalnej Organizacji Turystycznej (LOT) - Stowarzyszenie Organizacja Turystyczna Stołecznego Królewskiego Miasta Krakowa**, aby głośno komunikować swoje potrzeby i wspierać samorząd.

Na zakończenie uczestników zaproszono do szybkiej rundy warsztatowej przy flipchartach, której celem było stworzenie **mapy miejsc premium**.

Społeczność Krakow Network 2.0 dynamicznie się rozwija – **na LinkedIn profil obserwuje już 658 osób, na Facebooku społeczność liczy ponad 630 obserwujących.**

Otwarta Bracka

W trosce o jeszcze lepszą integrację lokalnej branży zainaugurowano cykl spotkań „Otwarta Bracka”. Inicjatywa, skierowana do wszystkich przedstawicieli branży turystycznej, **tworząca nową przestrzeń do rozmów, wymiany doświadczeń oraz wspólnego budowania przyszłości turystyki w Krakowie**. „Otwarta Bracka” to zaproszenie do dialogu, dzielenia się pomysłami i wspólnego poszukiwania rozwiązań sprzyjających rozwojowi odpowiedzialnej, zrównoważonej i nowoczesnej turystyki.

Wydział ds. Turystyki wraz z Kraków Tourism Alliance, w duchu inicjatywy „Otwarta Bracka”, **otwierają się jeszcze szerzej na współpracę i dialog z branżą**. Coraz więcej podmiotów chętnie korzysta z tej przestrzeni, dostrzegając w niej realną wartość oraz możliwości rozwoju. **Spotkania te sprzyjają nie tylko wymianie doświadczeń, lecz także stają się impulsem do powstawania nowych pomysłów na wspólne projekty, inicjatywy i działania, które w naturalny sposób łączą nasze kompetencje z aktualnymi potrzebami rynku turystycznego.**

Współpraca z polską szkołą w Nowym Jorku i Parada Pułaskiego

Wydział ds. Turystyki wspiera **Polską Szkołę Doksztalającą im. Stanisława Moniuszki w Rockaway Beach w Nowym Jorku**, która w 2026 roku świętuje 30-lecie swojego istnienia. Szkoła otrzymała od Wydziału materiały na temat Krakowa, w tym przewodniki po stolicy Małopolski. Przedstawicielki szkoły wzięły także udział w **Paradzie Pułaskiego 2025** wraz z reprezentacją Krakowa i Małopolski. Polska parada urozmaica nowojorski krajobraz od 1937 roku. Starsza od niej jest tylko irlandzko-amerykańska Parada Dnia św. Patryka, zainaugurowana w 1762 roku. Tysiącom uczestników towarzyszyły biało-czerwone flagi, szarfy i balony. Wśród maszerujących obecni byli weterani, harcerze, przedstawiciele parafii i organizacji polonijnych, a także artyści, uczniowie i studenci. Na jednej z wielu platform uczestniczących w Paradzie zaprezentowały się Polskie Linie Lotnicze LOT, które są wieloletnim partnerem Parady Pułaskiego.

W Paradzie Pułaskiego oraz misji gospodarczej „Meet Kraków & Małopolska – Nowy Jork / Chicago”, która odbyła się w dniach 2–6 października uczestniczył Aleksander Miszański Prezydent Miasta Krakowa wraz z przedstawicielami **Biura Kongresów**. Wydarzenie było ważnym elementem promocji turystycznej Krakowa i Małopolski na rynku amerykańskim. Celem misji było zaprezentowanie potencjału regionu oraz nawiązanie i wzmocnienie relacji biznesowych z kluczowymi partnerami w USA. W ramach misji zorganizowano dwa warsztaty branżowe z udziałem przedstawicieli małopolskiego sektora turystycznego oraz amerykańskich partnerów biznesowych. W wydarzeniach uczestniczyli m.in. reprezentanci Kraków Airport, LOT Polish Airlines, firm DMC, a także Kraków Tourism Alliance. Program obejmował spotkania B2B, prezentacje ofert oraz networking, co umożliwiło bezpośrednią wymianę doświadczeń oraz komercjalizację lokalnych produktów turystycznych, w tym oferty kulinarnej i MICE. Głównym organizatorem misji był Kraków Tourism Alliance

Akcja „Zdobywamy Odznakę Przyjaciela Krakowa”

Kolejny rok, we współpracy z PTTK przeprowadzono akcje „Zdobywamy Odznakę Przyjaciela Krakowa” i „Zdobywamy Dziecięcą i Młodzieżową Odznakę Przyjaciela Krakowa”. Akcja „Zdobywamy Odznakę Przyjaciela Krakowa” pozwala mieszkańcom Krakowa i jego okolic poznać historię, zabytki, muzea oraz inne obiekty, składające się na dziedzictwo historyczne i materialne dawnej stolicy Polski. Zapoczątkowana została w listopadzie 1972 roku i trwa nieprzerwanie do dzisiaj, co sprawia, że jest **jedyną taką akcją w skali całego kraju pod względem cykliczności i rozmachu**. Udział w akcji biorą osoby w różnym wieku, przeważają osoby pracujące i seniorzy, ale coraz większy udział bierze także młodzież szkolna. Spacery mają formułę nieodpłatną. **Gmina Miejska Kraków pełni dla PTTK rolę partnera strategicznego, finansującego przedsięwzięcie.**

W marcu 2024 roku, w 53. edycji udział wzięło **1530 osób w 117 grupach**. W okresie od listopada do grudnia 2025 roku w 54. edycji akcji udział wzięło łącznie **2371 osób w 85 grupach**.

Akcja „Zdobywamy Dziecięcą i Młodzieżową Odznakę Przyjaciela Krakowa” skierowana jest do uczniów z krakowskich szkół podstawowych i ma na celu zainteresowanie młodego pokolenia

poznawaniem historii i zabytków naszego miasta. Realizowana jest w trakcie roku szkolnego – od września do czerwca roku następnego – łącznie przez 10 miesięcy.

W okresie kończącym cykl od marca do czerwca **2025 udział uczestniczyło 234 uczniów z klas I-IV ze Szkół Podstawowych nr 31, 36, 39, 41, 65, 101, 107, 123, 133 i Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 12 oraz 106 uczniów klas V-VIII ze Szkół Podstawowych nr 21, 67, 133, 162.**

W ramach wiosennej edycji uczniowie uczestniczyli w dwóch (odznaka Dziecięca) lub trzech (odznaka Młodzieżowa) zajęciach terenowych oraz grze miejskiej. Przygotowano **10 różnych tras do spaceru z przewodnikiem, 9 różnych lekcji muzealnych realizowanych wspólnie z Zamkiem Królewskim na Wawelu, Muzeum Narodowym w Krakowie, Muzeum Etnograficznym i Muzeum Żywego Obwarzanka.** Łącznie zrealizowano **56 tras (22 spacery, 17 lekcji muzealnych i 17 gier miejskich).** Odznaki wręczono w czerwcu **2025 roku.**

W okresie od września do grudnia **2025 roku udział wzięło 21 grup z 13 szkół, łącznie 429 uczniów.** W grupie starającej się o „Dziecięcą Odznakę Przyjaciela Krakowa” zgłosiło się **358 uczniów w 18 grupach ze Szkół Podstawowych nr 15, 21, 36, 40, 41, 50, 54, 67, 101, 133,** a w grupie starającej się o „Młodzieżową Odznakę Przyjaciela Krakowa” - **71 uczniów w 3 grupach ze Szkół Podstawowych nr 4, 64 i 101.**

Łącznie zorganizowano **44 trasy (25 spacerów i 19 lekcji muzealnych)** współpracując z Zamkiem Królewskim na Wawelu, Muzeum Narodowym w Krakowie, Muzeum Krakowa, Muzeum Kościuszkowskim i Muzeum Żywego Obwarzanka.

Dodatkowo PTTK współpracowało z wydziałem:

- W akcji „Miesiąc Krakowianek” od 1 do 31 marca 2025 roku. W **czterech** spacerach po Krakowie udział wzięło **86 osób.**
- W akcji Święta Rodziny Krakowskiej, **25 maja 2025,** roku na zlecenie Wydziału ds. Turystyki, PTTK przygotował spacer, które odbyły się w okolicach miejsca wydarzenia – Tauron Areny Kraków i nawiązywały do mniej oczywistych atrakcji Krakowa w ramach działań „Poza utartym szlakiem – Kraków w zieleni”. **W spacerze udział wzięło 6 osób.**
- W ramach Dnia **Otwartego Magistratu,** 8 czerwca 2025 roku. Na zlecenie wydziału PTTK przygotował spacer **"Kobiety, które tworzyły Kraków"** - wzięło w nim udział **30 osób.**

Krakowski Festiwal Górski

23. edycja Krakowskiego Festiwalu Górskiego po raz kolejny potwierdziła swoją pozycję jednego z najważniejszych wydarzeń górskich i outdoorowych w Europie i na świecie. Przez dwa intensywne dni przestrzeń ICE Kraków wypełniły się pasjonatami gór, sportów outdoorowych, filmu i podróży.

W festiwalu uczestniczyło łącznie około **4000:** wystawców, przedstawicieli mediów, partnerów wydarzenia oraz gości. Program festiwalu był wyjątkowo bogaty i różnorodny – obejmował **blisko 120 punktów programu głównego,** realizowanych równolegle w **6 salach ICE Kraków.**

Wybór Krakowa jako Gospodarza Festiwalu nie jest przypadkowy - stolica Małopolski jest popularnym miejscem wspinaczki skałkowej - w oparciu o naturalne formy przyrodnicze

w postaci ścian nieczynnych kamieniołomów wytyczonych jest tu ponad trzysta dróg wspinaczkowych. Niektóre usytuowane są w samym centrum miasta, co jest zjawiskiem bezprecedensowym nie tylko w Polsce lecz także na tle innych europejskich miast podobnego usytuowania i wielkości.

Miasto Kraków współpracuje z **Polską Fundacją Górską** - pomysłodawcą i organizatorem Krakowskiego Festiwalu Górskiego – wspierając to wydarzenie od 2018 roku. W 2025 roku wsparcie polegało na bezpłatnym, jednodniowym udostępnieniu pomieszczeń Centrum Kongresowego ICE Kraków.

Międzynarodowy Dzień Przewodnika Turystycznego w Krakowie

Jak co roku, w Sali Obrad Rady Miasta Krakowa odbyły się uroczystości Międzynarodowego Dnia Przewodnika współorganizowane przez **Wydział ds. Turystyki i Federację Stowarzyszeń Przewodnickich**. Z okazji 35. Międzynarodowego Dnia Przewodnika Turystycznego, **prezydent Aleksander Miszański** uhonorował odznaką **Honoris Gratia** krakowskich przewodników, doceniając ich pracę i wkład w popularyzację wiedzy o mieście. Prezydent Krakowa wręczył odznaki Honoris Gratia: Stowarzyszeniu Pilotów Wycieczek i Przewodników Turystycznych Gaudeamus, Katarzynie Brykowicz, Dorocie Konecko, Sławomirowi Noskowi, Zofii Żmudzie. Listy gratulacyjne otrzymali: Towarzystwo Przewodników „Renesans”, Stowarzyszenie „Krag”, Stowarzyszenie Oświatowe „Zamek Królewski w Krakowie”. Prezydent również został odznaczony – Honorową Odznaką Federacji Stowarzyszeń Przewodnickich.

Federacja zrzesza 6 stowarzyszeń przewodnickich z Krakowa, które liczą razem 660 przewodników i opowiadają o Krakowie w kilkunastu językach. **Federacja Stowarzyszeń**

Przewodnickich powstała z **inspiracji Urzędu Miasta Krakowa w 2014 roku w odpowiedzi na deregulację zawodu przewodnika**. Celem Federacji jest pomoc i wsparcie dla przewodników, aby mogli stale podnosić swoje kwalifikacje, rozwijać wiedzę i tworzyć nowe trasy, w celu zapewnienia turystom, ale też liczным mieszkańcom Krakowa, którzy pragną poznawać swoje miasto, wysokiej jakości usług przewodnickich.

Krakowscy przewodnicy z okazji swojego święta tradycyjnie przygotowali dla mieszkańców naszego miasta bezpłatne wycieczki po Krakowie. Podczas oprowadzań można było m.in. poznać 120-letnią historię Uzdrowiska Mateczny.

Międzynarodowy Dzień Przewodnika Turystycznego został zainicjowany 21 lutego 1990 roku przez ówczesną prezes Światowej Organizacji Przewodników Turystycznych, Titinę Loizides. Od tej pory corocznie jest obchodzony w kilkudziesięciu krajach świata. Dzień Przewodnika Turystycznego to nie tylko okazja do promowania często nieznanych atutów Krakowa, ale i przypomnienie jak istotną rolę odgrywają przewodnicy w kształtowaniu wizerunku miasta i regionu.

Spotkanie Komisji Turystyki Związku Miast Polskich

Na początku grudnia Wydział ds. Turystyki Urzędu Miasta Krakowa odpowiedzialny był za organizację spotkania **Komisji Turystyki Związku Miast Polskich w Krakowie**, w którym uczestniczyli przedstawiciele kilkunastu miast z całego kraju. Obradom przewodniczyła **Katarzyna Gądek** – zastępca dyrektora Wydziału ds. Turystyki Urzędu Miasta Krakowa, pełniąca funkcję **Przewodniczącej Komisji** w bieżącej kadencji. W ramach wizyty w Krakowie uczestnicy wzięli udział w oprowadzaniu z przewodnikiem po Zamku Królewskim na Wawelu, obejmującym Katedrę oraz Skarbiec. Ponadto członkowie Komisji uczestniczyli w Forum Turystyki, które odbyło się w dniu 11 grudnia w Krakowie.

45. Międzynarodowe Dni Miast Nowej Hanzy w Visby

Międzynarodowe Dni Hanzy, poza atrakcjami dla szerokiej publiczności, to przede wszystkim seminaria, konferencje tematyczne, projekty społeczne i kulturalne np. Forum Gospodarcze, czy spotkanie Młodej Hanzy.

Przynależność Krakowa do Międzynarodowego Związku Hanzy tworzy przestrzeń wymiany doświadczeń partnerów i przyczynia się do rozwoju współpracy między miastami. Daje także możliwość promocji krakowskiej kultury i lokalnych tradycji lokalnych. Przyczynia się także do podniesienia rozpoznawalności i prestiżu Krakowa na arenie międzynarodowej. Nowa Hanza nawiązuje do historycznego stowarzyszenia **Ligi Hanzeatyckiej**, której Kraków był częścią od czasów panowania Kazimierza Wielkiego. Liga od początku istnienia miała charakter

dobrowolnej współpracy i odegrała dużą rolę w rozwoju miast. Międzynarodowe Zjazdy Hanzy służą podtrzymywaniu tej tradycji.

Reprezentanci Wydziału ds. Turystyki uczestniczyli w 45. Międzynarodowych Dniach Miast Nowej Hanzy. Od 6 do 8 czerwca Visby – miasto położone na szwedzkiej Gotlandii - zamieniło się w tętniący życiem, wzorowany na średniowiecznych jarmarkach Hansemarkt – tradycyjny targ, na którym miasta członkowskie prezentowały swoją ofertę. Poza ofertą informacyjną (przewodniki i broszury), prezentacja obejmowała lokalne produkty, rzemiosło i zwyczaje. Ulice wypełniły się stoiskami, muzyką i animatorami w strojach wzorowanych na średniowieczne. To było serce wydarzenia: miejsce spotkań, rozmów i wymiany kulturowej. Ważnym punktem programu Zjazdu Hanzy był projekt HANSEartWORKS. Zeszłoroczna edycja poświęcona była sztuce performatywnej. Wśród polskich artystów znalazła się m.in. interaktywna

instalacja „Thanks to Pollinators” Kamili Chomicz z Gdańska oraz performans „eMOTIONS” Ryszarda Balonia ze Stargardu, łączący grafikę z technologią sztucznej inteligencji.

Święto Hanzy zakończyło się 8 czerwca tradycyjną paradą pożegnalną. Stolica malowniczej wyspy Gotlandii gościła w dniach 5-8 czerwca 2025 roku ponad **800 delegatów miast z 78 miast Związku Nowej Hanzy**, reprezentujących **13 krajów**. Hasło wydarzenia brzmiało „Further together” („Razem dalej”), podkreślając ideę współpracy kulturowej, gospodarczej i społecznej między miastami zrzeszonymi w związku DIE HANSE.

Kraków spotkał się z ciepłym przyjęciem uczestników. Zainteresowanie wzbudzały broszury o Krakowie, gadżety i krakowskie krówki. Poza Krakowem, w Visby promowały się inne polskie miasta hanzeatyckie: Gdańsk, Toruń, Stargard oraz Słubice

(wspólnie z Frankfurt nad Odrą). Należy koniecznie wspomnieć, że Kraków jako jedyny uczestnik zjazdu, mógł poszczycić się materiałami promocyjnymi w języku szwedzkim. **Nakład broszury „3 dni w Krakowie” w języku szwedzkim cieszył się popularnością i został wyczerpany.**

Udział w 45. Międzynarodowych Dniach Hanzeatyckich w Visby dał możliwość bezpośredniego kontaktu z turystami oraz z przedstawicielami pozostałych uczestniczących miast. Pomimo geograficznej bliskości do Polski, szwedzka Gotlandia leży nieco na uboczu, pozostając atrakcją dla nastawionych na jakościową turystykę podróżnych. Na takich turystach zależy Krakowowi szczególnie. Tym bardziej cieszy, że niewielkie Visby w trakcie zjazdu odwiedziło ponad **120 000 osób**. Obecność Krakowa w Visby stanowiła doskonałą możliwość zaprezentowania miasta na arenie krajów hanzeatyckich, z którymi łączą nas długie, historyczne relacje.

Nagroda „Odys”

W 2025 r., podobnie jak w latach wcześniej, przedstawiciel Wydziału ds. Turystyki zasiadał w **Kapitulie Konkursu „Odys”, realizowanego przez Krakowską Izbę Turystyki. Tradycja konkursu ODYS sięga 1995 roku.** Celem konkursu jest przede wszystkim promocja najlepszych pod względem jakości produktów i ofert na terenie Krakowa i Małopolski. **Oceny zgłoszonych podmiotów dokonuje Kapituła powołana przez organizatora, w skład której wchodzi przedstawiciele samorządów gospodarczych i terytorialnych, uczelni wyższych, mediów oraz eksperci działający w branży turystycznej.** Uzyskanie certyfikatu ODYS podnosi rangę laureatów i pomaga im uzyskać przewagę konkurencyjną. Nagrody zostały wręczone wyróżnionym 11 grudnia 2025 r. podczas Forum Turystyki w Krakowie.

Forum Polskiej Organizacji Turystycznej, Regionalnych i Lokalnych Organizacji Turystycznych 2025

W dniach 20–22 października 2025 roku w Cedzynie odbyło się XIII Forum Polskiej Organizacji Turystycznej, Regionalnych i Lokalnych Organizacji Turystycznych (POT-ROT-LOT). To jedno z najważniejszych wydarzeń w kalendarzu polskiej turystyki, które od lat łączy przedstawicieli instytucji, organizacji i środowisk działających na rzecz rozwoju i promocji turystyki w Polsce i za granicą. Tegoroczna edycja zgromadziła rekordową liczbę uczestników – reprezentantów regionalnych i lokalnych organizacji turystycznych z całej Polski, samorządów oraz dyrektorów Zagranicznych Ośrodków Polskiej Organizacji Turystycznej. Forum po raz kolejny potwierdziło swoją rangę jako platformy dialogu, wymiany doświadczeń i budowania wspólnej strategii rozwoju polskiej turystyki.

Forum było okazją do rozmowy o potrzebie współpracy i wspólnego głosu branży. Na program wydarzenia złożyły się sesje warsztatowe, spotkania bilateralne i prelekcje ekspertów, które skupiały się na współpracy, innowacjach i nowoczesnych narzędziach promocji. Dużym zainteresowaniem cieszyły się warsztaty **„Czym są lokomotywy produktowe i jak je wykorzystywać we wspólnej promocji”**, prowadzone przez **Adama Kałuckiego, prezesa Locativo**. Dyskutowano o tym, jak kreować produkty turystyczne o silnym potencjale wizerunkowym, które mogą stać się markami rozpoznawalnymi zarówno w Polsce, jak i na rynkach zagranicznych. Nie zabrakło również tematów kulinarnych i kulturowych. **Dr Bogdan Gałązka** poprowadził dwa spotkania – **„Kultura polskiego stołu, czyli storytelling w turystyce kulinarnej”*** oraz **„Trendy turystyki kulinarnej w Polsce i na świecie”** – wskazując, jak ważne jest opowiadanie historii regionów poprzez smaki, tradycje i gościnność.

Podczas panelu **„Plan działań promocyjnych Polskiej Organizacji Turystycznej na 2026 rok”** zaprezentowano główne kierunki promocyjne, priorytety działań i planowane kampanie. Dyskutowano również w ramach panelu **„Dobre praktyki współpracy przy kampaniach promocyjnych ZOPOT-ROT-LOT. Jak tworzyć ofertę dla zagranicznego turysty”**, koncentrując się na tworzeniu spójnych narracji promocyjnych i efektywnym wykorzystaniu potencjału regionalnych marek.

Spotkanie z delegacją z Bawarii

27 maja 2025 roku Kraków gościł bawarską delegację polityczną z premierem Bawarii Markusem Söderem oraz przewodniczącym frakcji CSU Klausem Holetschkiem na czele. W spotkaniu z władzami miasta uczestniczyła m.in. Dyrektor Wydziału ds. Turystyki Natalia Kulec-Greń.

Jednym z kluczowych tematów rozmów było znaczenie turystyki jako istotnego czynnika rozwoju gospodarczego Krakowa. W tym kontekście przedstawiono rolę miasta jako ważnego celu podróży międzynarodowych oraz wyzwania związane z zarządzaniem ruchem turystycznym. Goście interesowali się także kwestiami transformacji cyfrowej administracji oraz partnerstwem Krakowa z Norymbergą, które od lat stanowi przykład szerokiej współpracy międzynarodowej, obejmującej również działania promocyjne i turystyczne.

Zdjęcie: Piotr Wojnarowski

Źródło: <https://tinyurl.com/mc35mfmf>

Wizyta Koła Przyjaciół Frankfurt-Kraków

11 września 2025 roku Urząd Miasta Krakowa gościł delegację Koła Przyjaciół Frankfurt-Kraków. Rozmowy skupiły się na kluczowej roli, jaką turystyka odgrywa w rozwoju współczesnych miast, oraz na aktualnych kierunkach polityki turystycznej Krakowa. Reprezentanci Wydziału ds. Turystyki przedstawili najnowsze dane i trendy, podkreślając znaczenie sektora dla lokalnej gospodarki oraz inicjatywy prowadzone w duchu zrównoważonego rozwoju. Szczególną uwagę poświęcono wyzwaniom wynikającym z intensywnego ruchu turystycznego oraz zagadnieniom regulacji najmu krótkoterminowego –

kwestiom ważnym dla wielu europejskich metropolii. Wizyta delegacji z Frankfurtu, wpisująca się w wieloletnią współpracę partnerską obu miast, stała się również doskonałą okazją do wymiany doświadczeń w obszarze zarządzania ruchem turystycznym i poszukiwania inspiracji do dalszych wspólnych działań.

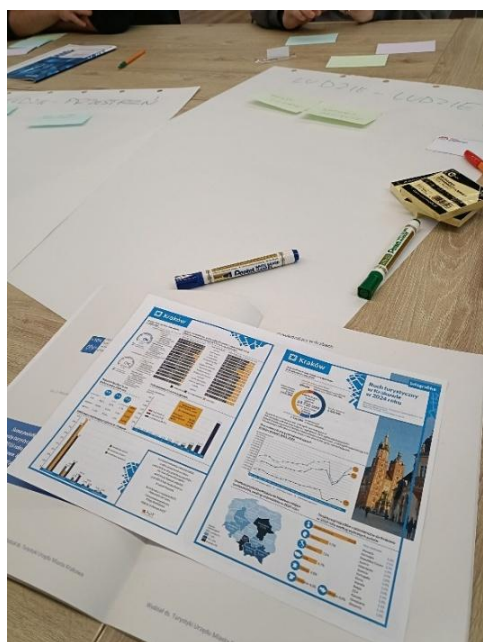

Zdjęcia: Jan Graczyński

Hackathon CITY CHALLENGE Be Active 2025

W 2025 roku Wydział ds. Turystyki uczestniczył w hackathonie CITY CHALLENGE Be Active 2025, zorganizowanym przez zespół Przestrzeni Kreatywnej Współpracy Uniwersytetu Jagiellońskiego wraz z Wydziałem ds. Przedsiębiorczości i Innowacji Urzędu Miasta Krakowa. Tematem wydarzenia był zrównoważony rozwój, a jednym z wyzwań postawionych studentom było: „Jak moglibyśmy lepiej kierować ruchem turystycznym i rekreacyjnym w Krakowie, aby zmniejszyć zatłoczenie i wykorzystać niewykorzystane przestrzenie?” Podczas hackathonu zespoły mogły korzystać ze wsparcia merytorycznego Michała Janasia, Kierownika Referatu Polityki Turystycznej Miasta. W pracach jury uczestniczyła natomiast Katarzyna Gądek, Zastępca Dyrektora Wydziału ds. Turystyki.

Prezentacje dla studentów uczelni wyższych

W zeszłym roku przedstawiciele Wydziału ds. Turystyki mieli okazję spotkać się ze studentami kilku krakowskich uczelni wyższych, m.in. Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie oraz Uniwersytetu Komisji Edukacji Narodowej. Podczas tych wizyt młodzi ludzie mogli poznać różnorodne obszary działalności Wydziału – od promocji miasta i rozwoju turystyki biznesowej, poprzez tworzenie polityk, analiz i badań, aż po współpracę z branżą turystyczną, sektorem kreatywnym oraz przedstawicielami nocnej gospodarki.

Turystyczny najem krótkoterminowy

Ewidencja obiektów świadczących usługi hotelarskie, niebędących obiektami hotelarskimi oraz pól biwakowych na terenie GMK - turystyczny najem krótkoterminowy (TNK)

Prezydent Miasta Krakowa, na podstawie art. 38 ust. 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku o usługach hotelarskich oraz usługach pilotów wycieczek i przewodników turystycznych (tekst jednolity Dz. U. z 2023 r. poz. 1944), prowadzi „ewidencję obiektów świadczących usługi hotelarskie, niebędących obiektami hotelarskimi oraz pól biwakowych na terenie Gminy Miejskiej Kraków” (obiektów innych niż: hotele, motele, pensjonaty, kempingi (campingi), domy wycieczkowe, schroniska młodzieżowe lub schroniska).

Wydział ds. Turystyki przesyła do podmiotów (gospodarzy obiektów) pisma informujące o obowiązku zgłoszenia obiektu, w którym są świadczone usługi hotelarskie do ww. ewidencji. Z uwagi na fakt, że dane gospodarzy najczęściej nie są dostępne przy zamieszczonej ofercie na portalach internetowych, konieczne jest ich ustalenie. **Pracownicy Wydziału ds. Turystyki pozyskują je za pomocą dostępnych narzędzi np.: analizy stron internetowych, eksploracji baz danych np. CEIDG, KRS itp.** Prowadzone są intensywne działania na rzecz ustalenia zarówno

podmiotów świadczących usługi hotelarskie, jak i charakteru prowadzonej przez te podmioty działalności. **W przypadku domniemania, iż w danym lokalu prowadzona jest działalność polegająca na udostępnianiu lokalu na cele noclegowe dla turystów i uchylania się poinformowanych osób od obowiązku zgłoszenia obiektu noclegowego do ww. ewidencji, prowadzone są czynności wyjaśniające, celem ustalenia faktów i rozstrzygnięcia sprawy.** W toku tych działań dokumentacja spraw przekazywana jest wraz z materiałem dowodowym do innych służb, w szczególności na Policję, do Wojewódzkiego Inspektora Państwowej Inspekcji Handlowej oraz Urzędów Skarbowych. Pracownicy Wydziału ds. Turystyki biorą udział w przesłuchaniach na Policji i jako świadkowie w postępowaniach sądowych.

Po dokonaniu identyfikacji podmiotów i przypisaniu do nich obiektów, w których są świadczone usługi noclegowe dla turystów, **w 2025 roku wysłano ponad 180 pism informacyjnych** – wraz z pełną dokumentacją – dotyczących braku zgłoszenia działających obiektów, które nie dopełniły obowiązku zgłoszenia do ww. ewidencji. **Każde pismo dotyczy jednego, kilku, a w wielu przypadkach nawet kilkunastu zidentyfikowanych obiektów świadczących usługi hotelarskie w Krakowie.** Szeroko przeprowadzona akcja informacyjna dotyczyła **około 600 obiektów.** Skutkiem tak dużej ilości wysłanych pism informacyjnych jest rosnąca wśród branży wiedza o konieczności wpisu, co pokazuje skuteczność i celowość działań Wydziału. **Do końca 2025 roku do Wydziału ds. Turystyki wpłynęło ponad 520 wniosków o wpis do ewidencji.** W 2025 roku, podobnie jak w latach ubiegłych, odnotowano dalszą zmianę sposobu składania wniosków – przedsiębiorcy coraz częściej preferują ścieżkę elektroniczną wykorzystując e - PUAP. Pojawiają się też wnioski wysłane za pośrednictwem systemu e- doręczeń. W związku z czynnościami związanymi z prowadzeniem ww. ewidencji przeprowadzono dziewięć wizji lokalnych w terenie.

Według stanu na 31 grudnia 2025 roku w ewidencji wpisanych było 2576 aktywnych obiektów świadczących usługi noclegowe dla turystów, które oferują **36535 miejsc noclegowych.** Ponadto, do wymienionej liczby należy dodać **około 2 tysiące miejsc noclegowych o sezonowym charakterze świadczenia usług** (najczęściej od czerwca do września). Usługi hotelarskie niezmiennie pozostają istotnym obszarem w sektorze turystyki Miasta Krakowa.

Do 31 grudnia 2025 roku dokonano aktualizacji wpisów (zmiana przedsiębiorcy prowadzącego obiekt, zmiana liczby miejsc noclegowych, wstrzymanie świadczenia usług lub wykreślenie obiektu z ewidencji). **Podstawą do omawianych zmian było około 300 wniosków, złożonych przez przedsiębiorców prowadzących usługi hotelarskie w Krakowie lub zainicjowanych przez Wydział ds. Turystyki.** Ponadto, Wydział prowadzi kompleksową obsługę przedsiębiorców świadczących lub zamierzających świadczyć usługi hotelarskie bezpośrednio w placówce Urzędu oraz poprzez kontakt telefoniczny z klientem.

Turystyczny Najem Krótkoterminowy - działania informacyjno-promocyjne

W 2025 roku realizowano kolportaż graficznych materiałów informacyjnych, dotyczących obowiązku wpisu do ewidencji i promujących aplikację eKON. Wszystkie ulotki, bilbordy, afisze, prezentacje itp. zostały przygotowane w szacie graficznej spójnej z layoutem akcji #RespectKrakow.

Ujednolicone materiały graficzne są wykorzystywane podczas akcji informacyjnej „O czym warto wiedzieć świadcząc usługi noclegowe?”, na następujących nośnikach:

- tablice multimedialne/ekrany AMS w wybranych lokalizacjach na terenie Krakowa (elektroniczne „citylight” na przystankach MPK);
- automaty Krakowskiej Karty Miejskiej;
- BUS TV (emisja spotów);
- kampania informacyjna na pojazdach komunikacji miejskiej. Mobilny charakter tej akcji zapewnił dotarcie z przekazem do różnych zakątków miasta oraz wysoki stopień postrzegania;
- social media;
- prezentacja na ekranach kolejkowych w punktach obsługi mieszkańców i przedsiębiorców Urzędu Miasta Krakowa;
- afisze dostępne w punktach obsługi mieszkańców i przedsiębiorców Urzędu Miasta Krakowa;
- ulotki (4 wersje językowe: polska, angielska, ukraińska, rosyjska) dostępne również w punktach obsługi mieszkańców i przedsiębiorców Urzędu Miasta Krakowa.

Kraków

**ŚWIADCZYSZ
USŁUGI
NOCLEGOWE
DLA TURYSTÓW?**

**PAMIĘTAJ
ZGŁOŚ SIĘ DO EWIDENCJI**

Wniosek oraz szczegółowe informacje na:

ekon.um.krakow.pl

Świadczenie usług hotelarskich w obiekcie niekategoryzowanym (np. hostelu, apartamencie, pokojach gościnnych), wymaga zgłoszenia obiektu do ewidencji prowadzonej przez Prezydenta Miasta Krakowa*

***PAMIĘTAJ:**
Prezydent Miasta Krakowa prowadzi ewidencję obiektów świadczących usługi hotelarskie, (tzw. niekategoryzowanych) nieobjętych obiektami hotelarskimi na terenie Gminy Miejskiej Kraków - art. 38 ust. 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o usługach hotelarskich oraz usługach pilotów wycieczek i przewodników turystycznych (Dz. U. 2023 poz. 1944).

#RESPECTKRAKOW

Kraków

**НАДАЄТЕ
ЖИТЛО ДЛЯ
ТУРИСТІВ?**

**ПАМ'ЯТАЙТЕ
ЗАРЕЄСТРУЙСЯ У РЕЕСТРІ**

Заява та деталі за посиланням:

ekon.um.krakow.pl

Надання готельних послуг у некатегорійних об'єктах (наприклад, хостел, квартира, гостьові кімнати) вимагає реєстрації об'єкта в реєстрі, який веде Мер міста Кракова*

***ПАМ'ЯТАЙТЕ:**
Мер міста Кракова веде електронну реєстрацію об'єктів, що надають готельні послуги (так званих некатегорійних об'єктів), які не є готельними об'єктами, у муніципалітеті міста Кракова - ст. 38 п. 3 Закону від 29 серпня 1997 р. Про готельні послуги та послуги туроператора і гідів (Законодавчий вісник 2023, поз. 1944).

#RESPECTKRAKOW

Aplikacja Krakowskie Obiekty Noclegowe (eKON)

Od 2021 r. uruchomiona jest aplikacja webowa Krakowskich Obiektów Noclegowych, w skrócie eKON (<https://ekon.um.krakow.pl>). To obecnie jedyne tego typu narzędzie, w którym prowadzona jest ewidencja obiektów najmu krótkoterminowego. Aplikacja stanowi rzetelne źródło informacji o miejscach noclegowych w Krakowie oraz dostarcza aktualnych danych statystycznych dotyczących tego sektora. Aplikacja ta skierowana jest zarówno do branży i turystów, jak i wszystkich zainteresowanych tym tematem. Umożliwia zweryfikowanie, czy wybrany obiekt noclegowy jest wpisany do ewidencji, a co za tym idzie, czy działa zgodnie z obowiązującymi przepisami. Aplikacja pozwala także na pobieranie danych oraz opracowanie statystyk.

Wyszukiwarka Krakowskich Obiektów Noclegowych

Nazwa obiektu	Ulica	Nr budynku	Numer ewidencyjny	NIP
Rodzaj obiektu	Pole biwakowe	Dzielnica	Dostępność	
Wybierz		Wybierz		
Wyróżnienia	Liczba miejsc noclegowych: od	Liczba miejsc noclegowych: do	Ilość miejsc noclegowych z przedziału	
Wybierz				
Ukryj filtry			SZUKAJ	

Informacje o serwisie

Prezydent Miasta Krakowa prowadzi **ewidencję obiektów świadczących usługi hotelarskie, niebędących obiektami hotelarskimi** (innych niż: hotele, motele, pensjonaty, kempingi (campingi), domy wycieczkowe, schroniska młodzieżowe lub schroniska) oraz **pól biwakowych na terenie Gminy Miejskiej Kraków** – na podstawie art. 38 ust. 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o usługach hotelarskich oraz usługach pilotów wycieczek i przewodników turystycznych.

W niniejszym serwisie znajdują się niezbędne informacje (np. wykaz, statystyki) dot. obiektów niekategoryzowanych na terenie Krakowa (np. hosteli, apartamentów, pokoi gościnnych), w których świadczone są usługi hotelarskie – popularnie zwane turystycznym najmem krótkoterminowym.

Przed rozpoczęciem świadczenia usług hotelarskich przedsiębiorca obowiązany jest zgłosić obiekt do ww

Ponadto, dostępna jest interaktywna mapa krakowskich obiektów noclegowych, którą można znaleźć pod adresem internetowym:

<https://experience.arcgis.com/experience/dbc19ff22b224f198c65013d7ebbb645/>

Kraków.pl

Krakowskie Obiekty Noclegowe

Wyszukiwarka Krakowskich Obiektów Noclegowych

Przeczytaj instrukcję wyszukiwania danych klikając w przycisk obok

INSTRUKCJA

Wybierz

Dzielnica

- Wszystkie -

Numer ewidencyjny

- Wszystkie -

Nazwa obiektu

- Wszystkie -

Ulica

- Wszystkie -

Miejsce noclegowych od

- Wszystkie -

Miejsce noclegowych do

- Wszystkie -

Zastosuj

Anuluj

Wybierz obiekt na mapie

Dzięki niej, każdy zainteresowany może w łatwy sposób odnaleźć obiekt, sprawdzić w **której dzielnicy miasta on się znajduje oraz ocenić jak poszczególne dzielnice nasycone są niekategoryzowanymi usługami hotelarskimi**. Mapa jest spójna z wersją udostępnioną przez **MSIP** (Miejski System Informacji Przestrzennej) i korzysta z systemu **ISDP** (Internetowy Serwer Danych Przestrzennych). Dane wizualizowane na mapie są aktualizowane codziennie.

Zespół Zadaniowy ds. usług hotelarskich świadczonych w obiektach niekategoryzowanych na terenie Gminy Miejskiej Kraków, działający przy Prezydencie Miasta Krakowa

Zespół Zadaniowy ds. usług hotelarskich świadczonych w obiektach niekategoryzowanych na terenie Gminy Miejskiej Kraków został powołany w 2019 roku.

Celem zespołu jest wymiana doświadczeń, a także współpraca pomiędzy instytucjami w zakresie świadczenia usług noclegowych w obiektach niekategoryzowanych. Współpraca ma charakter roboczy i prowadzona jest na bieżąco.

Zespół działa na mocy Zarządzenia nr 2940/2024 Prezydenta Miasta Krakowa z dnia 12.11.2024 r., zmieniającego zarządzenie nr 1436/2019 w sprawie powołania Zespołu Zadaniowego ds. usług hotelarskich świadczonych w obiektach niekategoryzowanych na terenie Gminy Miejskiej Kraków, działającego przy Prezydencie Miasta Krakowa

Spotkanie Zespołu odbyło się 12 czerwca 2025 r. przy okazji międzynarodowego seminarium „Najem krótkoterminowy w miastach turystycznych – równowaga między turystyką, a lokalną społecznością”.

Współpraca z Wydziałem Podatków i Opłat UMK

Wydział ds. Turystyki współpracuje z Wydziałem Podatków i Opłat w zakresie wymiany informacji dot. obiektów zgłoszonych do ewidencji obiektów świadczących usługi hotelarskie, niebędących obiektami hotelarskimi oraz pól biwakowych na terenie Gminy Miejskiej Kraków. **W wyniku współpracy, Wydział Podatków i Opłat UMK podjął działania kontrolne dot. prawidłowości opodatkowania nieruchomości, czego efektem były decyzje podatkowe. Działania zainicjowała przesłana przez Wydział ds. Turystyki informacja o prowadzeniu działalności w zakresie turystycznego najmu krótkoterminowego. Dochody z podatku od nieruchomości z obiektów, w których prowadzona jest tego typu działalność, stanowią znaczący wpływ do budżetu. Szacowanie wpływów z tytułu podatku od nieruchomości za rok 2025 będzie znane w terminie późniejszym.**

Dodatkowo, na podstawie bazy wpisanych do ewidencji obiektów, weryfikowane są deklaracje śmieciowe w nieruchomościach, w których prowadzony jest najem krótkoterminowy. Jest to istotne działanie, ponieważ mieszkańcy zwracali uwagę na kwestie związane nie tylko z ilością śmieci, ale również ich segregacją. W konsekwencji zaniedbań zwiększone koszty ponosili mieszkańcy.

Udział w pracach Sojuszu Miast Europejskich w zakresie przygotowania regulacji TNK

Kraków aktywnie wspiera i działa na rzecz Sojuszu Miast Europejskich. Wymiernym efektem działania Sojuszu **jest przyjęcie przez Parlament Europejski w dniu 29 lutego 2024 roku rozporządzenia „w sprawie gromadzenia i udostępniania danych dotyczących usług krótkoterminowego najmu”.** To ważne i oczekiwane wydarzenie w skali europejskiej. Otwiera ono drogę państwom członkowskim do przygotowania regulacji krajowych.

Nowe przepisy ułatwią identyfikację gospodarzy działających w sektorze najmu krótkoterminowego. Wprowadzony zostanie m.in. niepowtarzalny numer rejestracyjny, który w ramach obowiązków rejestracyjnych zamieszczany będzie w ofercie najmu. **Platformy internetowe będą musiały nie tylko zamieszczać numery rejestracyjne przy ofercie, ale także losowo weryfikować, czy gospodarze tych lokali dokonują niezbędnej rejestracji i umieszczają prawidłowe numery. Samorządy zaś, będą mogły „zawiesić” numery rejestracyjne i zwrócić się do platform o usunięcie z ich stron tych ofert, które nie spełniają wymogów.** Platformy internetowe będą również zobowiązane udostępniać samorządom dane dotyczące gospodarzy obiektów, a także np. liczbę wynajętych noclegów czy też liczbę gości. Przewidywane są również sankcje za nieprzestrzeganie przez gospodarzy obiektów obowiązków wynikających z nowych regulacji. Rozporządzenie pozwoli zatem samorządom uzyskać m.in. dane gospodarza świadczącego te usługi, miejsce ich wykonywania i czas trwania. Warto przypomnieć, że pojawienie się ogólnoeuropejskich platform internetowych zrewolucjonizowało rynek najmu krótkoterminowego.

Dlatego też, o konieczność przygotowania ogólnoeuropejskich przepisów odnoszących się do tego zjawiska zabiegały należące do Sojuszu Miast Europejskich miasta turystyczne m.in. Kraków, Paryż, Berlin, Barcelona, Wiedeń, Madryt. Bruksela. Liderem Sojuszu jest Amsterdam. Aby jednak samorządy pozyskały odpowiednie narzędzia do zarządzania tym

zjawiskiem niezbędne są akty prawa krajowego. Dlatego Kraków aktywnie angażuje się w różnego rodzaju inicjatywy na szczeblu lokalnym i krajowym, których efektem będzie uchwalenie oczekiwanych regulacji na poziomie krajowym.

Korespondencja w zakresie zmian legislacyjnych – z ministerstwem właściwym ds. turystyki

Wydział ds. Turystyki od kilku lat prowadzi korespondencję z ministerstwami właściwymi ds. turystyki w zakresie regulacji prawnych dot. świadczenia usług hotelarskich w obiektach niekategoryzowanych (turystyczny najem krótkoterminowy). **W 2025 r. kontynuowano korespondencję zapoczątkowaną w latach wcześniejszych.**

Obecnie (stan na styczeń 2026 r.) Ministerstwo Sportu i Turystyki jest w trakcie prac nad wdrażaniem przepisów unijnych do prawodawstwa krajowego. **Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1028 z dnia 11 kwietnia 2024 r. wprowadza obowiązek rejestracji wszystkich obiektów wynajmowanych na doby w centralnej bazie danych.** Właściciele mieszkań będą musieli zarejestrować lokale, aby otrzymać numery identyfikacyjne, które będą konieczne do wystawienia oferty na portalach rezerwacyjnych. **Zgodnie z rozporządzeniem unijnym, nowa ustawa powinna zostać przyjęta do maja 2026 r.**

2 grudnia 2025 r. w sali plenarnej Senatu RP odbyła się konferencja nt. kluczowych projektów dla polskiej turystyki „Turystyka przyszłości - badania, gospodarka, prawo”. W konferencji udział wzięli między innymi: **Władysław Kosiniak-Kamysz Minister Obrony Narodowej, wiceprezes Rady Ministrów, Jakub Rutnicki Minister Sportu i Turystyki, Ireneusz Raś, Sekretarz Stanu w Ministerstwie Sportu i Turystyki** oraz przedstawiciele najważniejszych firm i organizacji związanych z turystyką. Głównymi tematami były najem krótkoterminowy oraz opłata turystyczna. **W konferencji wzięli udział także przedstawiciele Wydziału: Natalia Kulec-Greń, Dyktor Wydziału, Katarzyna Gądek, Zastępca Dyktora Wydziału, oraz Bożena Zaremba-Marcych, Kierownik Referatu Gospodarki Turystycznej, które aktywnie brały udział w wydarzeniu, przedstawiając stanowisko Krakowa.**

Zespół ds. kontroli bazy noclegowej pozostającej w ewidencji Prezydenta Miasta Krakowa

W 2025 roku zaplanowano i przeprowadzono 60 kontroli obiektów noclegowych znajdujących się w ewidencji obiektów świadczących usługi hotelarskie, niebędących obiektami hotelarskimi oraz pól biwakowych na terenie Gminy Miejskiej Kraków. **W wyniku przeprowadzonych kontroli wydano zalecenia z terminem przesłania informacji o ich realizacji do organu kontrolnego. Pracownicy Wydziału ds. Turystyki monitorują sposób wykonania zaleceń.** Sprawozdania z działalności Zespołu ds. Kontroli Bazy Noclegowej pozostającej w ewidencji Prezydenta Miasta Krakowa z wykonania kontroli zamieszczane są w Biuletynie Informacji Publicznej Miasta Krakowa:

https://www.bip.krakow.pl/?dok_id=26071

Opłata turystyczna (miejscowa)

Już w roku 2017 Kraków przygotował projekt ustawy zakładającej wprowadzenie **opłaty turystycznej w Polsce**. Został on przekazany do Związku Miast Polskich, który następnie przesłał ją do organów rządowych, a także do Ministerstwa Sportu i Turystyki. Główne założenia opierały się na dobrowolności wprowadzenia na terenie gmin opłaty turystycznej, w wysokości mieszczącej się w limicie określonym przez Ministerstwo Finansów – po spełnieniu na danym obszarze warunków dotyczących istnienia walorów kulturowych i krajobrazowych oraz infrastruktury niezbędnej do recepcji gości, z pominięciem aspektów środowiskowych wymaganych przy opłacie miejscowej. **Zakładając, że opłata miejscowa byłaby fakultatywna, to rady gmin decydowałyby o jej wprowadzeniu i dostosowaniu do stawek określonych przez Ministra Finansów.** Nie byłoby żadnych innych warunków jej wprowadzenia. Bez zmian pozostawałyby przepisy dotyczące opłaty uzdrowiskowej. Środki finansowe uzyskane z opłaty turystycznej w całości stanowiłyby dochód gmin.

Wprowadzenie na terenie Polski opłaty pobieranej od turystów korzystających z noclegów, umożliwi gminom finansowanie wciąż zwiększających się wydatków, przede wszystkim tych, które związane są z dużym ruchem turystycznym. **Pozyskane środki finansowe będą służyć realizacji działań mających na celu zrównoważenie turystyki nie tylko poprzez poprawę jakości ofert i jej promocję, ale także: utrzymanie czystości, rewitalizację przestrzeni, poprawę bezpieczeństwa, ochronę dziedzictwa historyczno-przyrodniczego.** Uzyskane z niej środki posłużą łagodzeniu skutków wzmożonego ruchu turystycznego i będą formą rekompensaty dla mieszkańców Krakowa. Będzie to również narzędzie do skutecznego zarządzania zrównoważoną turystyką. Postulat wprowadzenia opłaty turystycznej w Polsce był przedmiotem wielokrotnych wystąpień Prezydentów Miasta Krakowa do właściwych ministerstw odpowiedzialnych za turystykę. **W listopada 2024 r. w Krakowie, odbyło się spotkanie członków Unii Metropolii Polskich im. Pawła Adamowicza podczas, którego 12 prezydentów, w tym Aleksander Miszański Prezydent Miasta Krakowa, podpisało apel w sprawie potrzeby pilnego wprowadzenia zmian w obecnie obowiązujących przepisach odnośnie opłaty miejscowej,** skierowany do rządu. Ostatnie pismo Prezydenta Miasta Krakowa, Aleksandra Miszańskiego skierowano do Andrzeja Domańskiego, Ministra Finansów, w czerwcu 2025 r.

W roku 2025 nastąpiły zmiany w strukturach Ministerstwa Sportu i Turystyki. Zmiany, których efektem jest zapowiedź podjęcia prac legislacyjnych umożliwiających pobieranie opłaty turystycznej przez samorządy. Wydział ds. Turystyki bierze czynny udział w procesach konsultacyjnych nad projektami ustaw.

Wprowadzenie zmian zbliży polskie prawodawstwo do przepisów obowiązujących w wielu krajach UE, takich jak: Włochy, Hiszpania, Niderlandy, etc.

Transport turystyczny w Krakowie

W 2025 r., analogicznie do lat wcześniejszych, na bieżąco prowadzona była aktualizacja strony krakow.pl w sekcji dotyczącej poruszania się autokarów po Krakowie. Zmiany zachodzące w ciągu roku były publikowane pod adresem:

<https://tinyurl.com/2s4ytvck>

Przeprowadzona została również wizja lokalna wszystkich przystanków turystycznych K+R BUS dla autokarów. Ze względu na liczne remonty w mieście, Wydział ds. Turystyki prowadził wizje wybranych miejsc oraz wdrożył akcje informacyjne o utrudnieniach, skierowane do branży transportowej i turystycznej. Prowadzono też działania mające na celu osiągnięcie porozumienia ws. przyszłości parkingu dla autokarów pod Wawelem. W spotkaniach uczestniczyli przedstawiciele stowarzyszeń przewodnickich oraz władz Miasta. Przedstawiciele Wydziału ds. Turystyki uczestniczyli w pracach zespołu projektowego powołanego przez Stanisława Mazura, Zastępcę Prezydenta Miasta Krakowa w celu wypracowania kompleksowej polityki obsługi ruchu autokarów turystycznych w Krakowie.

Przedstawiciel Wydziału ds. Turystyki uczestniczył również w pracach Komisji Konkursowej ofert na świadczenie usług przewozu osób za pomocą pojazdów wolnobieżnych z napędem elektrycznym na obszarze Parku Kulturowego Stare Miasto oraz na obszarze Parku Kulturowego Kazimierz ze Stradomiem.

Akcje mailingowe skierowane do branży hotelarskiej w Krakowie

Działania mailingowe realizowane przez Wydział ds. Turystyki obejmowały ponad 1300 podmiotów z branży hotelarskiej. W kwietniu 2025 r. poinformowano branżę noclegową o możliwości pobierania ze strony krakow.pl miejskich wydawnictw promocyjnych w formacie PDF, dostępnych w kilkunastu wersjach językowych.

W czerwcu 2025 r. przeprowadzono akcję mailingową dotyczącą rozpoczęcia IV edycji miejskiego projektu City Helpers, realizowanego w ramach programu Respect Kraków.

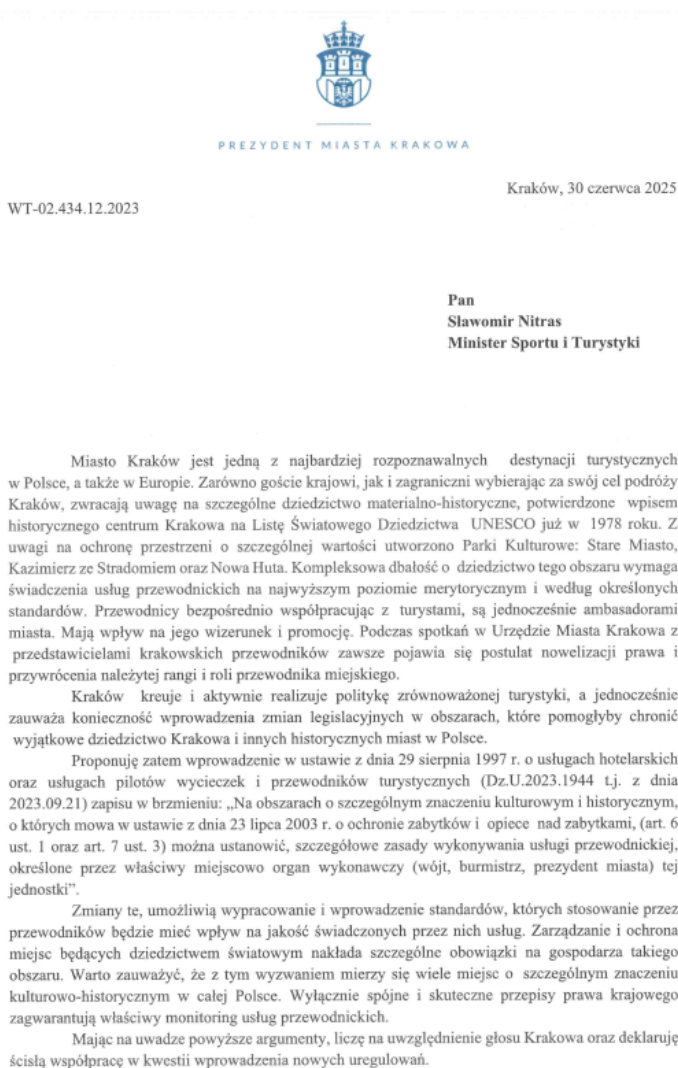
W październiku 2025 r. kontynuowano działania informacyjne dotyczące ustawy z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (tzw. „Lex Kamilek”), skierowane do branży niekategoryzowanych obiektów noclegowych. Informacje te były rozpowszechniane drogą mailową oraz publikowane w miejskich mediach społecznościowych i portalach internetowych (Magiczny Kraków, eKON).

W grudniu 2025 r. przeprowadzono akcję mailingową dotyczącą zasad obowiązujących mieszkańców oraz zmotoryzowanych turystów w związku z planowanym od 2026 r. wprowadzeniem Strefy Czystego Transportu w Krakowie.

Współpraca ze środowiskiem przewodnickim w Krakowie

Wydział od lat aktywnie współpracuje ze środowiskiem przewodnickim w Krakowie oraz uwzględnia zgłaszane przez nie postulaty. **Wyrazem tej współpracy było wystąpienie Aleksandra Miszalskiego, Prezydenta Miasta Krakowa, skierowane w czerwcu 2025 r. do Sławomira Nitrasa, Ministra Sportu i Turystyki.** W piśmie zaproponowano wprowadzenie zmian w ustawie o usługach hotelarskich oraz usługach pilotów wycieczek i przewodników turystycznych.

Proponowane zmiany zakładały możliwość ustanawiania, na obszarach o szczególnym znaczeniu kulturowym i historycznym, szczegółowych zasad wykonywania usług przewodnickich, określanych przez właściwy organ wykonawczy. **W przypadku Krakowa byłby to Prezydent Miasta. Wprowadzenie takich rozwiązań umożliwiłoby opracowanie i wdrożenie standardów usług przewodnickich, sprzyjających skutecznej ochronie wyjątkowego dziedzictwa kulturowego Krakowa.**

2. WSPÓŁPRACA Z KOMISJĄ PROMOCJI I TURYSTYKI PRZY RADZIE MIASTA KRAKOWA

Wydział ds. Turystyki aktywnie uczestniczy w pracach Komisji Promocji i Turystyki działającej przy Radzie Miasta Krakowa. Komisja realizuje zadania związane z szeroko pojętą promocją miasta oraz rozwojem turystyki. W trakcie spotkań Komisji na prośbę Radnych poruszone zostały takie tematy jak:

- **Działania Wydziału ds. Turystyki wynikające z „Polityki zrównoważonej turystyki Krakowa na lata 2021-2028”** - informację dotyczącą działań Wydziału przedstawiła **Natalia Kulec-Greń, Dyrektor Wydziału ds. Turystyki**. Zaprezentowała m.in. dane dotyczące ruchu turystycznego w Krakowie w 2024 r. w porównaniu z latami poprzednimi, wskazała znaczenie sektora turystycznego dla miasta oraz omówiła negatywne skutki jego dynamicznego rozwoju. Przedstawiła również kluczowe założenia miejskiej polityki zrównoważonej turystyki, a także główne kierunki działań planowane na 2025 r.

- **Informację na temat miejsca Krakowa w raporcie GDS-Index** – w trakcie spotkania Komisji **Małgorzata Rajwa, reprezentująca Biuro Kongresów**, przedstawiła czym jest GDS-Index oraz jaka jest obecna pozycja Krakowa w zestawieniu oraz wyzwania na przyszłość.
- **Turystyczny najem krótkoterminowy: stan obecny, działania miasta, perspektywy na przyszłość w kontekście zmian w prawie europejskim** – informacje w tym zakresie przedstawiła **Bożena Zaremba-Marcych, Kierownik Referatu Gospodarki Turystycznej**. W swoim wystąpieniu omówiła prowadzenie przez Prezydenta Miasta Krakowa ewidencji obiektów świadczących usługi hotelarskie, które nie są obiektami

hotelarskimi w rozumieniu ustawy (tj. innymi niż hotele, motele, pensjonaty, kempingi, domy wycieczkowe, schroniska młodzieżowe, schroniska) oraz pól biwakowych działających na terenie Gminy Miejskiej Kraków. Podczas prezentacji m.in. wyjaśniła procedurę wpisu obiektu do ewidencji, zaprezentowała portal eKON – pierwsze tego typu narzędzie w Polsce umożliwiające sprawdzenie, czy dany obiekt noclegowy widnieje w rejestrze, przedstawiła zmiany legislacyjne przyjęte przez Parlament Europejski, dotyczące zasad funkcjonowania najmu krótkoterminowego, które do maja 2026 r. muszą zostać wdrożone na poziomie krajowym.

- **Omówienie projektu rezolucji do Rządu RP w sprawie opłaty turystycznej – Natalia Kulec-Greń, Dyrektor Wydziału ds. Turystyki**, przedstawiła przygotowany projekt rezolucji dotyczącej wprowadzenia opłaty turystycznej. W trakcie wystąpienia omówiła także, jakie modele opłaty turystycznej wprowadzone są w innych miastach europejskich.
- **Ruch turystyczny w Krakowie w 2024 roku** - Natalia Kulec-Greń - Dyrektor Wydziału ds. Turystyki dokonała wprowadzenia do informacji o ruchu turystycznym w Krakowie w 2024 roku. Następnie przedstawiciele Międzyuczelnianego Zespołu Ekspertów Małopolskiej Organizacji Turystycznej - dr Krzysztof Borkowski oraz dr Leszek Mazanek omówili strukturę ruchu turystycznego w 2024 roku.
- **Prezentacja pracy i organizacji Wydziału ds. Turystyki** – Natalia Kulec-Greń, Dyrektor Wydziału ds. Turystyki, wraz z Martyną Lewandowską, II Zastępcą Dyrektora, przedstawiły strukturę organizacyjną Wydziału wynikającą z Zarządzenia nr 1126/2025 Prezydenta Miasta Krakowa z dnia 9 maja 2025 r. Przedstawiły zakres zadań każdego z referatów oraz ich kompetencje.

3. PROJEKTY REALIZOWANE ZE ŹRÓDEŁ ZEWNĘTRZNYCH

Projekt „SCT HUB – Codesign the Future of Sustainable Cultural Tourism”

Miasto Kraków otrzymało dofinansowanie z programu „Europejska Inicjatywa Miejska” (European Urban Initiative) na realizację projektu „SCT HUB – Codesign the Future of Sustainable Cultural Tourism”. Liderem projektu jest Gmina Miejska Kraków (Wydział ds. Turystyki, Wydział Strategii i Funduszy Europejskich, Centrum Obsługi Informatycznej)

Projekt potrwa **do 31 maja 2028 roku**.

Wartość całego projektu: **28 739 023,84 PLN** (6.247.613,88 EUR)

Wartość dofinansowania z EFRR (80%): **22 991 219,06 PLN** (4.998.091,10 EUR)

Wartość projektu dla GMK: **4 623 270 PLN**

Partnerzy projektu: Krakowskie Biuro Festiwalowe, Agencja Rozwoju Miasta Krakowa, Uniwersytet Jagielloński, Stowarzyszenie Organizacja Turystyczna Stołecznego Królewskiego Miasta Krakowa, Fundacja Polish Heritage.

Miasta transferowe: Braga (Portugalia), Alba Iulia (Rumunia), Wenecja (Włochy).

Rok 2025 był okresem intensywnej aktywności projektowej, w którym szczególny nacisk położono na **skuteczną komunikację, wymianę wiedzy oraz przygotowanie do transferu rozwiązań pomiędzy miastami europejskimi**. Działania realizowane w ramach poszczególnych pakietów roboczych wzajemnie się uzupełniały, wzmacniając rozpoznawalność projektu oraz rozwijając współpracę międzynarodową.

Jednym z najważniejszych wydarzeń była pierwsza wizyta studyjna w Krakowie, zorganizowana przez Wydział ds. Turystyki w dniach **23–24 września 2025 r.** **Wzięli w niej udział wszyscy partnerzy projektu, przedstawiciele miast transferowych oraz eksperci EUI.** Spotkanie stworzyło przestrzeń do pogłębionej wymiany doświadczeń oraz omówienia rozwiązań, które

mogą zostać zaadaptowane w innych miastach. Szczególne zainteresowanie wzbudziły zagadnienia związane z zarządzaniem danymi miejskimi i metodami ich przetwarzania – obszar ten został wskazany przez wszystkie trzy miasta transferowe jako najbardziej perspektywiczny z punktu widzenia dalszych działań.

Równolegle, we współpracy z ekspertem ds. transferu, miasta uczestniczące w projekcie rozpoczęły prace nad opracowaniem indywidualnych planów działania, badaniem zdolności transferowej (ex ante i ex post) oraz analizą SWOT, zaplanowaną na zakończenie pierwszej fazy projektu. Dokumenty te mają umożliwić świadome i dopasowane do lokalnych realiów wdrażanie przenoszonych rozwiązań, z uwzględnieniem specyfiki poszczególnych miast, potrzeb interesariuszy oraz realnych możliwości implementacyjnych.

Istotnym elementem roku 2025 była także komunikacja projektu, którą nadzoruje Wydział ds. Turystyki. Oficjalna inauguracja odbyła się podczas briefingu prasowego, zorganizowanego w trakcie pierwszej wizyty studyjnej partnerów w Krakowie. Wydarzenie to nie tylko symbolicznie

Zrównoważona, czyli jaka?

W Krakowie trwa innowacyjny projekt poświęcony turystyce kulturowej

Dzięki unijnej dotacji Kraków przetestuje unikalną na skalę Europy metodologię projektowania innowacji dla turystyki kulturalnej. Działania oparte na czterech filarach: badaniach, partycypacji i kolaboracji, wsparciu sztucznej inteligencji oraz living labie z programem rezydencjalnym będą mogły wyróżnić u siebie również inne miasta historyczne. Problem braku zrównoważenia rozwoju turystyki kulturowej dotyka dziś wielu miast historycznych, w tym także Krakowa. Stolica Małopolski jest jednym z tych miejsc, które stoją dziś przed wyzwaniem transformacji, której skutkiem ma stać się miasto przyjazne zarówno dla miesz-

Przypomnijmy, to pierwszy raz, kiedy w ramach EUI dofinansowanie otrzymały polskie miasta. Najlepsze aplikacje przygotowały Kraków i Stalowa Wola i to te miasta będą pionierami. Konkurencja w naborze była bardzo duża, ponieważ wybierano spośród 112 aplikacji z 21 państw członkowskich UE. Zadaniem projektu SCT HUB jest poszukiwanie rozwiązań, które umożliwią rozwój turystyki kulturowej w Krakowie, obejmującej festiwale i wydarzenia kulturalne, w sposób odpowiedzialny, z poszanowaniem dla dziedzictwa miasta historycznego, potrzeb mieszkańców i całego ekosystemu. Projektowanie tych rozwiązań odbywa

- specjalne narzędzie oparte na sztucznej inteligencji, wspierające projektowanie rozwiązań.
- SCT HUB w unikatowy sposób łączy elementy dotychczas spotykane w pojedynczych projektach: podejście partycypacyjne uzupełnione metodami badawczymi opartymi na sztuce, rezydencjami badawczo-kulturalnymi oraz przy wsparciu sztucznej inteligencji podczas fazy koncepcyjnej oraz prototypowania – mówi Carolina Pietryk, dyrektorka Krakowskiego Biura Festiwalowego, które na Wesołej prowadzi Agencję Designu oraz jest koordynatorem procesu partycypacyjnego dla dziedziku. Przetestowane

otworzyło realizację projektu, lecz także zapoczątkowało szeroko zakrojone działania informacyjne, mające na celu upowszechnienie jego celów, założeń i planowanych rezultatów.

Przez cały rok prowadzono intensywne działania promocyjno-informacyjne w przestrzeni cyfrowej i medialnej. Aktualności projektowe regularnie pojawiały się na profilu projektu w portalu LinkedIn, w mediach miejskich prowadzonych przez lidera projektu – Urząd Miasta Krakowa (m.in. na stronach www.turystykakrakow.pl oraz www.krakow.pl), w mediach społecznościowych oraz kanałach komunikacyjnych partnerów. Podsumowaniem

tych działań była publikacja artykułu poświęconego projektowi w grudniowym wydaniu „Wiadomości Turystycznych” – ogólnopolskiego, opiniotwórczego magazynu branżowego.

Rok 2025 upłynął również pod znakiem intensywnego networkingu i międzynarodowej wymiany doświadczeń w ramach projektu. W tym celu zorganizowano dwa spotkania z udziałem przedstawicieli miast europejskich, które stały się istotną platformą dialogu na temat wyzwań i kierunków rozwoju zrównoważonej turystyki kulturowej. Pierwsze z nich odbyło się w dniach 10–11 kwietnia 2025 r. podczas konferencji „Historical Cities 3.0” i zgromadziło przedstawicieli miast polskich oraz europejskich, w tym m.in. Bragi (Portugalia). Tematyka jednego z panelu była ściśle powiązana z założeniami projektu SCT HUB oraz rozwojem nowych przestrzeni kulturalnych i badawczych.

Drugie spotkanie networkingowe odbyło się 28 października 2025 r. w formule anglojęzycznego webinaru online z cyklu Miasta Historyczne 3.0, zatytułowanego „New cultural tourism spaces in historical cities: where sustainability meets creativity”. W panelu „Cities Talking: Reinventing Cultural Tourism” przedstawiciele Krakowa, Wenecji i Alby Lulii – miast zaangażowanych w transfer metodologii projektu SCT HUB, dyskutowali nad sposobami równoważenia potrzeb mieszkańców, odwiedzających i władz lokalnych, wspólnie formułując wstępną listę dobrych praktyk oraz działań, których należy unikać.

Wartość projektu wynosi ponad 6,2 mln euro, z czego niemal 5 mln euro, czyli 80% kosztów, pokrywa unijna dotacja. Projekt potrwa do 31 maja 2028 roku.

Przedstawiciele Wydziału ds. Turystyki wzięli także udział w dwóch warsztatach networkingowych zorganizowanych przez Stowarzyszenie Organizacja Turystyczna Stołecznego Królewskiego Miasta Krakowa w ramach projektu SCT-HUB. Spotkania stanowiły okazję do wymiany doświadczeń oraz nawiązania współpracy pomiędzy partnerami projektu. Ich głównym tematem była rola danych w zarządzaniu turystyką, a także identyfikacja potrzeb informacyjnych i oczekiwań interesariuszy zaangażowanych w realizację projektu.

Projekt Tourism in Balance

Wartość projektu całkowita: 1.754.151 EUR (na 7 partnerów)

Partnerzy projektu: Breda University of Applied Science (lider), Amsterdam, Tallin, Andaluzja, Rzym, Brasov, region Andaluzji.

Projekt potrwa do: maja 2027 r.

Interreg
Europe

Co-funded by
the European Union

TIB

Miasto Kraków, od 2023 roku bierze udział w projekcie „**Tourism in Balance**”, który dotyczy wyzwań związanych ze zrównoważonym rozwojem turystyki oraz na poszukiwaniu rozwiązań, wspierających odpowiedzialne zarządzanie turystyką.

Miasta partnerskie, łącząc siły i wymieniając doświadczenia, opracowują nowe polityki i strategie na rzecz zrównoważonego rozwoju turystyki. Otrzymują także wsparcie i wskazówki od doświadczonego partnera w dziedzinie badań nad turystyką, Uniwersytetu Nauk Stosowanych w Bredzie (BUas) w Niderlandach. **W projekcie bierze udział siedmiu partnerów – Uniwersytet w Bredzie, Amsterdam, Kraków, Tallin w Estonii, Andaluzja w Hiszpanii, Rzym we Włoszech oraz Braszów w Rumunii.**

W dniach 12 – 16 maja 2025 roku przedstawiciele Wydziału ds. Turystyki uczestniczyli w spotkaniu partnerów projektu, które odbyło się w rumuńskim Braszowie. Wydarzenie zgromadziło reprezentantów wszystkich partnerów i stanowiło przestrzeń do wspólnej pracy nad aktualizacją polityk turystycznych, opartej na doświadczeniach zdobytych w trakcie realizacji projektu.

Program spotkania obejmował zarówno część warsztatową, jak i dyskusje tematyczne, skoncentrowane na wymianie dobrych praktyk oraz poszerzaniu wiedzy. Szczególną uwagę poświęcono zagadnieniom związanym z badaniami ruchu turystycznego, opłatą turystyczną jako narzędzie zarządzania turystyką, oraz nowej strategii zrównoważonego rozwoju turystyki w Estonii.

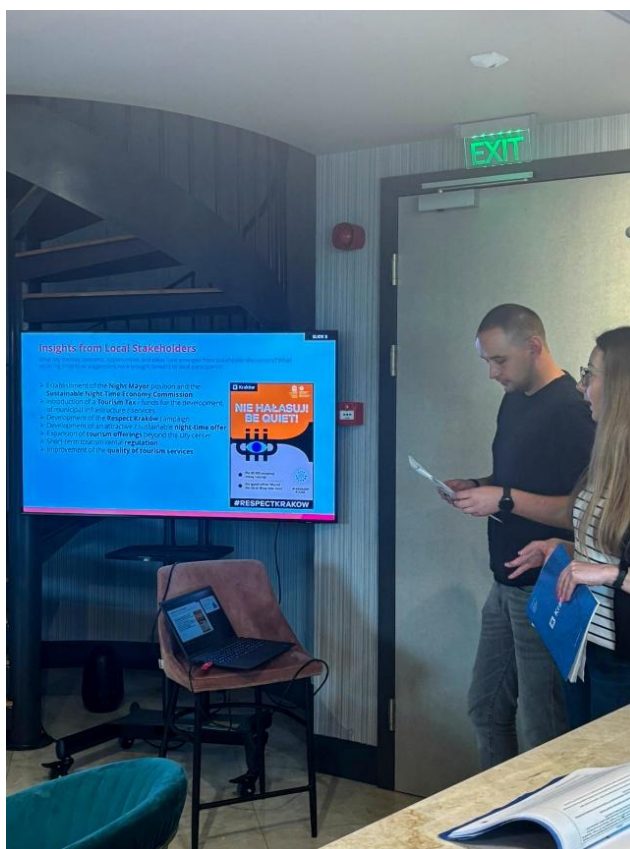
Ważnym uzupełnieniem części merytorycznej był komponent praktyczny. Podczas wizyt studyjnych partnerzy mogli zapoznać się z działaniami podejmowanymi przez Braszów w celu rozpraszania ruchu turystycznego poza ścisłe centrum miasta oraz z inicjatywami lokalnej organizacji turystycznej, skutecznie promującej lokalność i kuchnię regionalną.

Przedstawiciele Wydziału ds. Turystyki aktywnie uczestniczą w procesie opiniowania przygotowywanej "Strategia Rozwoju Krakowa. Tu chcę żyć. Kraków 2030.2050" w obszarze turystyki. W swoich działaniach wykorzystują nowe podejścia, narzędzia oraz dobre praktyki, które poznali dzięki współpracy z partnerami projektu Tourism in Balance.

W ramach projektu realizowane są badania **Indexu Irytacji Doxeya**, które mają pomóc w przygotowaniu **nowej polityki turystycznej**. Index to model opisujący ewolucję postaw mieszkańców wobec turystyki. Pierwsze badanie zostało przeprowadzone w 2019 roku, w ramach powstającej wtedy „Polityki zrównoważonej turystyki Krakowa na lata 2021 – 2028”. W 2025 roku, podpisano umowę z firmą, która przeprowadziła badanie ankietowe, skierowane do mieszkańców Miasta, zankietowano 50 mieszkańców z każdej z 18 dzielnic, pytania dotyczyły wpływu turystyki na ich komfort życia.

W ramach projektu Tourism in Balance realizowane są także **badania gospodarki nocy w Krakowie**, realizowane przez dr Roberta Pawlusińskiego. W 2025 r. zaprezentowano pierwszą część wyników tych analiz, stanowiących istotny wkład w rozpoznanie skali, dynamiki oraz wyzwań związanych z aktywnością nocną miasta.

Materiał ten stanowi punkt wyjścia do wypracowania spójnej, długofalowej strategii zarządzania gospodarką nocy, ukierunkowanej na równoważenie potrzeb mieszkańców, przedsiębiorców i odwiedzających. **Wyniki badań, uzupełnione o bieżące analizy i obserwacje, stanowią podstawę działań Burmistrza Nocnego oraz Komisji Zrównoważonej Gospodarki Nocy w zakresie przygotowania kierunków zarządzania tym obszarem.**

4. DZIAŁANIA KRAKÓW CONVENTION BUREAU

Rok 2025 upłynął w Krakowie pod znakiem współorganizacji najważniejszych wydarzeń oraz konsekwentnego wzmocnienia pozycji miasta w europejskiej branży MICE. Dzięki aktywnemu zaangażowaniu w projekty związane z polską prezydencją w Radzie UE oraz szerokiej współpracy z partnerami branżowymi, Kraków ponownie potwierdził swoją rolę **#TheHostCity**. Jednym z kluczowych osiągnięć był awans w rankingu GDS Index, który wyróżnił nasze miasto jako **jedną z destynacji najszybciej rozwijających działania w zakresie zrównoważonego rozwoju**.

Miniony rok pokazał, że Kraków skutecznie łączy doświadczenie, otwartość i zrównoważone podejście, umacniając swoją pozycję na mapie europejskiej turystyki biznesowej.

Raport „Branża spotkań w Krakowie 2024”

Opracowany w 2025 najnowszy raport potwierdza dalszą **odbudowę i umacnianie pozycji Krakowa** na arenie międzynarodowej. Liczba uczestników wydarzeń wzrosła o **35,3%**, głównie dzięki prawie trzykrotnemu zwiększeniu frekwencji na imprezach międzynarodowych.

W 2024 roku w Krakowie zorganizowano łącznie **4647 grupowych spotkań biznesowych**, o **6,4 %** więcej niż w roku poprzednim i **ponad 1,5-krotnie** więcej niż w 2022 roku.

Open Eyes Economy Summit 2025

Wydarzenia korporacyjne i motywacyjne były **najliczniejszą kategorią** spotkań, stanowiąc przeszło połowę wszystkich wydarzeń biznesowych, czyli 57,9%. W 2024 roku odnotowano ogromny wzrost liczby tych wydarzeń – **blisko 3-krotny** w stosunku do roku poprzedniego.

Konferencje i kongresy zajęły **drugie miejsce** pod względem liczebności, stanowiąc **39,55%** struktury spotkań (spadek o 40,9% w stosunku do 2023 roku). Targi miały najmniejszy udział w ogólnej strukturze spotkań – 2,53%.

W ogólnej strukturze spotkań dominowały **wydarzenia stacjonarne**, które stanowiły **98,94%** wszystkich spotkań. Ponadto, przeważały spotkania krajowe (80%) nad międzynarodowymi (20%).

Choć wydarzenia korporacyjne/motywacyjne dominowały ilościowo, gromadząc podczas spotkań **326 156 uczestników**, to konferencje i kongresy cieszyły się największą frekwencją – w 2024 roku uczestniczyło w nich 547 275 osób. Targi/wystawy zgromadziły 365 703 uczestników. Liczba uczestników targów i wystaw wzrosła o 86,01% w porównaniu do roku poprzedniego.

Średnia długość grupowych spotkań biznesowych w Krakowie w 2024 roku wyniosła 1,87 dnia. Targi/wystawy trwały najdłużej – ponad 3 dni. **Konferencje/kongresy trwały średnio 1,83 dnia.** Co ciekawe, **obiekty hotelowe** stały się głównymi gospodarzami, goszcząc aż **70% wszystkich zarejestrowanych wydarzeń.**

Pełna treść raportu „Branża spotkań w Krakowie 2024” dostępna jest na stronie Kraków Convention Bureau.

Raport GDS Index

Kraków, pierwsze polskie miasto, które dołączyło do GDS Index, **awansował na 53. miejsce** w 9. edycji raportu opublikowanego w 2025 roku. Raport pt. „Shifting Tides” analizuje działania z zakresu zrównoważonego rozwoju prowadzone przez 81. destynacji z całego świata. **Co szczególnie cieszy, nasze miasto znalazło się na podium w kategorii „Most Improved Destinations”, zajmując 2. miejsce wśród miast, które w największym stopniu poprawiły swój wynik.** W tym roku Kraków osiągnął wynik 62,2%, co oznacza wzrost aż o 12,9 punktu procentowego w porównaniu z 2024 r. (49,3%). Dzięki temu miasto przesunęło się o **19 pozycji w górę – z 72. na 53. miejsce.** Ocena destynacji dokonywana jest w oparciu o **76 wskaźników** w czterech obszarach: zarządzanie destynacją, dostawcy turystyczni, aspekty społeczne oraz środowiskowe. Gdzie zatem odnotowano największe postępy w Krakowie?

- **Dostawcy z rynku turystycznego (+24,8 p.p.)** – odnotowano więcej hoteli i firm PCO/DMC z certyfikatami, zwiększyła się świadomość gospodarki obiegu zamkniętego oraz redukcja i lepszego zarządzania odpadkami żywności,
- **Aspekty społeczne (+22 p.p.)** – poprawa nastąpiła w zakresie dostępności, lepszego zaangażowania mieszkańców, odpowiedzialnego zarządzania najemem krótkoterminowym,
- **Środowisko (+11,2 p.p.)** – wzrost do poziomu 67,2%, m.in.: dzięki lepszemu dopasowaniu polityki miejskiej do działań pro środowiskowych i zaangażowaniu władz Krakowa w ten proces.

Obszarami, które wymagają pracy, są przede wszystkim usługodawcy działający w sektorze turystyki, w tym hotele czy agencje. Kluczowym czynnikiem dalszych sukcesów będzie dalsza certyfikacja – zarówno hoteli, obiektów konferencyjnych, atrakcji turystycznych, jak i agencji PCO/DMC oraz lotniska. Pomimo wzrostu o 24,8 p.p. sektor ten osiągnął ogólną ocenę na dość niskim poziomie. To obszar, w którym Kraków ma jeszcze wiele do zrobienia, ale równocześnie dysponuje ogromnym potencjałem.

Oprócz Krakowa w rankingu znalazły się także inne polskie miasta: **Gdańsk, Wrocław i Szczecin**. Szczególne wyróżnienie przypadło Szczecinowi, który w dniach 16–18 czerwca 2026 r. będzie gospodarzem prestiżowego wydarzenia GDS-Forum & Impact Day, poświęconego turystyce regeneracyjnej i zrównoważonemu rozwojowi branży MICE.

Wsparcie wydarzeń

Pierwsza połowa mijającego roku upłynęła pod znakiem **wsparcia wydarzeń organizowanych w związku z polską prezydencją w Radzie Unii Europejskiej**. Do czerwca 2025 Wydział ds. Turystyki zaangażował się w **18. wydarzeń** organizowanych pod szyldem prezydencji, w tym m.in. konferencję „**Rozwój po europejsku. Jaka polityka rozwoju dla bezpiecznej, odpornej i globalnie konkurencyjnej Unii Europejskiej?**” (wraz z Ministerstwem Funduszy i Polityki Regionalnej), **Forum Jednolitego Rynku** (z Ministerstwem Rozwoju i Technologii) czy **Europejskie Dni Innowacji Obronnych**. Kulminacją prezydencji było **VI Forum Miast**, współorganizowane przez Komisję Europejską (DG REGIO), Europejską Inicjatywę Miejską (EUI) oraz Miasto Kraków. VI Forum Miast skierowane było do decydentów, praktyków miejskich, urzędników oraz osób promujących zrównoważony rozwój miast. Wydarzenie obejmowało debaty na wysokim szczeblu, interaktywne warsztaty oraz wizyty projektowe prezentujące zrównoważone planowanie i rozwój urbanistyczny.

Cities Forum

Włączenie się w współorganizację wydarzeń prezydencji stało się znakomitą okazją do promocji Miasta Krakowa — jako miejsca dynamicznego, otwartego na innowacje, dialog międzysektorowy oraz rozwój nauki i kultury. Obecność przedstawicieli różnych środowisk, zarówno krajowych, jak i międzynarodowych, pozwoliła zaprezentować Kraków jako miasto

o bogatej tradycji, a jednocześnie nowoczesne i aktywnie uczestniczące w kreowaniu przyszłości. Wspólna organizacja wydarzeń prezydencji była nie tylko sukcesem logistycznym, ale również ważnym krokiem w budowaniu pozytywnego wizerunku miasta na arenie ogólnopolskiej i międzynarodowej.

Kraków & ASPIRE – Shaping the Future of the City and Business

Dodatkowo zespół Kraków Convention Bureau włączył się w organizację takich wydarzeń jak:

- ENETS Conference for the Diagnosis and Treatment of Neuroendocrine Tumor Disease,
- Invest Cuffs,
- 76. World News Media Congress 2025,
- MIRCIM,
- 5. International Conference of the Society for Interdisciplinary Placebo Studies (SIPS),
- Marie Curie Alumni Association (MCAA) Annual Conference,
- European Association of Neurosurgical Societies Training SPINE Course,
- SIE Soroptimist International of Europe Congress,
- World Conference on Explosives and Blasting EFEE,
- 23rd International Oral History Conference IOHA;
- 68. International Police Association Congress IPA,
- ENVIRA 8 International Conference on Environmental Radioactivity,
- iwCLL International Workshop on Chronic Lymphocytic Leukemia,
- XXIII Congress of International Association for the History of Religion (IAHR),
- European Dry Eye Society EuDEC;
- 100. Jubileuszowy Kongres EOS European Orthodontic Society.

Łącznie objęto wsparciem 65 wydarzeń, ponadto do Biura Kongresów wpłynęło 165 zapytań związanych z organizacją wydarzeń w Krakowie.

SIE Soroptimist International of Europe Congress

Targi, wizyty inspekcyjne (MICE)

Udział w targach turystyki biznesowej jest ważnym elementem działań **Biura Kongresów** ze względu na konsekwentną zagraniczną promocję Krakowa w zakresie turystyki konferencyjnej - targi dają możliwość prezentacji kompleksowej oferty krakowskiej branży turystyki biznesowej na rynkach zagranicznych.

W 2025 roku przedstawiciele Kraków Convention Bureau wzięli udział we flagowych wydarzeniach **IMEX Frankfurt i Las Vegas** oraz **IBTM Barcelona**, a także bardziej kameralnych spotkaniach **B2B** jak **Europe Congress** czy **The Meetings Space**. Łącznie **podczas 9 wydarzeń MICE** zrealizowano **325 spotkań w formule B2B**. W dniach 2–6 października brali udział w misji gospodarczej „Meet Kraków & Małopolska – Nowy Jork / Chicago”. **Uczestniczyli także** Dodatkowo przedstawiciele Convention Bureau uczestniczyli w spotkaniach zorganizowanych przez stowarzyszenie **ICCA – dorocznym kongresie stowarzyszenia w Porto** oraz spotkaniu oddziału Europy Środkowo-Wschodniej **ICCA CEC w Poznaniu**. W związku z przygotowaniem lub pozyskiwaniem kongresów na przyszłe lata **współorganizowano niemal 30 wizyt dla planistów kongresów**, w tym m.in. **Intele Travel, Cities Forum, WordCamp Europe, Europhyton Society, Haca Studio, Oligonucleotide Therapeutics Society OTS, European Plastics Distributors Association EPDA 2026, European Academy of Paediatric Dentistry EAPD, European Society of Physical and Rehabilitation Medicine ESPRM, Pain and Spine Intervention Society (IPSIS)**.

Część wizyt była bezpośrednim rezultatem rozmów przeprowadzonych na przestrzeni kilku ostatnich lat podczas targów i spotkań b2b. Współorganizowano również **fam tripy dla profesjonalnych organizatorów konferencji i kongresów z USA** (wraz z Zagranicznym Ośrodkiem Polskiej Organizacji Turystycznej w Chicago), **Japonii** (wspólnie z PLL LOT), **Hiszpanii** (z Zagranicznym Ośrodkiem Polskiej Organizacji Turystycznej w Madrycie),

współpracowano również ze Stowarzyszeniem Branży Eventowej. W 2025 roku Kraków miał przyjemność gościć, członków **Congress Network Finland** – **22 przedstawicieli fińskiej branży MICE**. Podczas corocznej podróży, tzw. „branchmarking trip” goście mieli możliwość zapoznania się z kluczowymi krakowskimi obiektami konferencyjnymi. Dodatkowo zorganizowane zostało spotkanie networkingowe – łączące Congress Network Finland i Kraków Network. Wydarzenie to było unikalną okazją do wymiany wiedzy i doświadczeń po-między **liderami sektora MICE z Polski i Finlandii**. Panel został zaplanowany tak, aby członkowie Kraków Network mogli skorzystać i zainspirować się zaawansowanymi / imponującymi działaniami na rzecz zrównoważonego rozwoju prowadzonymi przez fińską branżę MICE.

5. MARKETING TURYSTYCZNY

Produkty Turystyczne

Organizacja konkursów dla organizacji pozarządowych (NGO)

W 2025 roku Wydział ds. Turystyki ponownie przeprowadził konkursy dla organizacji pozarządowych. Formuła otwartego konkursu umożliwia władzom publicznym przekazanie środków na realizację zadań podmiotom spełniającym kryteria opisane w ustawie o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Pozwala to na współpracę miasta z wybranymi w drodze konkursu podmiotami z zakresu turystyki i krajoznawstwa. Przedsięwzięcia, które realizowano w ramach otwartych konkursów ofert, organizowanych przez Wydział ds. Turystyki, obejmują inicjatywy z zakresu turystyki o walorze edukacyjnym, promujące wiedzę o mieście i jego różnorodnym dziedzictwie, ale to także przedsięwzięcia o charakterze informacyjnym.

W 2025 r. przeprowadzono 3 konkursy o następujących tematach:

- Konkurs w formie powierzenia zadania publicznego w zakresie turystyki i krajoznawstwa pt.: „**Turystyka zrównoważona oraz rozwój, promocja produktów i szlaków turystycznych - Organizacja IV edycji Dni Twierdzy Kraków (20 września – 5 października 2025 r.) – zgodnie z rekomendacjami Polityki zrównoważonej turystyki w Krakowie na lata 2021-2028 oraz na podstawie ustawy o samorządzie gminnym**”

został sfinansowany ze środków publicznych w kwocie 130 000,00 zł.

- Konkurs w formie powierzenia zadania publicznego w zakresie turystyki i krajoznawstwa pt.: „**Szlak punktów informacyjno-edukacyjnych o lokalnościach**”

został sfinansowany ze środków publicznych w kwocie 150 000,00 zł.

- Konkurs w formie wsparcia zadania publicznego w zakresie turystyki i krajoznawstwa pt.: „**Turystyka zrównoważona oraz rozwój, promocja krakowskich produktów i szlaków turystycznych zgodnie z rekomendacjami Polityki zrównoważonej turystyki w Krakowie na lata 2021-2028 oraz na podstawie ustawy o samorządzie gminnym**”

został sfinansowany ze środków publicznych w kwocie 196 004,00 zł.

Zadania były realizowane w następujących obszarach:

- **Rozwój i promocja krakowskich szlaków tematycznych.** W ramach tego obszaru podpisano umowy dla projektów, których celem było stworzenie i wypromowanie kompleksowej oferty turystycznej, w tym także dedykowanej mieszkańcom Krakowa, rozwijającej i promującej specjalistyczne produkty turystyczne – krakowskie szlaki tematyczne – oparte na dziedzictwie historycznym, kulturowym i przyrodniczym Krakowa: stworzenie 5 questów po Krakowie pn. „**Krakowskie Wyprawy Odkrywców 2.0**”, realizacja inwentaryzacji i promocji Szlaku Twierdzy Kraków, przeprowadzenie wycieczek tematycznych po Nowej Hucie, realizacja szlaku turystycznego pn. „**Krakowski Szlak Kulinaryny**” oraz opracowanie szlaku punktów informacyjno-edukacyjnych o lokalnościach.

- **Wsparcie rozwoju przemysłu spotkań w Krakowie (MICE)** – zgodnie z rekomendacjami „Polityki zrównoważonej turystyki w Krakowie na lata 2021-2028”. W ramach tego obszaru podpisano umowę dla projektu **„Bądź Ambasadorem Kongresów w Krakowie 2.0”**. Celem projektu było zidentyfikowanie wśród mieszkańców Krakowa osób, które poprzez swoją działalność naukową, kulturalną i zawodową mogą zostać ambasadorami Krakowa na arenie międzynarodowych konferencji i kongresów.

IV edycja Dni Twierdzy Kraków

„Dni Twierdzy Kraków” stały się **platformą integrującą całe środowisko** związane z Twierdzą Kraków – przewodników, pasjonatów historii, środowiska naukowe oraz organizacje i instytucje działające dotąd w sposób rozproszony. Wokół wydarzenia udało się skupić i skoordynować działania wielu podmiotów, tworząc wspólną przestrzeń współpracy i wymiany doświadczeń.

Wydarzenie „Dni Twierdzy Kraków” zostało po raz pierwszy zorganizowane przez Gminę Miejską Kraków w 2022 roku. W 2025 roku realizatora IV edycji wydarzenia ponownie **wyłoniono w drodze otwartego konkursu ofert** pn. „Turystyka zrównoważona oraz rozwój, promocja produktów i szlaków turystycznych – Organizacja IV edycji Dni Twierdzy Kraków (20 września – 5 października 2025 roku)”, realizowanego zgodnie z rekomendacjami „Polityki zrównoważonej turystyki w Krakowie na lata 2021-2028” oraz na podstawie ustawy o samorządzie gminnym. **Konkurs wygrało Stowarzyszenie Adventure.**

Dni Twierdzy Kraków 2025 stanowiły wyjątkową okazję do odkrywania historii Krakowa poprzez zwiedzanie zabytkowych fortów oraz innych obiektów związanych z dawnym systemem obronnym miasta. W ramach wydarzenia zrealizowano:

- **50 unikalnych spacerów** po obiektach Twierdzy Kraków (w tym zwiedzania **nocne**) prowadzonych przez licencjonowanych przewodników, w grupach do 25 osób. Łącznie w tej formule wzięło udział ponad **1000 uczestników**.
- **12 aktywności rekreacyjnych i edukacyjnych**, w tym: spacery terenowe, wycieczki rowerowe, rejs statkiem, gry terenowe, spotkania przy ognisku oraz wykłady realizowane w formie terenowej – bezpośrednio przy obiektach fortyfikacyjnych, w kontakcie z autentyczną przestrzenią historyczną.
- **8 wystaw** czasowych, prezentowanych podczas wydarzeń towarzyszących.
- **1 wydarzenie sportowe** – „Bieg Twierdzy Kraków”, łączące aktywność fizyczną z poznawaniem dziedzictwa fortyfikacyjnego.
- **1 koncert**: Orkiestry Wojskowej w Krakowie.

W czasie trwania „Dni Twierdzy Kraków” odbyło się również:

- otwarcie trasy turystycznej na Forcie 2 Kościuszko,
- piknik rodzinny na Forcie Mistrzejowice.

Uczestnicy wydarzeń brali udział w akcji promocyjnej **„Odkrywaj Twierdzę Kraków, zdobywaj pieczątki i odbieraj atrakcyjne nagrody!”**. Akcja polega na dokumentowaniu wizyt w poszczególnych obiektach Twierdzy Kraków poprzez zbieranie okolicznościowych stempli w dedykowanej książeczce. Dla najbardziej aktywnych uczestników przewidziano nagrody w postaci gadżetów z logotypem Twierdzy Kraków, m.in. workoplecaki, czapki i opaski odblaskowe. Akcja z książeczką stanowi udaną kontynuację przedsięwzięcia rozpoczętego w 2022 roku pn. „Odkrywaj Twierdzę Kraków, zdobywaj pieczątki i odbieraj atrakcyjne nagrody!”. Łączny udział uczestników we wszystkich wydarzeniach szacowany jest na około **3000 osób w ciągu dwóch tygodni**.

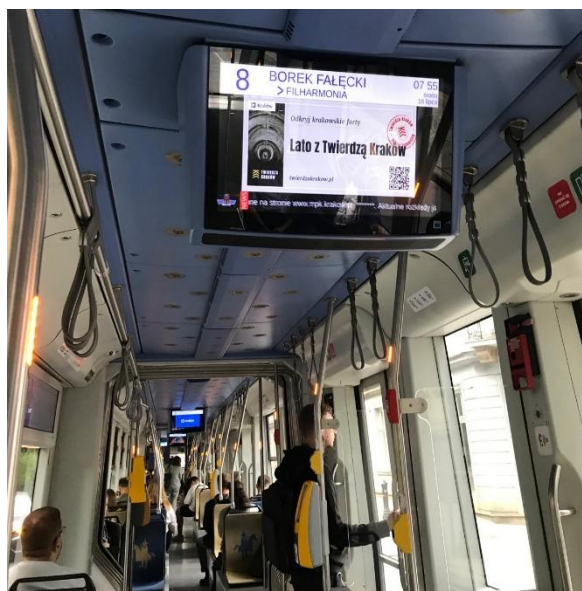
Specyfika architektury fortecznej, pełna wąskich przejść, pomieszczeń i podejść, nakłada na organizatorów limity uczestników, by zapewnić im komfort i bezpieczeństwo podczas zwiedzania. Aby jak najwięcej osób mogło uczestniczyć w Dniach TK, niektóre wydarzenia zostały zorganizowane również w dni powszednie.

Twierdza Kraków - inne działania promocyjne

Akcja promocyjna „Lato z Twierdzą Kraków”

W ramach kampanii promocyjnej „Lato z Twierdzą Kraków”, realizowanej od 5 lipca do 29 sierpnia 2025 roku, na stronie internetowej <https://twierdzakrakow.pl/> na bieżąco aktualizowany był artykuł zawierający informacje o wydarzeniach organizowanych w obiektach Twierdzy Kraków. Promowana oferta obejmowała m.in. **spacery tematyczne, pikniki rodzinne oraz różnorodne zajęcia edukacyjne i rekreacyjne**. Dawne obiekty obronne Twierdzy Kraków, których pierwotnym celem była ochrona miasta przed zagrożeniami militarnymi, obecnie pełnią funkcje muzealne, rekreacyjne, widokowe oraz kulturalne. Każdy z fortów posiada unikalną historię i specyfikę, stanowiąc istotny element dziedzictwa kulturowego miasta. Do kampanii wykorzystano citylighty oraz reklamę BUS TV w komunikacji miejskiej.

Piknik rodzinny na kopcu Kościuszki

Pracownicy Wydziału ds. Turystyki wzięli udział w Pikniku Rodzinnym na Kopcu Kościuszki, obsługując stoisko Miasta Krakowa. Wydarzenie wpisywało się w strategię promującą **fort 2 „Kościuszkę” jako przestrzeń rekreacji, edukacji i kultury**. Odnowione alejki oraz tereny wokół Kopca, w tym zmodernizowany deptak przy al. Waszyngtona, sprzyjają aktywnemu wypoczynkowi mieszkańców i turystów. Umieszczone w przestrzeni **tablice informacyjne** umożliwiają zapoznanie się zarówno z historią obiektu, jak i walorami przyrodniczymi okolicy. Wydarzenie zorganizowane zostało na wniosek **Anny Łętochy przewodniczącej Komisji Promocji i Turystyki Rady Miasta Krakowa**, we współpracy z Wydziałem Komunikacji Społecznej Urzędu Miasta Krakowa.

Dzień Niepodległości

Piknik rodzinny pod Kopcem

godz. 14.00 – 20.00

„Śladami Tadeusza Kościuszki”
gry terenowe, konkursy tematyczne,
strzelnica pneumatyczna,
zajęcia sprawnościowe, sterowanie dronem,
stoisko 11. Małopolskiej Brygady
Obrony Terytorialnej
i inne atrakcje

godz. 20.00

„Vintage – pieśni dwudziestolecia
międzywojennego”
koncert zespołu PIĘŚNIARA

Wstęp wolny

5.07.2025, sobota

park Fort 2 „Kościusko”, aleja Jerzego Waszyngtona 1

kraków.pl

Organizatorzy:

Urząd Miasta Krakowa

KFC Krakowskie Forum Kultury

Partnerzy:

ZZM

ZBK

ZTP

KRAKÓW AIRPORT

DZIELNICA VII ZWIERZYNIEC

Konferencja The Dragon's Teeth

Wydział ds. Turystyki promował produkt turystyczny „Twierdza Kraków” podczas konferencji „The Dragon's Teeth”, która odbyła się w październiku 2025 roku w Forcie Kleparz (Bastion III „Kleparz”). Wydarzenie zgromadziło około **1500 uczestników** – liderów innowacji, biznesu, technologii oraz kultury – stanowiąc istotną platformę promocji dziedzictwa Twierdzy Kraków w środowisku międzynarodowym.

Spotkania gmin fortecznych

13-14 marca 2025 roku w Kłodzku przedstawiciele Wydziału ds. Turystyki, a także Biura Miejskiego Konserwatora Zabytków i Zarządu Budynków Komunalnych wzięli udział w III forum miast i gmin fortecznych. W tym roku wydarzenie odbyło się w Kłodzku. W forum wzięli udział przedstawiciele: Krakowa, Przemyśla, Warszawy, Poznania, Zamościa, Giżycka - polskich samorządów, które posiadają dawne obiekty obronne. Podczas spotkania

dyskutowano o ich ochronie oraz praktycznym wykorzystaniu. Pierwsze spotkanie odbyło się z inicjatywy Krakowa w 2023 roku. Przedmiotem spotkania była m.in. debata na temat wykorzystania obiektów do celów publicznych, współpracy z gestorami obiektów oraz prowadzonej promocji.

Park Edukacyjny Branice

VII posiedzenie Rady Konsultacyjnej ds. Parku Edukacyjnego „Branice” odbyło się 27 czerwca 2025 r.. Celem spotkania było przedstawienie przez operatora projektu, spółkę Kraków Nowa Huta Przyszłości S.A., działań podjętych w zakresie budowy Parku Edukacyjnego „Branice” od czasu poprzedniego posiedzenia Rady Konsultacyjnej, a także omówienie planów związanych z dalszym etapem realizacji inwestycji.

Rada Konsultacyjna działa na podstawie zarządzenia Prezydenta Miasta Krakowa nr 1154/2025 z dnia 15 maja 2025 r. w sprawie powołania Rady Konsultacyjnej ds. Parku Edukacyjnego Branice. **Wydział ds. Turystyki odpowiedzialny jest za obsługę kancelaryjną Rady.**

Kraków Nowa Huta Przyszłości S.A., Oddział Park Edukacyjny „Branice” prowadzi działania związane z pozyskiwaniem, translokacją oraz konserwacją obiektów zabytkowych przeznaczonych do ekspozycji w Parku, zgodnie z listą rankingową obiektów przewidzianych do translokacji oraz koncepcją rozmieszczenia zagród na terenie skansenu

Rozpoczęto pierwsze prace rekonstrukcyjne chałupy z ul. Przyszłości w Krakowie, której zakończenie jej odbudowy planowane jest na początek 2026 roku. Prowadzone są także prace przygotowawcze do rozbiórki chałupy z ul. Nadbrzezie. **Spółka uzyskała pozwolenie na budowę, a oddanie obiektu do użytkowania planowane jest na sierpień 2026 r.**

Operator Parku kontynuuje współpracę z Generalną Dyрекcją Dróg Krajowych i Autostrad, która w ramach umowy darowizny zobowiązała się przekazać Parkowi Edukacyjnemu „Branice” zagrodę z Krzyszkowic (gmina Myślenice). Obiekty zostały rozebrane, rozpoczęto prace projektowe związane z odbudową zagrody oraz złożono wnioski o pozwolenie na budowę. Elementy konstrukcyjne znajdują się już w zasobach Parku, natomiast pełna translokacja obiektu planowana jest na przełom lat 2025 i 2026.

Planowane są kolejne translokacje, obejmujące obiekty pochodzące m.in. z obszarów Nowej Huty, Woli Justowskiej, Krzeszowic oraz okolic Ojcowa. Prowadzone są wizje lokalne, których celem jest identyfikacja brakujących obiektów przewidzianych do ekspozycji w skansenie.

Spółka określiła zakres tematyczny poszczególnych przestrzeni wystawienniczych, precyzując zagadnienia przewidziane do zaprezentowania w każdej z chałup. **Do realizacji pozostają m.in. zadania związane z opracowaniem spójnej i angażującej narracji ekspozycyjnej, wyborem form prezentacji, weryfikacją rozwiązań pod kątem dostępności i inkluzyjności, przygotowaniem programu edukacyjnego oraz wypracowaniem sposobów zaangażowania lokalnej społeczności w proces tworzenia skansenu.** Ekspozyty pozyskiwane są w sposób systematyczny, głównie w formie darowizn, a także poprzez zakupy, co umożliwia sukcesywne wzbogacanie zbiorów przeznaczonych do ekspozycji.

Szlaki turystyczne

Krakowianki

W 2025 roku Wydział ds. Turystyki kontynuował działania w ramach projektu „Szlak kobiet Krakowa – krakowianki”, stanowiącego część międzywydziałowego i interdyscyplinarnego projektu „Krakowianki”. **Podobnie, jak Twierdza Kraków, „Krakowianki” posiadają znak towarowy słowno-graficzny, który zastrzeżono w Urzędzie Patentowym RP.**

Pod opieką Wydziału ds. Turystyki pozostaje szlak turystyczny projektu oraz promowanie wiedzy o nim, zarówno wśród mieszkańców i turystów, jak i przewodników miejskich.

„Krakowianki” to inicjatywa mająca przywrócić pamięć o wybitnych i odważnych kobietach, które miały istotny wpływ na rozwój i tożsamość Krakowa – społeczny, kulturalny, naukowy czy artystyczny.

Trasy prowadzą przez miejsca związane z historią kobiet – zarówno te dobrze znane, jak i te zapomniane – co pokazuje, że historia miasta to nie tylko mury i zabytki, ale też ludzie, ich działania i dziedzictwo.

„Szlak kobiet Krakowa – Krakowianki” - nowe trasy

Wydano drukiem i zamieszczono na miejskich stronach **nowe spacerowniki** w ramach projektu „Szlak kobiet Krakowa – krakowianki”. Zainteresowani mają do wyboru aż **5 spacerowników**:

- Stare Miasto
- Kazimierz i Podgórze
- Nowa Huta
- Krowodrza – **NOWOŚĆ**
- Cmentarz Salwatorski – **NOWOŚĆ**

Zostały one przygotowane przy pomocy merytorycznej krakowskiej historyczki **dr hab. Agnieszki Chłosty-Sikorskiej, profesorki Uniwersytetu Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie**. Do wędrowania śladami krakowianek zachęcały także **reklamy w BUS TV (od 15 do 28 listopada 2025)** – nośnikach w komunikacji miejskiej.

Z okazji dorocznego Miesiąca Krakowianek, Wydział ds. Turystyki wspólnie z Kołem Grodzkim PTTK, przygotował w marcu serię **czterech spacerów tematycznych**, w których brali udział zainteresowani tematem Krakowianie. Spacerowały się w soboty i niedziele, w każdym z nich wzięło udział **kilkadziesiąt osób**.

Krakowianki w sieci

Na koniec grudnia 2025 roku, szlak kobiet Krakowa liczył już **151 biogramów**. Są one dostępne na stronie [Kraków.pl](https://krakow.pl) w zakładce „Trasy turystyczne”, można tam również pobrać wszystkie pięć spacerowników w formie PDF, w językach **polskim i angielskim**: <https://tinyurl.com/3szpt5tp>

W 2026 roku szlak „Krakowianki” będzie dostępny na stronie [www](https://www.krakow.pl) ([Kraków.pl](https://www.krakow.pl) i [TurystykaKraków.pl](https://www.turystyka.krakow.pl)) w całości w **trzech językach: polskim, angielskim i niemieckim**.

Twierdza Kraków

Projekt Twierdza Kraków ma promować dziedzictwo architektury obronnej Krakowa. Składają się na nie: Wawel, mury miejskie z Bramą Floriańską i Barbakanem, a także ponad sto obiektów z XIX-wiecznej Twierdzy Kraków, które mieszczą się w różnych częściach miasta oraz poza jego granicami administracyjnymi.

Marka „Twierdza Kraków” powstała z związku z koniecznością przywrócenia do świadomości publicznej dziedzictwa architektury obronnej Krakowa. Kraków posiada **największy kompleks obronny** z przełomu XIX i XX w. w Europie Środkowej. Podstawowym narzędziem służącym kreowaniu wizerunku marki jest System Identyfikacji Wizualnej (SIW) Twierdzy Kraków, obowiązujący od grudnia 2021 roku. **Wydział prof. Turystyki nadzoruje zgodnie z SIW zastosowanie logotypu Twierdzy Kraków na materiałach promocyjnych interesariuszy projektu**. Opracowany System Identyfikacji Wizualnej, w tym logotyp, stanowi podstawę promocji marki Twierdza Kraków. Logotyp składa się z sygnetu oraz części typograficznej. Sygnet bezpośrednio nawiązuje do wojskowego pagonu oraz połączenia liter „TK” – popularnie używanego skrótu nazwy Twierdza Kraków. Ponadto, jest spójny ze zdobieniami namalowanymi na bramach fortyfikacji. W 2024 roku dokonano zastrzeżenia w Urzędzie Patentowym RP znaku towarowego słowno-graficznego Twierdza Kraków. Okres ochronny znaku wynosi 10 lat od daty zgłoszenia i może być przedłużony o kolejne dziesięcioletnie okresy ochrony.

Głównym nośnikiem informacji oraz narzędziem promocyjnym projektu „Twierdza Kraków” jest strona internetowa www.twierdzakrakow.pl w ramach Miejskiej Platformy Internetowej (MPI).

Smoczy szlak

Pomysł smoczych figurek wyszedł od mieszkańców Krakowa, którzy każdego roku w ramach budżetu obywatelskiego zgłaszają różnorodne projekty związane z miastem. Ponieważ pomysł ma **duży potencjał turystyczny**, opracowanie smoczego szlaku znajduje się w zakresie zadań Wydziału prof. Turystyki.

Za wzór smoków posłużyły projekty dwóch krakowskich artystów rysowników: Andrzeja Mleczki i Edwarda Lutczyna. Kształtu nabrały dzięki prof. Janowi Tutajowi i dr. Jackowi Dudkowi z Wydziału Rzeźby Akademii Sztuk Pięknych im. Jana Matejki w Krakowie. Smoki rozmieszczone są **poza granicami** obszaru UNESCO.

Na smoczy szlak składa się (stan na styczeń 2026 r.) **25 smoków, a będzie ich więcej**. Każdy z nich posiada swój indywidualny „życiorys”, stanowiący nawiązanie do historii miejsca, w którym zostały postawione, zachęcając mieszkańców i turystów do zgłębiania lokalnych legend i anegdot. Można je poznać, odczytując kody QR, które znajdują się na postumentach.

Opis szlaku znajduje się na stronie miejskiej: <https://tinyurl.com/4da7dbvx>. Szlak dostępny jest w dwóch językach: **polskim i angielskim**. W 2026 roku planowane jest dodanie wersji **niemieckiej**.

Od 2025 roku szlak posiada charakterystyczną szatę graficzną, która została zaprojektowana przez Wydział ds. Turystyki.

Do zwiedzania miasta śladem smoków zachęcały reklamy w BUS TV w komunikacji miejskiej oraz citylightach na terenie miasta. Kampania promująca szlak odbyła się w wysokim sezonie turystycznym: od 5 lipca do 29 sierpnia 2025 roku.

„Szlak kulturowy ATRIUM”

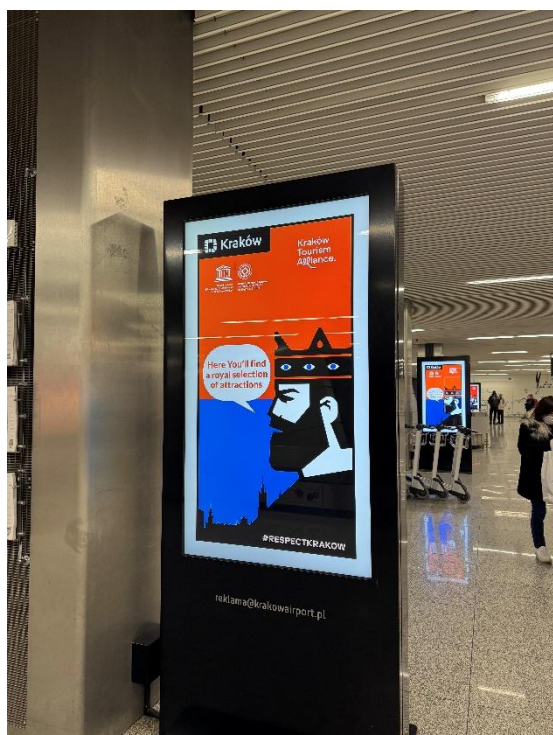
Dzięki przystąpieniu Nowej Huty do europejskiego szlaku kulturowego ATRIUM, zwiedzający mogą odkrywać historyczną dzielnicę — jej urbanistykę, socrealistyczną architekturę, modernistyczne osiedla i budynki użyteczności publicznej — jako ważny rozdział historii XX wieku w Krakowie. Szlak ATRIUM pokazuje, jak Nowa Huta zaprojektowana jako miasto-fabryka i wzorcowa dzielnica lat 50. i 60. XX w. łączyła funkcjonalność, architekturę i idee społeczne, tworząc unikalny w skali kraju projekt urbanistyczny i społeczny.

Dla zwiedzających to okazja, by lepiej zrozumieć współczesny Kraków: miasto nie tylko historyczne, ale żywe, dynamiczne, z warstwą historyczną z XX wieku — a Nowa Huta pokazuje, jak przeszłość kształtuje teraźniejszość.

Wydział ds. Turystyki, w porozumieniu z Wydziałem Kultury oraz Ośrodkiem Kultury im. CK Norwida, który pełniąc rolę punktu kontaktowego dla Atrium w Krakowie, przygotował szlak internetowy, dostępny w języku polskim, angielskim i włoskim: <https://tinyurl.com/2s35ekmw>

Działania promocyjne na lotnisku Kraków-Balice

Rok 2025 okazał się kolejnym przełomowym okresem dla Kraków Airport. Pod koniec grudnia lotnisko przekroczyło liczbę 13,2 mln obsłużonych pasażerów, osiągając najlepszy wynik w swojej historii i potwierdzając swoją pozycję wśród czołowych portów lotniczych w Polsce. W okresie od 1 lutego do 31 grudnia 2025 roku w hali odbioru bagażu na czterech dwustronnych totemach LCD emitowany był 15-sekundowy spot promujący akcję „Respect Kraków”. Materiał pojawiał się co 6 minut, umożliwiając pasażerom zapoznanie się z zasadami odpowiedzialnego i świadomego korzystania z przestrzeni miejskiej. Dodatkowo na podświetlanym panelu reklamowym prezentowana była grafika witająca podróżnych w Krakowie – mieście wpisanym na listę Światowego Dziedzictwa UNESCO.

Turystyka medyczna w Krakowie

Turystyka medyczna, rozumiana jako podróż poza własny region lub kraj w celach leczniczo-wypoczynkowych, jest stale nabierającą na znaczeniu gałęzią usług na całym świecie. Dzięki rozwojowi i postępującej globalizacji, popularność Krakowa jako jednego z kierunków turystyki medycznej wyraźnie wzrosła.

Projekt posiada swoją stronę: www.turystykamedyczna.krakow.pl. Publikowane są na niej wybrane informacje powiązane z tematyką turystyki medycznej w Krakowie.

Na potrzeby wybranych wydarzeń sektora medycznego w Krakowie, jak konferencje czy warsztaty, Wydział ds. Turystyki udostępnia miejskie przewodniki w językach polskim i angielskim, które pozwalają uczestnikom wydarzeń spędzić w udany sposób czas wolny w Krakowie.

Turystyka kulinarna

2 grudnia 2025 r. w siedzibie Cechu Rzemiosł Spożywczych w Krakowie odbyła się oficjalna premiera **Krakowskiego Szlaku Kulinarnego** – nowej miejskiej trasy tematycznej, prowadzącej przez miejsca związane z krakowskimi tradycjami kulinarnymi, lokalnymi produktami oraz historią rzemiosła spożywczego.

Szlak powstał z inicjatywy Fundacji Promocji Wyrobów Rzemieślniczych i został przygotowany w ramach operacjonalizacji „Polityki zrównoważonej turystyki w Krakowie na lata 2021-2028”.

Celem projektu jest **podkreślenie bogatego kulinarnego dziedzictwa Krakowa i włączenie go do oferty turystycznej miasta**. Krakowski Szlak Kulinarny w swojej pierwszej odsłonie obejmuje miejsca szczególnie ważne dla lokalnej gastronomii oraz rzemiosła spożywczego.

Na trasie znalazły się:

- Stary Kleparz,
- Planty Krakowskie,
- Mały Rynek,

- Rynek Główny – jatki piekarskie,
- Cukiernia Parysa Maurizio, Rynek Główny 38,
- Hawełka, Rynek Główny 34,
- Ratusz – dawna piwnica świdnicka,
- Wierzynek, Rynek Główny 16
- Siedziba Cechu Rzemiosł Spożywczych i Dom Cechowy, ul. Westerplatte 18.

W kontekście turystyki kulinarnej warto dodać, że w 2025 roku do przewodnika Michelin trafiło w sumie 108 polskich restauracji - 23 spośród nich mieści się w Krakowie. Już trzeci rok z rzędu to krakowski lokal, jako jedyny w Polsce, otrzymał prestiżowe dwie gwiazdki.

Wśród restauracji z Krakowa, na liście znalazły się:

- Bottiglieria 1881 - 2 gwiazdki
- Folga (nagrodzona w kategorii Bib Gourmand)
- MOLÁM (nagrodzona w kategorii Bib Gourmand)
- NOAH (po raz pierwszy (nagrodzona w kategorii Bib Gourmand)

Wyróżnione:

- Amarylis
- Artesse
- Bufet KRK (po raz pierwszy)
- Copernicus
- Euskadi (po raz pierwszy)
- Farina
- Filipa 18
- Fiorentina
- Hana Sushi
- Hankki (po raz pierwszy)
- Karakter
- Kogel Mogel
- Kropka.
- Mazi
- Nami Beef and Reef
- NOTA_RESTO by Tomasz Leśniak
- Pod Nosem
- Pod Różą
- Vamos!(po raz pierwszy)

III Dzień Obwarzanka

18 czerwca 2025 roku już po raz trzeci obchodzony był Dzień Obwarzanka Krakowskiego (Obwarzanek Day), którego celem było podkreślenie znaczenia obwarzanka jako jednego z najważniejszych symboli Krakowa oraz istotnego elementu lokalnego dziedzictwa kulinarnego. Z tej okazji Wydział ds. Turystyki, we współpracy z Żywym Muzeum Obwarzanka, przygotowała dla mieszkańców i turystów działania promocyjne w rejonie Rynku Głównego, na odcinku pomiędzy Barbakanem a bramą Floriańską. W ramach wydarzenia rozdawano obwarzanki oraz okolicznościowe broszki, a dodatkową atrakcją był rower cargo przemieszczający się po Plantach, wypełniony lokalnym specjałem. Ponadto w tym dniu zorganizowano nieodpłatne warsztaty pieczenia obwarzanków w Żywym Muzeum Obwarzanka, skierowane do wszystkich zainteresowanych mieszkańców i odwiedzających miasto.

Nasze wydawnictwa

Nowe wydawnictwa

Wydział ds. Turystyki realizuje zadanie polegające na przygotowaniu i udostępnianiu bezpłatnych wydawnictw promocyjno-informacyjnych według określonej procedury. Kompetencja ta została przypisana wyłącznie temu Wydziałowi. W 2025 roku powstały nowe pozycje:

- **Kraków po zmierzchu:** nowa broszura, prezentująca ofertę miasta po godz. 17.00 (kulturalną, sportową itd.). Broszura została wydrukowana w dwóch językach: polskim i angielskim. W 2026 roku planowane są edycje w językach: niemieckim, hiszpańskim, włoskim i francuskim.
- **Szlak Młodej Polski:** broszurę przetłumaczono na nowe języki (włoski, hiszpański), które zostaną złożone w 2026 roku. Broszura umożliwi odkrycie Krakowa z przełomu XIX i XX wieku - okresu w którym miasto stało się duchową i artystyczną stolicą kraju.

- **„Udany City Break”**: kieszonkowe wydawnictwo, stworzone z myślą o nowoczesnych turystach, zostało przetłumaczone na język włoski (dostępne w 2026 roku) Publikacja ta nie zawiera szczegółowych opisów, lecz stanowi praktyczne kompendium wiedzy.
- **Przewodnik po Nowej Hucie**: wydawnictwo zostało zaktualizowane i przetłumaczone na dodatkowe języki: hiszpański i włoski (dostępne w 2026 roku).

- **Przewodnik po Krakowie dla dzieci**: nowe wydawnictwo, zaprojektowane z myślą o wspólnym zwiedzaniu Krakowa z najmłodszymi. Przewodnik jest bogato ilustrowany i zachęcający do zabawy. Zawiera kolorowanki, zabawy logiczne oraz zadania dla dzieci do rozwiązania. W 2025 r. przewodnik przetłumaczono na język angielski. W 2026 roku zaprojektowane zostaną kolejne wersje językowe: niemiecka, hiszpańska, włoska, francuska.

Dzięki tym działaniom, Wydział ds. Turystyki w 2025 roku znacząco **wzbogacił ofertę informacyjną**, dostosowując ją do dynamicznie zmieniających się potrzeb współczesnych turystów i umacniając pozycję Krakowa jako atrakcyjnej destynacji turystycznej.

Wydawnictwa dostępne są zarówno w wersji **drukowanej**, jak i **cyfrowej**, by każdy miał do nich dostęp w dogodnej dla siebie formie. Flagowe wydawnictwo tj. „**3 dni w Krakowie**” dostępne jest – wraz z innymi broszurami i folderami - pod adresem: <https://www.krakow.pl/odwiedz-krakow/31702.artykul.folder-3-dni-w-krakowie.html>

Szeroka oferta wydawnictw dostępna jest na stronie internetowej: <https://turystykakrakow.pl/> Ponadto, podczas targów turystycznych i konferencji goście zachęceni są do pobrania wydawnictw za pomocą okazjonalnych, drukowanych w małym nakładzie **ulotek z kodem QR**. Są one dostępne w wersji polskiej, angielskiej, niemieckiej, hiszpańskiej, włoskiej itd.

Aktualizacja wydawnictw promocyjnych

Rok 2025 ponownie był okresem intensywnych działań związanych z wznowieniami i aktualizacjami popularnych materiałów promocyjnych dla turystów. Wydział ds. Turystyki dostosował istniejące publikacje oraz wprowadził nowe pozycje, odpowiadające na zmieniające się trendy w turystyce. W 2025 roku wydział posiadał ok. **200 000 sztuk broszur i folderów o Krakowie w 19 językach**. Opracowano **5 nowych wydawnictw**.

Aktualizacje Materiałów promocyjnych

- „**3 dni w Krakowie**”: folder, cieszący się nieustającą popularnością, został zaktualizowany i opublikowany w nowych wersjach językowych, m.in. w **języku japońskim**, dzięki czemu mogli z niego skorzystać odwiedzający pawilon polski podczas EXPO w Japonii. Aktualnie to wydawnictwo posiada **19 wersji językowych** (wliczając polski). W 2026 roku pojawią się tłumaczenia na języki: **chiński, hindu, turecki, litewski**.
- „**Szlak Kobiet Krakowa**”: opracowano **2 nowe spacerowniki** w j. polskim i angielskim

Reklamy prasowe

W 2025 roku, dzięki działaniom Wydziału ds. Turystyki informacje o Krakowie zaistniały w **14 wydaniach** (branżowych, popularnych i regionalnych), których łączny nakład wynosi ponad **400 000 egzemplarzy**.

1. National Geographic: 2 emisje w renomowanym magazynie podróżniczym

- Maj – reklama wizerunkowa (Odkryj Kraków – QR kody z linkami do przewodników miejskich)

2. Kaleidoscop: 2 emisje w dwujęzycznym magazynie pokładowym PLL LOT

- Czerwiec – Kulturalne lato w stolicy Małopolski (polecane wydarzenia w mieście)
- Listopad – artykuł o turystyce skrojonej na miarę

3. Travel Polska: 5 emisji w ogólnopolskim dwumiesięczniku o podróżach

- Marzec/kwiecień – 10 najbardziej znanych miejsc w Krakowie ujętych w filmowym kadrze
- Maj/czerwiec – artykuł o działaniach w ramach programu Respect Kraków
- Lipiec/sierpień – Lato na szlaku superbohatek – artykuł o szlaku kobiet Krakowa
- Wrzesień/październik – Kraków poza utartym szlakiem – rowerem przez Podgórze
- Listopad/grudzień – Odwiedź Kraków zimą (propozycje spędzenia czasu w mieście)

4. Wiadomości Turystyczne: 3 emisje w ogólnopolskim magazynie branżowym:

- Kwiecień – artykuł o Burmistrzu Nocnym
- Październik – podsumowanie programu Respect Kraków
- Grudzień – artykuł o projekcie SCT HUB na Wesolej

5. In Your Pocket – polska edycja międzynarodowego magazynu (w języku angielskim)

- Wydanie Gdańsk – reklama wizerunkowa (always within easy reach)
- Wydanie Warszawa - reklama wizerunkowa (always within easy reach)

6. Wasza Turystyka

- Grudzień – artykuł podsumowujący turystykę w Krakowie w 2025 roku

7. Dwutygodnik MKraków

- artykuł dotyczący międzynarodowej konferencji Miasta Historyczne 3.0
- artykuł dotyczący rozpoczęcia nowej edycji programu Respect Kraków

Te działania promocyjne znacząco przyczyniły się do zwiększenia rozpoznawalności Krakowa na arenie krajowej i międzynarodowej, podkreślając jego walory turystyczne, kulturalne i filmowe.

Targi konsumenckie i branżowe (leisure)

W 2025 roku pracownicy Wydziału ds. Turystyki reprezentowali miasto Kraków na wybranych krajowych i zagranicznych targach turystycznych. Podczas targów prezentowane były oferty touroperatorów, biur podróży, miast, regionów, uzdrowisk, ośrodków odnowy i rekreacji, usług transportowych i hotelarstwa, kierowane zarówno do indywidualnego, jak i biznesowego klienta (w zależności od profilu wydarzenia). Przedstawiciele miasta Krakowa najczęściej biorą udział w imprezach targowych we współpracy z **Polską Organizacją Turystyczną i Małopolską**

Organizacją Turystyczną, reprezentując Kraków wspólnie z regionem jako część **Polskiego Stoiska Narodowego**. Targi, podczas których w 2025 roku prezentowana była oferta miasta to:

- FITUR Madryt (styczeń)
- MATKA Helsinki (styczeń)
- FESPO Zurych (luty)
- EMITT Stambuł (luty)
- Saudi Travel Market Rijad (luty)
- Bolsa Turismo Lizbona (marzec)
- ITB Berlin (marzec)
- Ottawa Travel & Vacation Show (kwiecień)
- ATM Dubaj (maj)
- Piknik nad Odrą Szczecin (maj)

- Inter Passenger Terminal Show Mumbaj (czerwiec)
- Tour Salon Poznań (październik)
- ITTF Warszawa (listopad)
- WTM Londyn (listopad)
- T&C Lipsk (listopad)
- Qatar Travel Mart Doha (listopad)

Powyższe wydarzenia odwiedziło ponad **1 000 000 osób na 3 kontynentach**, a stoisko Krakowa i Małopolski jak zawsze cieszyło się **szczególną popularnością**.

Obecność Krakowa na targach to:

- **ponad 60 dni promocji miasta** na zagranicznych i krajowych targach turystycznych (branżowych i konsumenckich),
- prezentacja oferty wydawniczej miasta i regionu w ramach Polskiego Stoiska Narodowego – ok. **10 000 szt. materiałów promocyjnych rozdyskrebowanych podczas targów**,
- **kilkaset spotkań** z przedstawicielami branży i mediów, z których część zaowocowała m.in. wizytami studyjnymi,
- **bezcenny, bezpośredni kontakt z branżą i turystami**.

EXPO w Osace

Od 13 kwietnia do 13 października 2025 r. w japońskiej Osace trwała Wystawa Światowa EXPO – jedno z największych i najważniejszych wydarzeń o charakterze gospodarczo-kulturalnym na świecie. **Wśród obecnych tam regionów nie mogło zabraknąć Krakowa, który promowali przedstawiciele Wydziału ds. Turystyki, jako atrakcyjne kierunki podróży dla odwiedzających z całego świata, w tym z rynku japońskiego.**

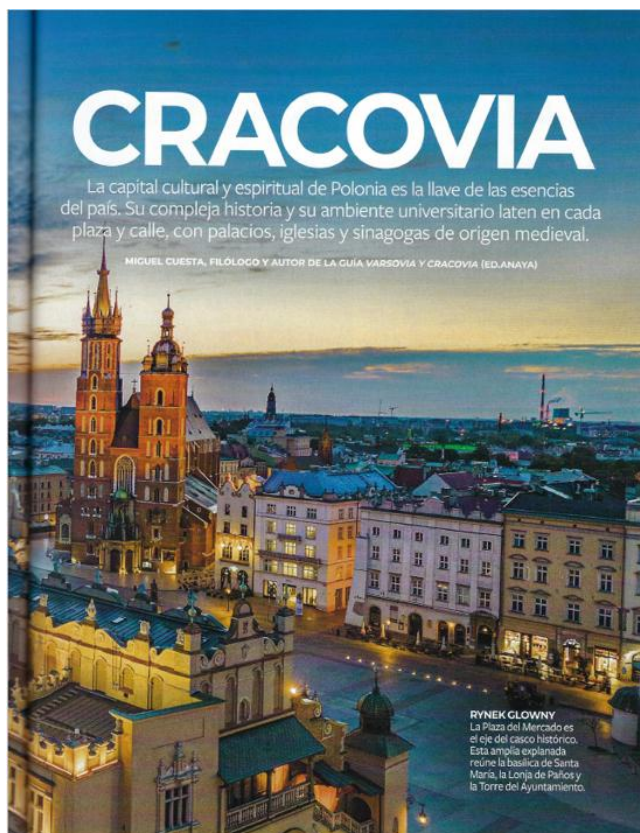
Podczas wydarzenia japońska publiczność mogła zobaczyć rockowo-folkowe widowisko oparte na tradycyjnych pieśniach górskich, które spotkało się z bardzo entuzjastycznym przyjęciem. Dużym zainteresowaniem cieszyły się również warsztaty, prezentacje i występy muzyczne, dzięki którym odwiedzający mogli bliżej poznać kulturę Małopolski oraz jej turystyczne atuty. Uczestnicy EXPO chętnie sięgali po materiały promujące Kraków i region.

Wizyty dziennikarskie

W okresie od stycznia do końca grudnia 2025 roku Wydział ds. Turystyki był zaangażowany w organizację oraz współorganizację 60 wizyt studyjnych. Dominowały wizyty gości związanych z mediami, wliczając w to przedstawicieli prasy tradycyjnej i internetowej, telewizji, blogów, portali internetowych oraz influencerów. W sumie, wsparcie ze strony Gminy Miejskiej Kraków podczas pobytu w mieście i przygotowaniu materiałów na temat Krakowa otrzymało ponad **350 osób z 17 krajów**.

Największą popularnością Kraków cieszy się wśród gości z obszaru Europy, ale Kraków odwiedzali także goście z **USA, Chin, Kolumbii, Australii, Arabii Saudyjskiej czy Japonii**.

Wśród tematów związanych z Krakowem popularność utrzymują informacje na temat atrakcji wartych zobaczenia podczas krótkiego pobytu (*city break*), ale nie tylko. Pytania gości podejmowanych podczas wizyty studyjnych obejmowały takie zagadnienia, jak historia miasta i jego zabytki, dziedzictwo materialne i niematerialne, szczególnie w kontekście Listy Światowego Dziedzictwa UNESCO. Jak zawsze popularnością cieszyły się zagadnienia kulinarne: tradycyjne i współczesne smaki Krakowa i Małopolski, lokale i place handlowe oferujące lokalne produkty i potrawy itp.

Relacje z tych wizyt ukazały się m.in. w:

- Trip Reporter (UK),
- Jerusalem Post (UK),
- Berliner Umschau (DE);
- classicagenda.fr,
- giornaledellamusica.it;
- mistertravel.news,
- GODS & GÅRDA (NED);
- planethibbel.com,
- polenjournal.de,
- Min Husbil i Sverige (SE),
- the Press and Journal,
- Traveller.

Współpraca patronacka z załogą ORP „Kraków”

Okręt wojenny ORP „Kraków” to okręt transportowo-minowy stacjonujący w Morskim Porcie Wojennym w Świnoujściu. Wraz z 4 pozostałymi okrętami tego typu wchodzi w skład 2 Dywizjonu Transportowo-Minowego 8 Flotylli Obrony Wybrzeża. Od 2000 r. na podstawie uchwały Rady Miasta Krakowa okręt noszący nazwę **Królewskiego Stołecznego Miasta Krakowa** jest objęty patronatem **Gminy Miejskiej Kraków**. Współpracę z ramienia Urzędu Miasta Krakowa koordynuje **Wydział ds. Turystyki**, zgodnie z **Zarządzeniem Prezydenta Miasta Krakowa nr 1572/2021 z dnia 11.06.2021 r.**

W dniach 25–27 czerwca 2025 r., na zaproszenie dowódcy jednostki por. mar. Kacpra Grabowskiego, delegacja Wydziału ds. Turystyki, Rady Miasta Krakowa oraz Kancelarii Rady Miasta przebywała w Świnoujściu, gdzie **uczestniczyła w uroczystościach 35. rocznicy pierwszego podniesienia bandery na okręcie**. Miasto Kraków pełni również rolę fundatora elementów wyposażenia wnętrza okrętu, nawiązujących do krakowskich tradycji i historii, a także przekazuje na pokład wydawnictwa oraz materiały promujące miasto i jednostkę.

W ramach dalszego umacniania współpracy pomiędzy Miastem Kraków a załogą ORP „Kraków”, Łukasz Sęk, Zastępca Prezydenta Miasta Krakowa, zaprosił przedstawicieli załogi, w tym dowódcę okrętu por. mar. Kacpra Grabowskiego, do **udziału w 11. PKO Cracovia Półmaratonie Królewskim**, który odbył się 12 października 2025 roku w Krakowie. Obecność delegacji ORP „KRAKÓW” podczas tego wydarzenia sportowego stanowiła kolejny element budowania partnerskich relacji pomiędzy miastem a załogą okrętu.

W dniach **16–19 grudnia 2025 roku w Krakowie przebywała czteroosobowa delegacja załogi ORP „Kraków” wraz z dowódcą jednostki**. W ramach wizyty marynarze spotkali się ze Stanisławem Mazurem, Zastępcą Prezydenta Miasta Krakowa, wystąpili na forum Rady Miasta Krakowa, a także uczestniczyli w programie zwiedzania z przewodnikiem Twierdzy Kraków, zorganizowanym przez Wydział ds. Turystyki. Program obejmował wizytę w Fortach 52a Jugowice i Borek oraz na Kopcu Kościuszki.

Kraków w rankingach 2025 r.

- **Kraków wśród najlepszych celów podróży**

Recenzenci platformy internetowej Tripadvisor wybrali 20 najciekawszych kierunków na świecie, które warto odwiedzić w 2025 r. W rankingu **„Travelers’ Choice Awards 2025”**, jako jedyna **polska destynacja, znalazł się Kraków**. Wyróżnienie zostało przyznane na podstawie rekomendacji osób, które w ciągu ostatnich 12 miesięcy odwiedziły miasto. Kraków doceniono w **kategorii „Kultura”**, podkreślając walory **zabytkowej architektury miasta, ofertę muzeów i innych obiektów prezentujących historię stolicy Małopolski**. Odwiedzający zwrócili także uwagę na różnorodność wydarzeń kulturalnych o charakterze międzynarodowym, które przyciągają do Krakowa miłośników literatury, muzyki i sztuki.

- Kraków wśród najlepszych miast na city break w Europie**
 Na początku roku 2025, portal internetowy **Time Out** przedstawił nowy ranking miast, które są najlepszymi destynacjami na city break w Europie. Kraków znalazł się na **9 pozycji tego rankingu**. Miasto zostało szczególnie docenione za **rozbudowaną siatkę połączeń lotniczych Kraków Airport**, **niepowtarzalny charakter Starego Miasta** jak również **dynamiczny rozwój dzielnic** takich jak **Zabłocie**, które coraz bardziej przyciągają turystów.
- Kraków wśród najlepszych destynacji dla kobiet podróżujących w pojedynkę**
 Serwis InsureMyTrip opublikował listę 62 miejsc, które według kobiet podróżujących w pojedynkę są najbezpieczniejsze. **Kraków uplasował się na drugim miejscu tego zestawienia, jednocześnie poprawiając swoją pozycję aż o 10 miejsc względem poprzedniego roku**. Stolica Małopolski wyróżniła się **wysoką oceną usług hotelarskich** oraz **bogactwem atrakcji turystycznych**. Kraków wyróżniono za niski poziom przestępczości, co ma kluczowe znaczenie dla poczucia bezpieczeństwa i komfortu osób odwiedzających. Na wysoką pozycję stolicy Małopolski w rankingu wpłynęła także duża liczba wzmianek na TikToku – aż 353 tysiące.
- Kraków wśród najbezpieczniejszych miast Europy**
 Portal Riviera Travel opublikował ranking Safest Destination Index, wskazujący 10 najbezpieczniejszych miast w Europie na podstawie poziomu przestępczości oraz zmian tych wskaźników w ciągu ostatnich pięciu lat. W zestawieniu znalazły się dwa polskie miasta: Warszawa, która zajęła trzecie miejsce oraz Kraków na piątej pozycji. Stolicę Małopolski doceniono za niski poziom przestępczości i jego niewielki wzrost w ostatnich latach, a także za wysoki poziom bezpieczeństwa, który sprawia, że zwiedzanie miasta i odkrywanie jego bogatej historii jest szczególnie komfortowe dla odwiedzających.
- Kraków w światowej czołówce miast z najlepszymi warunkami do życia**
 Kraków po raz kolejny znalazł się w gronie stu najlepszych miast świata w rankingu World's Best Cities, opracowanym przez Resonance Consultancy i Ipsos. Spośród ponad 400 analizowanych metropolii, miasto zajęło 71. miejsce, potwierdzając swoją pozycję jako ośrodek łączący bogate dziedzictwo historyczne z dynamicznym rozwojem. Doceniono m.in. rozwój sektora nowych technologii i usług, rosnącą atrakcyjność turystyczną oraz inwestycje w transport publiczny.
- Kraków najlepszy na bezstresowy city break w Europie**
 Portal Late Rooms opublikował nowy ranking najłatwiejszych i najmniej stresujących krótkich wypadów z brytyjskich lotnisk do europejskich miast. W zestawieniu bezkonkurencyjnie zwyciężył **Kraków**, zdobywając tytuł najłatwiejszego i najbardziej przyjemnego kierunku na szybki city break. Najwyżej ocenianą atrakcją pozostaje Rynek Główny (4.8/5), portal zachęca także by zejść z głównych szlaków i odkryć urokliwe uliczki Kazimierza, pełne kawiarni, galerii i małych winiarni.

- **Kraków pierwszy na świecie w rankingu najczystszych miast**

Kraków znalazł się na pierwszym miejscu światowego rankingu najczystszych miast, przygotowanego przez portal [radicalstorage.com](https://www.radicalstorage.com). To wyjątkowy sukces, budujący pozytywny obraz miasta zarówno w oczach mieszkańców, jak i turystów. Zwycięstwo Krakowa pokazuje, że konsekwentne inwestowanie w system gospodarki odpadami, utrzymanie przestrzeni publicznych oraz przyjazny pieszym układ urbanistyczny realnie wpływają na odbiór miasta. Wizerunek czystej, zadbanej i atrakcyjnej metropolii bezpośrednio przekłada się na rosnącą liczbę odwiedzających oraz jakość życia mieszkańców.

- **Kraków w rankingach biznesowych**

Raport ICCA Globe Watch: Business Analytics 2024 ponownie potwierdził rosnącą pozycję Krakowa w globalnej branży spotkań i wydarzeń. Miasto zajęło **42. miejsce na świecie**, ex aequo z Edynburgiem i Kioto, organizując 49 międzynarodowych spotkań stowarzyszeń.

W rankingu miast europejskich Kraków zajął wysokie 26. miejsce. Również Polska jako kraj wypadła dobrze w zestawieniu – 191 wydarzenia pozwoliły na zajęcie 19. miejsca w globalnym rankingu państw.

Zgodnie z najnowszym **raportem Union of International Associations (UIA) – International Meetings Statistics Report 2024**, Kraków zajął **31. miejscu na świecie**, goszcząc aż 55 wydarzeń stowarzyszeniowych. W porównaniu do roku poprzedniego to wzrost o 11 pozycji i 23 spotkania więcej – to rezultat dynamicznego rozwoju sektora MICE w mieście. Kraków został tym samym najwyższym sklasyfikowanym polskim miastem w zestawieniu UIA 2024. Nasz kraj zajął **21. miejsce na świecie pod względem liczby spotkań międzynarodowych stowarzyszeń**. To kolejny rok, w którym za równo Kraków, jak Polska utrzymują się w czołówce, potwierdzając rosnącą atrakcyjność dla organizatorów kongresów, konferencji i wydarzeń międzynarodowych.

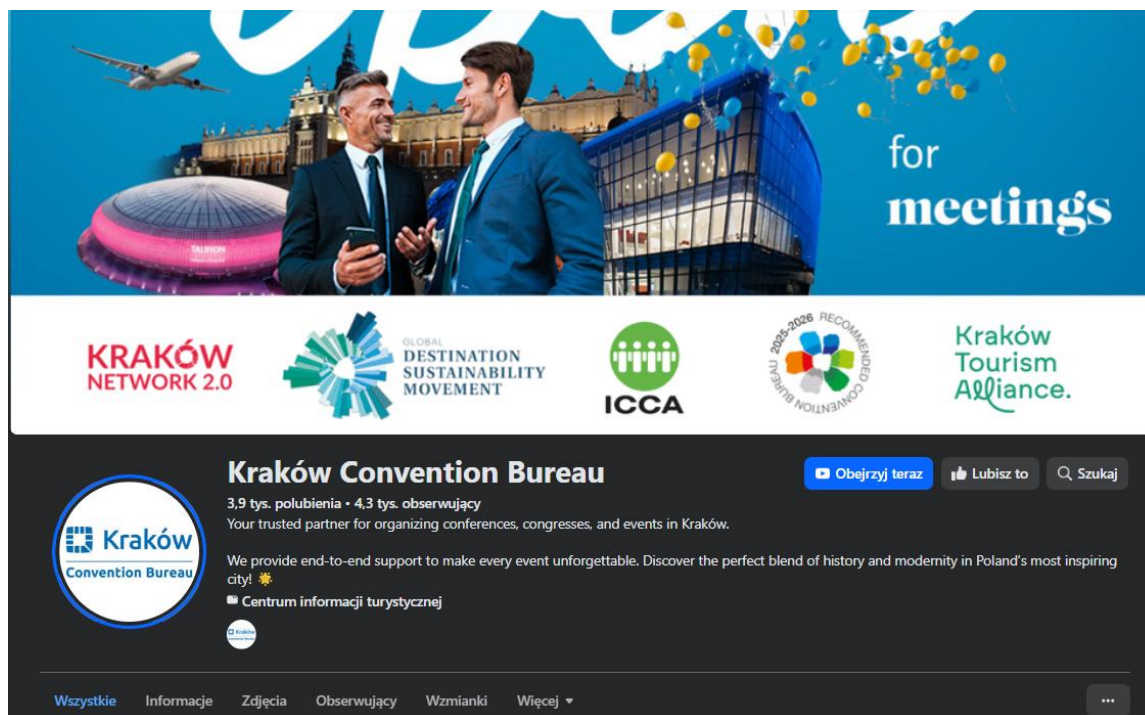
Działania informacyjno - promocyjne Wydziału ds. Turystyki na stronach internetowych i mediach społecznościowych

Wydział ds. Turystyki prowadzi intensywne działania w mediach społecznościowych, zarządzając profilami **Kraków Convention Bureau** (Facebook, LinkedIn, strona internetowa www.convention.krakow.pl) oraz **Turystyka Kraków** (LinkedIn, Facebooku, YouTube oraz strona internetowa <https://turystykakrakow.pl/>).

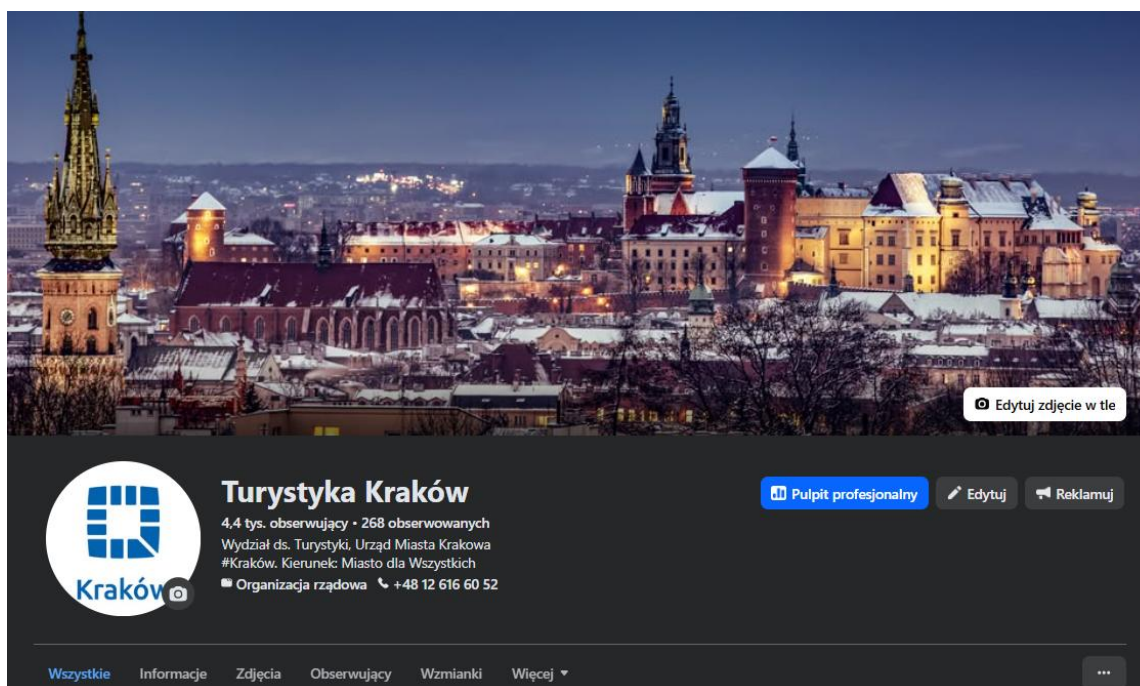
W ramach Wydziału ds. Turystyki prowadzone są w **mediach społecznościowych** profile: międzynarodowej konferencji Miasta Historyczne 3.0 oraz KRAKOW NETWORK.

W ramach działań Biuro Kongresów **opublikowało pięć wywiadów z cyklu “Wide Open for Sustainable Meetings” z przedstawicielami branży: PURO Hotels w Krakowie, Radisson Blu oraz Park Inn by Radisson, Grand Ascot Hotel, Muzeum Obwarzanka oraz Mercure Kraków Stare Miasto.**

Łączne zasięgi profili Kraków Convention Bureau w 2025 roku przekroczyły **250 tys. wyświetleń**, a na wszystkich platformach opublikowano **ponad 700 materiałów**. Na LinkedIn profil obserwuje już **ponad 1300 osób**, a na Facebooku **ponad 4300 użytkowników**. Rekordowy post w 2025 roku osiągnął **3 728 wyświetleń**.

Profile „Turystyka Kraków” oraz „Miasta Historyczne 3.0” na Facebooku **obserwuje łącznie 5 800 osób**. W ciągu całego roku oba profile odnotowały **334 tys. wyświetleń**. Natomiast profile w pozostałych mediach społecznościowych **śledzi 1 784 użytkowników**, a liczba **wyświetleń w skali roku wyniosła 47 812**.

Wydział ds. Turystyki jest również odpowiedzialny za prowadzenie i rozwój tematycznych serwisów internetowych, takich jak „**Kulinary Kraków**”, „**Turystyka Medyczna w Krakowie**” oraz „**Miasta Historyczne 3.0**”. Platformy te pełnią funkcję specjalistycznych źródeł wiedzy i inspiracji.

Każdego miesiąca Kraków Convention Bureau rozsyła **newsletter**, w którym zawarte są informacje dotyczące: branży MICE, zbliżających się konferencji i kongresów oraz ciekawe artykuły opublikowane przez Wydział ds. Turystyki.

6. DZIAŁANIA DO REALIZACJI W 2026 R.

1. **Realizacja założeń „Polityki zrównoważonej turystyki Krakowa 2021-2028”** – kontynuacja realizacji projektów strategicznych, takich jak:
 - Program badawczy w zakresie turystyki:
 - „Badanie ruchu turystycznego w Krakowie”;
 - „Wpływ ekonomiczny turystyki na gospodarkę Krakowa”;
 - „Wpływ ekonomiczny branży spotkań na gospodarkę Krakowa”;
 - „Identyfikacja opinii interesariuszy na temat kierunków rozwoju gospodarki turystycznej w Krakowie w kontekście pory nocnej i głównych wyzwań stojących przed poszczególnymi sektorami gospodarki miasta”;
 - Opracowanie Indexu Irytacji Doxeya.
 - Wdrożenie narzędzi analitycznych, takich jak: GDS INDEX.
 - Działania na rzecz stworzenia bazy danych turystycznych w oparciu o ideę Smart City.
 - Projekty takie jak „Respect Kraków”, „City Helpers”, „Tourism in Balance”, „SCT HUB – Codesign the Future of Sustainable Cultural Tourism”, „Otwarta Bracka”.
 - Rozwój projektu „Innowacje w podróży”.
 - Działania na rzecz certyfikacji.
2. **Organizacja wydarzeń**, w tym m.in. „Forum Turystyki w Krakowie”, spotkań Kraków Network, Dni Twierdzy Kraków czy Międzynarodowego Dnia Przewodnika Turystycznego.
3. **Kontynuacja działań w zakresie najmu krótkoterminowego**, opłaty turystycznej, usług przewodnickich, a w przypadku zmian w przepisach krajowych – dostosowanie procedur do nowych regulacji prawnych, szczególnie tych wyprzedzających przepisy unijne.
4. **Rozwój zrównoważonej turystyki w sektorze MICE (Meetings, Incentives, Conferences, Events):**
 - Analiza dobrych praktyk z innych miast europejskich oraz wdrażanie zasad ESG (Environmental, Social, Corporate Governance).
 - Organizacja szkoleń i warsztatów edukacyjnych dla branży lokalnej.
 - Wsparcie w procesie certyfikacji obiektów.
 - Współpraca z Agencją Rozwoju Miasta Krakowa w zakresie organizacji wydarzeń w Centrum Kongresowym ICE Kraków.
 - Zbieranie danych do GDS-Index oraz współpraca z Kraków Network i Programem Ambasadorów Kongresów Polskich.
 - Wymiana doświadczeń w ramach stowarzyszeń międzynarodowych, m.in. ICCA, City DNA.
5. **Rozwijanie i tworzenie nowych wydawnictw oraz produktów turystycznych**, takich jak:
 - Szlak Twierdzy Kraków.
 - Szlak Kobiet Krakowa – „Krakowianki”.
 - Smoczy Szlak.
 - Nowe wydawnictwa turystyczne

6. Promocja Krakowa na rynkach krajowych i zagranicznych poprzez:

- Organizację wizyt studyjnych dla dziennikarzy i influencerów.
- Współpracę z nowymi rynkami emisyjnymi, w tym krajami Zatoki Perskiej, azjatyckimi.
- Udział w targach turystycznych i biznesowych:

Wydarzenie	Miasto	Data od	Data do	Typ wydarzenia
MATKA 2025	Helsinki/Finlandia	15.01.2026	18.01.2026	leisure
Fitur	Madryt/Hiszpania	21.01.2026	25.01.2026	leisure
FESPO MESSE	Zurich/Szwajcaria	29.01.2026	01.02.2026	leisure
Reisen & Caravning Hamburg	Hamburg/Niemcy	05.02.2025	08.02.2025	leisure
Europe Congress	Sophia, Bulgaria	08.02.2026	10.02.2026	MICE
Bolsa de Turismo de Lisboa	Lizbona/Portugalia	25.02.2026	01.03.2026	leisure
ITB Berlin 2026	Berlin/Niemcy	03.03.2026	05.03.2026	leisure
Saudi Travel Market Rijad	Rijad/Arabia Saudyjska	29.03.2026	31.03.2026	leisure
Ottawa Travel & Vacation Show	Ottawa/Kanada	11.04.2026	12.04.2026	leisure
Europe Congress	Copenhaga, Dania	12.04.2026	14.04.2026	MICE
Targi Rzemiosła we Florencji	Florencja/Włochy	25.04.2026	03.05.2026	-
Arabian Travel Market	Dubaj/Zjednoczone Emiraty Arabskie	04.05.2026	07.05.2026	leisure
IMEX Frankfurt	Frankfurt /Niemcy	19.05.2026	21.05.2026	MICE
M&I Forum Flagship Europe	Stockholm/ Szwecja	17.06.2026	20.06.2026	MICE
ICCA CEC	TBC	30.08.2026	01.09.2026	MICE
M&I Forum Flagship US	Nashville /USA	30.08.2026	02.09.2026	MICE
IFTM TOP RESA	Paryż/Francja	wrzesień	październik	leisure
IMEX America	Las Vegas/ USA	13.10.2026	15.10.2026	MICE
The Meeting Space Autumn (tbc)	Dubrovnik/ Chorwacja	22.10.2026	24.10.2026	MICE
World Travel Market	Londyn/Wielka Brytania	04.11.2026	06.11.2026	leisure
Touristik & Caravaning	Leipzig/Niemcy	listopad	grudzień	leisure
Stadt Nacht Acht	Leipzig/Niemcy	12.11.2026	14.11.2026	gospodarka nocy
IBTM Barcelona	Barcelona/Hiszpania	17.11.2026	19.11.2026	MICE
Warsztaty B2B Seul Korea	Seoul/ Korea	październik	grudzień	MICE
Promocja kulinarna Krakowa w Chinach	Szanghaj/ Chiny	TBC	TBC	leisure

7. Zarządzanie stroną internetową Wydziału oraz kanałami social media:

- Aktualizacja i rozwój strony turystykakrakow.pl, convention.krakow.pl
- Prowadzenie profili społecznościowych „Turystyka Kraków” oraz „Krakow Convention Bureau” na platformach Facebook, LinkedIn i YouTube.

8. Kontynuacja prac Burmistrza Nocnego oraz Komisji Zrównoważonej Gospodarki Nocy na rzecz wypracowania standardów funkcjonowania gospodarki nocy w Krakowie, w oparciu o badania i współpracę interesariuszy.

Planowane działania mają na celu rozwój turystyki w Krakowie w zgodzie z zasadami zrównoważonego rozwoju, podnoszenie jakości usług turystycznych oraz promocję Krakowa jako atrakcyjnego i odpowiedzialnego kierunku turystycznego.

Projekt okładki:

Renata Schoefer

Zdjęcia:

Ela Marchewka

Jakub Chmielnicki

Piotr Wojnarowski

Jan Graczyński